AUSTRALIA 2019 (EN MEER)

INHOUD

Inleiding ... 3

Amsterdam – Kuala Lumpur, 22 – 23 oktober (Dag 1) ... 4

Maleisië ... 5

Kuala Lumpur, 23 oktober (Dag 2) ... 5

Kuala Lumpur, Selangor Tour, 24 oktober (Dag 3) ... 7

Kuala Lumpur – Adelaide, 25 & 26 oktober (Dag 4) ... 11

Australië ... 15

Adelaide, eerste kennismaking, 26 oktober (Dag 5) ... 15

Adelaide, Stad en Parken, 27 oktober (Dag 6) ... 17

Adelaide - Flinders Ranges, 28 oktober (Dag 7) ... 19

Flinders Ranges, Cultural Walk, 29 oktober (Dag 8) ... 20

Flinders Ranges, Wilpena Pound Walk, 30 oktober (Dag 9) ... 22

Flinders Ranges – Port Pirie, 31 oktober (Dag 10) ... 25

Port Pirie – Adelaide, 1 november (Dag 11) ... 27

Adelaide, Duiken en Demonstreren, 2 november (Dag 12) ... 28

Adelaide, Zoo en zo, 3 november (Dag 13) ... 33

Adelaide - Naracoorte, 4 november (Dag 14) ... 35

Naracoorte, 5 november (Dag 15) ... 39

Naracoorte - Halls Gap, 6 november (Dag 16) ... 42

Halls Gap, 7 november (Dag 17) ... 45

Halls Gap, 8 november (Dag 18) ... 47

Halls Gap - Warncoort, 9 november (Dag 19) ... 49

Warncoort, 10 november (Dag 20) ... 52

Warncoort, 11 november (Dag 21) ... 53

Warncoort – Melbourne, 12 november (Dag 22) ... 56

Melbourne, 13 november (Dag 23) ... 58

Melbourne, 14 november (Dag 24) ... 62

Melbourne, 15 november (Dag 25) ... 64

Melbourne – Devonport, Tasmanië, 16 november (Dag 26) ... 67

Devonport – Bicheno, 17 november (Dag 27) ... 69

Bicheno, 18 november (Dag 28) ... 72

Bicheno - Eaglehawk, 19 november (Dag 29) ... 75

Eaglehawk, 20 november (Dag 30) ... 78

Eaglehawk, 21 november (Dag 31) 81
Eaglehawk – Hobart, 22 november (Dag 32) 84
Hobart , 23 november (Dag 33) 86
Hobart – Strahan, 24 november (Dag 34) 89
Strahan, 25 november (Dag 35) 92
Strahan - Cradle Mountain, 26 november (Dag 36) 95
Cradle Mountain, 27 november (Dag 37) 100
Cradle Mountain - Nachtboot naar Melbourne, 28 november (Dag 38) 101
Melbourne - Beechworth, 29 november (Dag 39) 104
Beechworth – Jindabyne, 30 november (Dag 40) 106
Jindabyne, 1 december (Dag 41) 108
Jindabyne – Canberra, 2 december (Dag 42) 109
Canberra, 3 december (Dag 43) 110
Canberra, 4 december (dag 44) 115
Canberra – Katoomba, 5 december (Dag 45) 118
Katoomba, 6 december (Dag 46) 120
Katoomba, 7 december (Dag 47) 122
Katoomba, 8 december (Dag 48) 125
Katoomba – Sydney, 9 december (Dag 49) 127
Sydney, 10 december (Dag 50) 129
Sydney, 11 december (Dag 51) 132
Sydney, 12 december (Dag 52) 135
Sydney – Melbourne – Tokyo 13 – 14 december (Dag 53) 137
Japan 140
Tokyo, 14 december (Dag 54) 140
Tokyo, 15 december (Dag 55) 143
Tokyo, 16 december (Dag 56) 147
Tokyo, 17 december (Dag 57) 150
Tokyo – Amsterdam, 18 december (Dag 58) 153
Bijlagen 155
Australian Wildlife by Beginners, de fotobladen 155
De hotels 169
Zuivere wetenschap 175
De routes 176

INLEIDING

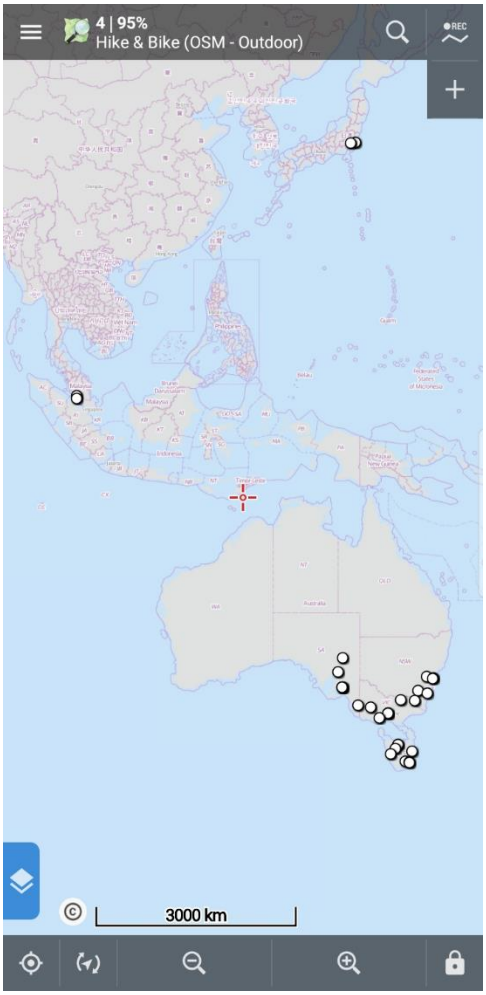

Het plan om onze beide vakanties van 2019 in één verslag te zetten mislukte direct. Acht weken, in de vorm van een boek van > 170 pagina's toevoegen aan een verslag van 66 pagina's is overkill. Dus twee aparte verhalen. Eén over Oostenrijk (en Belgie en Luxemburg en Duitsland) en één over Australië (en Maleisië en Japan). Er schijnt een overeenkomst te zijn: in beiden landen heb je Alpen. En een verschil: Oostenrijk heeft geen kangoeroes.

Dus daar gaan we. Een verhaal over "Down Under" zoals Nelleke dat heeft uitgezet. Met stops in Kuala Lumpur en Tokyo, om het maximale uit onze vliegschaamte te halen. Want zo heet dat in 2019!!!

De reis waarin Nelleke haar verzameling "beschaafde werelddelen" compleet maakt. (Antarctica valt af door gebrek aan ijsberen en overmaat aan sneeuw en ijs.)

Iedere plaats die we bezoeken begint met een screenshot van de website van het hotel. Daar is nogal wat verschil. (Vaak ook tussen de website en het uiteindelijk gebodene)

Daarnaast heeft Nelleke een nieuwe app die een foto koppelt aan het weer te plekke. Leuke aanvulling op dit verhaal en dus gewoon allemaal als illustraties opgenomen.

In de bijlage staan een paar bladzijden voor biologen: de dieren die we in Australë een beetje fatsoenlijk vast hebben weten te leggen.

En de disclaimer: iedere overeenkomst in dit verhaal met bestaande mensen, plaatsen of zelfs werelddelen is toeval.

AMSTERDAM – KUALA LUMPUR, 22 – 23 OKTOBER (DAG 1)

Vlucht KL0808, vertrek 20.50, aankomst 14.50 uur plaatselijke tijd. Dat klinkt makkelijk zat, maar gewapend met zon 65 kilo materiaal, verdeeld over zes transportmiddelen is het toch een opgave, zeker als je met de trein gaat. Maar goed, het lukt. We rollen het grootste deel van de vakantie-uitrusting naar station Passewaaij en stappen in Utrecht CS over naar Schiphol. Daar moeten we wat tijd stukslaan. Dat blijkt niet echt een probleem, we lopen door de minitentoonstelling van het rijksmuseum, kijken wat rond en nemen een boterhammetje. De vlucht duurt 12 uur, da's lang, maar verder best wel ok.

En dan… de luchthaven van Kuala Lumpur. Kijk, dat ze het op kleine vliegvelden niet altijd snappen, het zei zo. Maar dit is met hoofdletters het meest stompzinnige, slechtst georganiseerde vliegveld dat we hebben meegemaakt. Die titel had San Francisco, maar daar hebben ze de zaken verder goed opgepakt.

Hier moet iedereen (één voor één) langs bij een stempelaar van dienst. Hoe moeilijk kan dat zijn: foto, een stempel, twee vingerafdrukken en klaar. Oké, ook nog paspoort inlezen en kijken of er rook uit de computer komt.

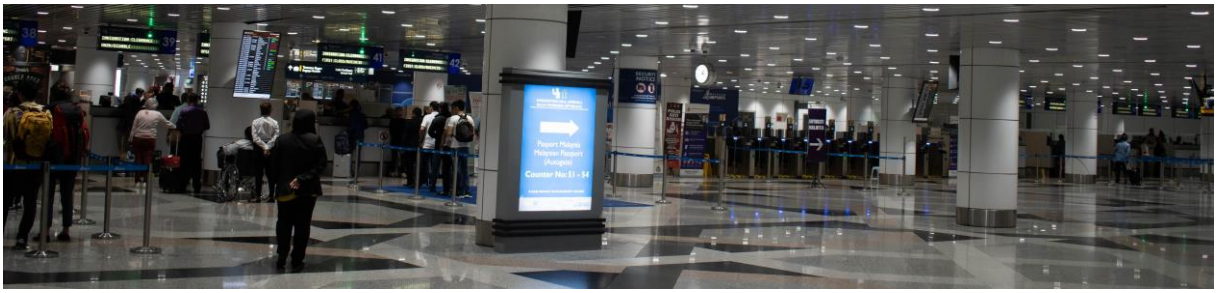

Het Maleisische systeem weigert dat er twee mensen bij één stempelaar staan. En zo kan het gebeuren dat reisgenoot 1 bij hokje 33 staat, en reisgenoot 2 bij hokje 37. Nu kan het zijn dat het paspoort van nummer 1 slecht leesbaar is. Dan volgt onherroepelijk "*met-wie-ga-je-waarom-waarheen-en-hoelang-denk-je-daarover-te-doen?*". Een redelijke vraag, zelfs als-ie wat complex is. Veel eenduidiger is de volgende vraag "*en hoe dachten wij dat aan te tonen?*"

Het antwoord is dan: met de papieren van "reisgenoot 2". Nu zou het briljant geweest zijn beide reisgenoten in een keer af te handelen, maar dat weigeren ze dus. Wat ze ook weigeren is dat reisgenoten even de papieren van elkaar ophalen. De stempelaars gaan lopen om zaken met elkaar, en hun chef te bespreken. Als reisgenoot drie dan vastloopt op

hokje 35 is de chaos compleet. Dan is naast de chef ook nog een coördinator nodig en worden andere collega's er bij betrokken om een goed gezamenlijk oordeel te garanderen.

Dit gaat door tot klokslag 16:00 uur. Dan is het tijd voor nieuwe stempelaars. Sommigen zijn op tijd op hun werk, de meerderheid niet. Tagteam stempelen is hier geen ding, op enig moment komt er wel weer een bij en gaat de capaciteit omhoog. Het netto resultaat is

indrukwekkend. Na anderhalf uur zijn de drie vliegtuigladingen passagiers nog niet verwerkt. Nelleke en ik worden uitgenodigd om ieder aan een ander eind van de rij baliekluivers ons paspoort ter besnuffeling aan te bieden, en zij heeft de papieren. Om ons heen hangt een sfeer van gelaten chagrijnigheid. Ik ga voor een charme offensief. Met mijn vriendelijkste "good-afternoon" overhandig ik het rode boekje. Ze tuint er in: foto, vingerafdrukken, snuffelen, stempelen. Binnen een minuut ben ik er langs. Het kan dus wel.

MALEISIË

KUALA LUMPUR, 23 OKTOBER (DAG 2)

Eenmaal aan de andere kant van de grens begint de vakantie echt, en kunnen we op weg naar the Kuala Lumpur Journal Hotel. We kopen een retourtje en een 2 daags ov ticket en kunnen verder met het verplaatsen van de massagoederen naar hotel. De eerste etappe is met de exprestrein naar het centrale station van Kuala Lumpur. Die doet er 28 minuten over. Da's net genoeg om te zien dat het regent, dat er tropische bossen zijn en dat er veel wordt gebouwd.

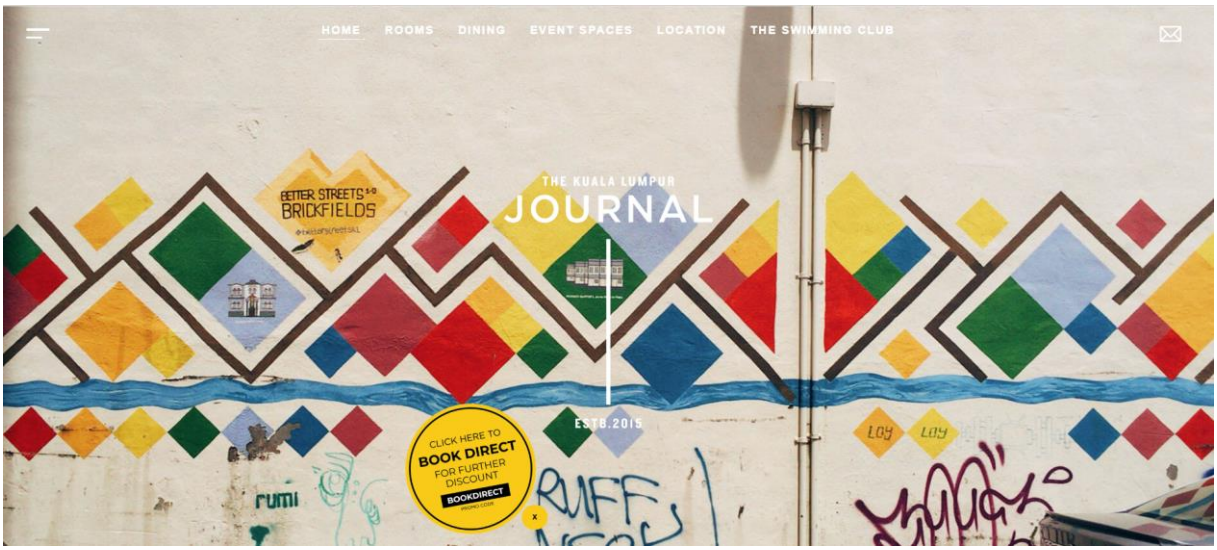

Op het station moeten we onze bagage naar de monorail sleuren. Het aantal roltrappen neemt sterk af, en dan wordt onze “reisvoorraad” een tamelijk lompe en vooral zware partij verpakkingsmateriaal. Maar we krijgen het in de monorail en eindigen bij station *Buket Bintang*, wat we vertalen als “*Emmer Bier*” (in werkelijkheid is het “*Boeket Sterren*”, maar ons Maleis is niet sterk). Het straatbeeld is typisch Aziatisch: ontzettend druk, iedereen verkoopt souvenirs en er zijn vrij veel daklozen. Het is oneerlijk, maar wij verslepen samen meer dan deze mensen ooit zullen hebben.

Hier bij Buket Bintang mogen we op zoek naar Hotel Journal, waar we, dankzij niemand minder dan Nick, Simon en Kees een uitstekend beeld van hebben. Even een toelichting. Op zondagochtend kijk ik, al ontbijtend, TV. In principe het journaal van de vorige avond, maar je blijft wel eens ergens hangen. Nick & Simon hebben een programma waar ze proberen “het buitenland” te veroveren. Of dat nu lukt of niet, het programma is al verkocht, dus ze zitten altijd goed. In deze weken worden ze onder irritante aansturing van Kees rondgestuurd in Maleisië. En zowaar, net voor het vertrek darren ze rond in Kuala Lumpur. Lijkt me leuk om Nelleke te laten zien. Die wordt pas echt enthousiast als ze het hotel van Nick, Simon en sidekick ziet: The Journal. En ja precies, dat is ook de plaats waar wij logeren.

Door al het gestempel is het inmiddels haptijd. We kiezen voor “the Pirate Ship”. Een restaurant om de hoek met twee kanonnen voor de deur en bediening met kapteinspetten. Een uitstekend maal, waar de twee zwarte paddenstoelen groter zijn dan de toch al zeer acceptabele biefstuk.

Daarna pakken we nog twee stations verderop met de monorail. We zien één Petronastower, de top van de Kuala Lumpur Tower en de vele straatverlichting. Ook is er een aardig wandelpad waar ze bladeren in het beton hebben gelegd om te laten zien wat hier allemaal groeit. En we zien dat je nergens met een durian vrucht naar binnen mag. Maar dat wisten we al.

KUALA LUMPUR, SELANGOR TOUR, 24 OKTOBER (DAG 3)

Tijdens het uitstekende ontbijt slaan we ons door de toeristische info en besluiten dat we de metro naar “Central Market” nemen. Een hypermoderne lijn die ons snel brengt waar we moeten zijn. Daar wordt één ding duidelijk: Maleiers zijn niet van vroeg op. Een enkele koopman (M/V) doet pogingen om ogen en kraam open te krijgen, maar slaagt in geen van beiden. Nu waren we toch al niet van plan iets te kopen, dus doen we het met het toeristisch genoegen van een Aziatische omgeving. Alleen de durian shop is al op gang aan het komen, maar we hebben niet het lef daar iets te kopen.

Maleisië is een tijdje onder Nederlands beheer geweest, totdat de Engelsen de tent overnamen. Engelsen hebben nooit veel naam gemaakt als “vriendelijke” bezetter. Om de afstand tussen deze theedrinkers en de lokale bevolking maximaal te maken werd in 1884 centraal in Kuala Lumpur de “Padang” aangelegd. Een veld voor de Royal Selangor Club. Ze speelden er, hoe kan het ook anders, cricket. Langs het veld zijn in Tudor style vakwerkgebouwen neergezet.

De sultan ter plekke heeft er een optrekje tegenover gezet, waarschijnlijk om zich te vermaken met Engelsen, die wedstrijden speelden die nooit tot een eind komen en onregelmatig worden onderbroken voor een kopje thee[1].

[1] Helaas hebben we geen historische bron voor deze zeer plausibele verklaring kunnen vinden.

Op enig moment hebben de Maleiers uit onderhandeld dat het beter was als het volk van

Brexitonia op zou zouten, in plaats van een bittere vrijheidsstrijd aan te gaan. De Padang werd omgedoopt in Dataran Merdeka, het onafhankelijkheidsplein. De sultan verhuisde, want er viel niets meer (uit) te lachten. En zo bleef een mooi plein over, waarvan alleen de St. Mary's Cathedral geen nieuwe functie kreeg. Perfecte plaats om eens te bezoeken als je in de stad bent, en uiterst geschikt voor een shoot met een roze varken.

Vanaf het plein lopen we door naar Little India, ware het niet dat die buurt heel ergens anders blijkt te liggen. Hier zijn vooral lapjeswinkels met een meer islamitische signatuur. Gelet op Nelleke d'r liefde voor textiel zeker geen slechte omgeving. Wel is het heet, en Nelleke trekt het op enig moment niet meer. Haar hoofd krijgt gevaarlijk de kleur van een biet. Een natte biet wel te verstaan. En dus gaan we terug, waarbij we alleen de Nationale Moskee nog even fotograferen.

Ik neem het afkoelen verder serieus en stap nog even in het zwembad van het hotel.

Even voor twee uur worden we in het hotel gebeld door VeeJay. Hij is de chauffeur voor onze middagexcursie, en of we maar even klaar willen staan. Wel, dat willen we en we

merken al snel dat: a. VeeJay een goede chauffeur met een goed verhaal is en b. dat we vandaag de enigen zijn. Verandert niets aan de prijs, wel aan rust en persoonlijke aandacht.

De tour begint met een (gesponsord) bezoek aan de Royal Selangur tinfabriek in de stad.

Vroeger werd er hier in de delta veel tin gewonnen, en dat werd deels verwerkt in deze fabriek. De tinwinning is grotendeels verdwenen en de mijnen zijn afgedekt. Dat gebied is nu een tropisch natuurreservaat. De fabriek draait nog steeds en het productieproces wordt toegelicht. Het verhaal dat wordt verteld, is dat alles in de fabriek nog handwerk is. Dat is maar ten dele waar. Als je doorvraagt blijkt er nog geen computergestuurde productie te zijn, maar er zijn veel machines voor het gieten en afwerken. Daarnaast is nog wel veel echt handwerk, dat wordt tentoongesteld in de winkel 😊. Er zitten prachtige stukken bij: action figures van Tolkien en Starwars wisselen gebruiksvoorwerpen en Aziatische beelden af.

Wij slaan het aanbod af, en lopen langs de Petronas Towers, gebouwd uit gestapelde tinnen bekers, en langs ‘s werelds grootste tinnen bierpul terug naar de auto.

VeeJay rijdt ons door de moordende drukte naar de volgende stop, de Batu Caves. Ondertussen vertelt hij mooie verhalen over zijn eigen achtergrond, en die van Maleisië en de plekken die we gaan bezoeken.

Bij de Batu Caves krijgen we drie kwartier: Cave in, foto maken en weer door. Dat lijkt overzichtelijk, maar is hard doorwerken. Allereerst zijn er de makaken. En als er apen zijn, dan wil Nelleke uitgebreid kijken. Dan is er tijd nodig om je te vergapen aan het beeld van Murugan. Goudkleurig en het twee na grootste Hindoebeeld ter wereld, met een hoogte van 48 meter. Daarachter ligt een druipsteengrot van 100 bij 400 meter. De apen, het beeld en de omringende tempels zijn goed te bezoeken in weinig tijd. Voor de grot moet je wel even de regenboogkleurige trap op van 272 treden. In de grot staan meer tempels, waar monniken op trommels slaan en op blaasinstrument loeien terwijl er met blaadjes en water wordt gegooid en met belletjes gejongleerd.

De viering van de dag van de heilige Murugan trekt jaarlijks > 1 miljoen gelovigen, dus we hebben hier een serieuze religieuze topper. Religie is een goed verdienmodel. De orde bezit

miljarden en onderhoudt de caves uitstekend. De trap is niets voor Nelleke, maar ze bijt door en zo komen we na 43 minuten terug bij de taxi.

Dat is net op tijd. De dag is zonnig begonnen, maar nu is het tijd voor de dagelijkse hoeveelheid onweer. Door de regen rijdt VeeJay naar Kuala Selangor. Deze plek ligt ver buiten de stad aan zee. Op de heuvel liggen de resten van Ford Utrecht[2] uit 1780; er zijn nog wat VOC kanonnen achtergebleven. Aardig om te bekijken, evenals het uitzicht op zee, de Engelse vuurtoren en drie mausolea voor diverse Sultans.

Je komt hier vooral om de silverleaf monkeys te bekijken. De naam is waarschijnlijk een verbastering van silverly, wat slaat op de zilvergrijze vacht van de volwassen mutslangoeren (de jongen zijn oranje). Ze zitten graag in de hekken rond de energiemasten hier, waar ze uitkomen om zich door de mensen te laten voeren. Ook Nelleke deelt pinda's uit.

Op de top regent het iets minder, maar als we op weg gaan naar de laatste bezienswaardigheid gaat het weer in alle hevigheid los. Na de apen zijn we nu zelf aan de beurt en nuttigen een goed maal bij een Chinees visrestaurant aan de rivier, waar we ook wachten op de schemering. Dan worden we naar Bukit Belimbing gereden, waar we met een bootje de rivier opgaan om langs de mangrovebossen te varen. De attractie daarbij zijn de duizenden vuurvliegjes in de bomen. We zitten op een boot met Japanners die helemaal kamikaze gaan als er een camera aan gaat. Veejay heeft aangeraden veel en in alle standen te fotograferen, maar ik zie er vanaf. Bijgaande foto komt dan ook van internet.

Bij terugkeer heeft de chauffeur drie gestrande Fransen gevangen. Hij wil ze graag

[2] VJ haalt hier wat zaken door elkaar, hij noemt het Fort Cornelius, maar verwart dit met het Engelse fort Cornwall.

meenemen. De taxi is groot zat en dus gaan we met zijn zessen terug naar de stad. Met blije Fransen, hoewel Pierre, die voorin mag zitten duizend doden sterft door de enorme hoeveelheid water en bliksem onderweg.

Het was een prachtige dag.

KUALA LUMPUR – ADELAIDE, 25 & 26 OKTOBER (DAG 4)

Veejay heeft ons nog een aantal tips meegegeven. De eerste is Jalan Alor street, de beroemdste streetfood plek van de stad. De meeste Maleiers liggen nog op een oor, maar het is leuk om ook de "achterkant" van de stad te zien. Een vergelijking met Singapore dat 375 kilometer verderop ligt is dan snel gemaakt. Ook hier veel hoogbouw, moderne architectuur en varens die op de bomen groeien, maar Nelleke vat het samen door te stellen dat het hier minder aangeharkt en opgepoetst is. En daardoor minstens zo leuk.

Er was een vaag plan om met de Hop on/off de stad te verkennen. Veejay vertelde ons dat de stad ook vier gratis buslijnen heeft, die min of meer het Hop on/off traject rijden. Dus een noodzaak om extra geld uit te geven is er niet, zeker niet om dat er van drie van die lijnen een halte om de hoek bij het hotel is. De bussen blijken ook nog iets gekoeld, zodat het gevaar voor oververhitting door te veel lopen op meerdere manieren wordt voorkomen.

We pakken de groene lijn en stappen uit bij de Petronas Towers. In 1998 de hoogste toren ter wereld met een hoogte van 452 meter (378 m + zendmast). Hoog bouwen is een prestige ding, dus inmiddels zijn ze gezakt naar een miserabele 19e plaats, of zelfs de 21e als je een ander meetlint gebruikt, en op een aantal plaatsen in de wereld zijn ze nog steeds stug aan het stapelen. Als tweelinggebouw, verbonden door een brug voor toerisme en noodgevallen, zijn ze nog wel de hoogste.

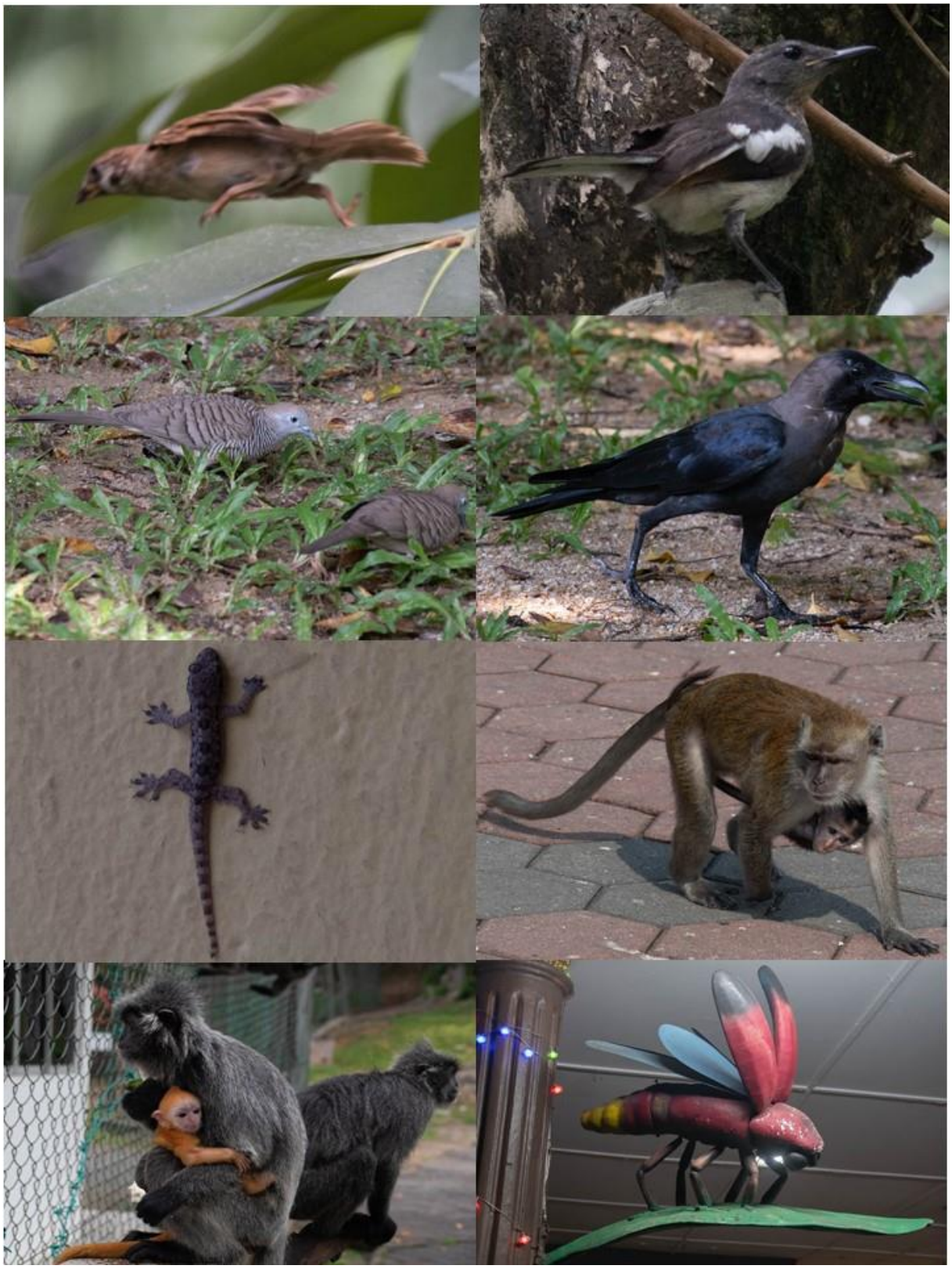

Iets van de dieren In Kuala Lumpur (oké, dat vuurvliegje is een model)

Wij lopen vanuit de bus eerst het winkelcentrum in. Ook bezienswaardig, zeker nu het Hindoe feest Deepavali voor de deur staat. Dit wordt op veel plaatsen in de stad, en zeker in dit winkelcentrum, aangegrepen om mooie gekleurde zandfiguren aan te brengen die de Aziatische bevolking uitdagen nog meer selfies te maken. Daarna kijken we buiten even rond en maken wat foto's van de omgeving en de torens.

Lunchtijd brengt ons opnieuw naar de shopping mall die we via de achteringang verlaten, richting het park achter de torens. Dit park met bomen, vijvers, gazons en vogels is al de moeite om rond te kijken, het pierenbad en de mensen in en rond het bad die pootjebaden, en de speeltuin maken het af. Dit alles is streng gereglementeerd, inclusief handhaving. De handhaafster is bewapend met een fluit en waggelt hard fluitend en gebarend naar iedere mogelijke overtreder. Vanuit het park blijk je ook het mooiste uitzicht op de hoogbouw, inclusief de Petronastorens, de net ff hogere Exchange 106 (453 meter) en de KL tower (421 m).

Uiteindelijk hebben we het gezien en uitgebreid gefotografeerd, dus we stappen weer in the Green Line. Die rijdt onder meer langs het onafhankelijkheidsplein en andere punten die we al eerder hebben gezien. Als we weer voor het hotel uitstappen komt net de paarse lijn aanrijden. We stappen soepel over, en doen een tweede rondrit die nu onder meer langs Chinatown gaat. Bij het grote busstation wordt aangekondigd dat we bij het eindpunt zijn, iedereen moet er uit. Daarna rijdt de chauffeur 30 meter door, trouw gevolgd door de reizigers die onmiddellijk weer instappen op het begin punt 😊.

We stappen uiteindelijk uit bij het Buket Bintang shopping centrum, waar Vuitton een architectonisch opmerkelijk gebouw heeft neergezet. Als fotograferend toerist kan je dat niet missen. We nemen nog een koud drankje, en zien dat het weer in hoog tempo omslaat, dus we gaan terug naar het hotel.

Kuala Lumpur zit er nu op. We nemen nog een koffie bij de infinity pool op de 11e etage, waar het zeilen dak haastig wordt dichtgetrokken. Net als de vorige dagen begint het ook te onweren. Droog onder het zeildoek, op het dak van het hotel hebben we wel een fraai uitzicht over de “emmer bier” omgeving. En kunnen we ons nog een keer vergapen aan de enorme wolkenkrabbers om ons heen. In deze bui hebben we geen zin om onze spullen over straat en trappen te zeulen. We bestellen een taxi annex kleine verhuiswagen. Die komt prompt vast te zitten in het verkeer, maar weet ons uiteindelijk op Kuala Lumpur Sentral te krijgen, waarna de KLIA expres ons in een half uur naar het vliegveld brengt. Daar is het veel gelazer om de extra koffer mee te krijgen. We worden gewoon beroofd door de Sky-team partners. Vervolgens gaat het soepel. De stempelaars zijn nog niet naar de cursus Ambtelijke Efficiency geweest, maar het is rustig, dus we kunnen snel door en op zoek naar iets te eten. Bij de Burger King staat zo'n lange rij dat je brood mee moet nemen als je er wat wil bestellen. Bij een Japanse broodjeszaak is het rustig en dus kunnen we met een gevulde maag tegen elven de lucht in op weg naar de tweede leg van de vakantie. De afzetters van Malaysia Airlines vliegen niet op tijd en lijken er speciaal genoegen in te scheppen om Nelleke verkeerd te begrijpen (wilt u koffie? Hier is thee! etc.), maar we komen van A naar B (of meer exact van KL naar A). Australië, here we come.

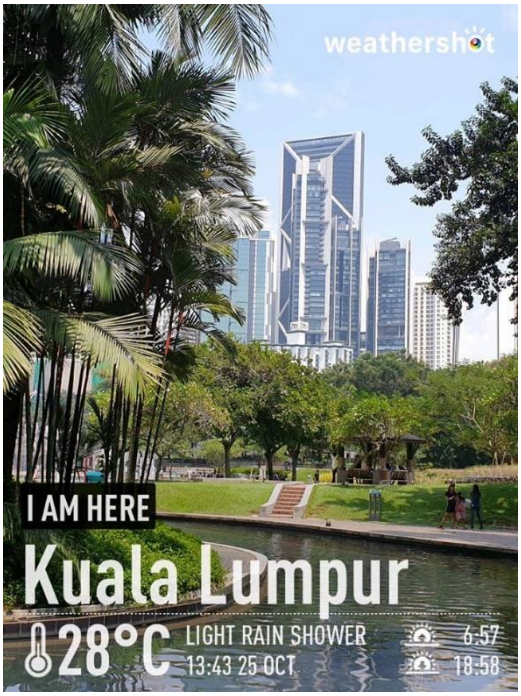

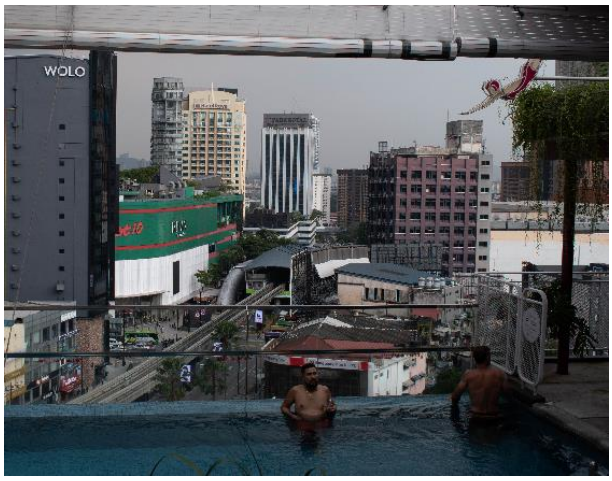

AUSTRALIË

ADELAIDE, EERSTE KENNISMAKING, 26 OKTOBER (DAG 5)

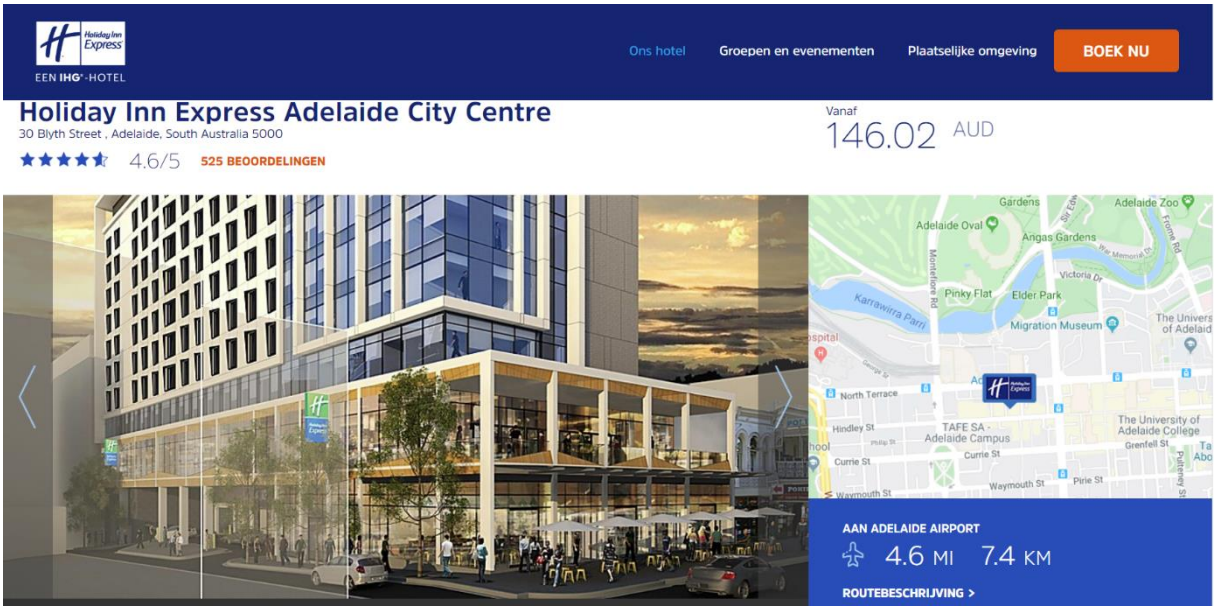

De vlucht KL4117, vertrek 22.20, aankomst 08.00 uur plaatselijke tijd komt een half uur te laat, maar wie zeurt daar over, als Nelleke haar zesde continent weet te scoren?

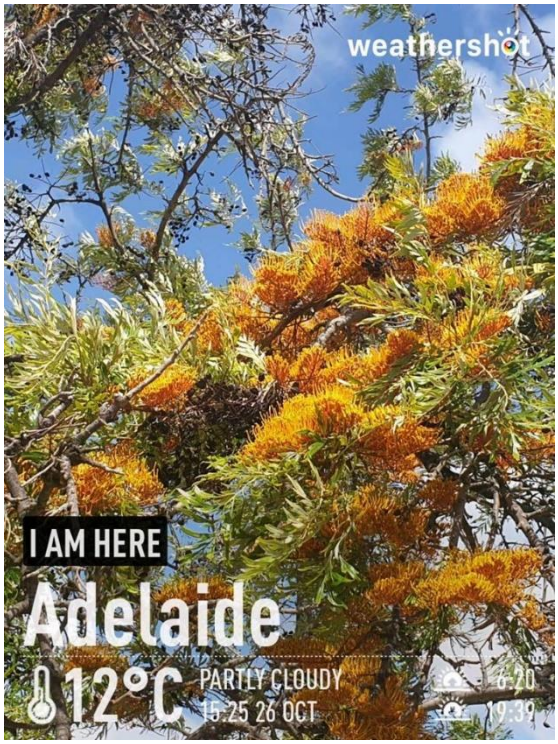

We vullen braaf de papieren in die ons toegang tot het land moeten geven. Nelleke wordt daarbij een first time offender (haar crème bevat bijenwas) en ik een recidivist (mijn duikuitrusting is nog geen maand droog). De afhandeling door de stempelaars kost tijd, maar ze zijn, hoewel met minder, veel efficiënter. Gezinnen en groepen worden in een keer afgehandeld, dus werkoverleg, inclusief coördinatoren en leidinggevenden remmen het proces niet af. Bovendien worden wij ingedeeld in de categorie “mostly harmless”, zodat we door kunnen lopen zonder medische check of extra bagagescan.

Een taxi brengt ons snel naar het Holiday Inn Express Adelaide City Center. De afbeelding op de site blijkt een artist impression, maar de kamer is er niet minder om. Bovendien is-ie al beschikbaar. We nemen onze intrek en donderen eerst maar even om.

Als je over de jetlag heen wilt komen is licht en beweging een goede remedie, dus nadat Nelleke een simkaart heeft gekocht gaan we op weg naar de Diveshack om de duiken voor het volgende weekend af te spreken.

Het eerste stuk loop je door het centrum[3], waarbij je een eerste beeld van het land krijgt. De Australische man heeft exact hetzelfde modegevoel als ik, maar het ontbreekt ze aan een Nelleke om ze nog een beetje bij te sturen. De vrouwen dragen pas na hun 30e een broek. Tot die tijd een stuk denim en (half) hoge laarzen. De bebouwing is over het algemeen vrij laag en, hoewel van steen, doet het een beetje denken aan New Orleans met veel balkons langs de hele eerste etage. De centrale winkelstraat is Rundle Mall, met alle winkels die van belang zijn en een aantal fraaie beelden, waaronder een van een groep varkens.

Buiten het centrum is alles even wijds. Grote parken, met bomen die we alleen kennen van botanische tuinen, en vogels die we moeten opzoeken. De zwartrugfluitvogel of magpie, ibissen, luidruchtige mijnwerkervogels, en twee papegaaien soorten (Rainbow Lorikeet & Kaketoe) vallen onmiddellijk op. Op het gras doen een aantal Aussies of ze aan sport doen. Daar kunnen we verder uitleg aan geven, maar laten we volstaan met een beeld dat ze ter ere van een van hun sportlegendes hebben opgesteld.

Aan veel huizen hangt een wit bord met in het blauw “Polites” er op. Dit verwijst naar de “Trump” van de stad, die op alles wat hij kocht een bord aan de gevel liet schroeven, een gewoonte die zijn kinderen hebben overgenomen. Mocht je er ooit komen, dan kan je dat in ieder geval negeren.

[3] Ze gebruiken graag afkortingen: het centrum is CBD, Central business district. Spreek uit Ceebeedee

In de diveshop zijn ze hartelijk en alles lijkt snel geregeld. Als we terug zijn hebben we alleen nog geen kangoeroe gezien. Ook het drinken van een kop koffie blijkt moeizaam, om 4 uur worden de oude Engelse wetten onherroepelijk van kracht en gaan alle koffieshops en kroegen dicht. Alleen een ijsjeswinkel in Chinatown biedt uitkomst.

Nelleke sleept me mee naar The Woolshed. Dat blijkt geen breiwinkel, maar een kroeg met pubfood. Op het menu staat onder meer “roe”. En zo komt het toch nog goed, voor een hele lange nacht om goed uit te rusten.

ADELAIDE, STAD EN PARKEN, 27 OKTOBER (DAG 6)

Na die lange nacht en een behoorlijk ontbijt beginnen we met een fotoshoot met Knorf in Rundle Mall. Vervolgens lopen we op en neer op Pulteney Street en dan heb je de meeste bijzonderheden van de stad al gehad. Een aardig detail is dat in een boog van een muziekgebouw een foto staat van de Beatles, toen met Jimmy Nicol op drums.

Langs de straat en in zijstraten zien we het oude station, het regeringsgebouw van de staat South Australia, het gemeentehuis en de Universiteitsgebouwen. Ook is er een oude kathedraal. En natuurlijk is er het vaste beeld van Queen Victoria, hoewel we deze keer ook Bertie ergens op een voetstuk zien staan.

Na Vicky pakken we de andere richting. Alles is zo open en ruim dat je denkt met een groot dorp te maken te hebben.

Als je uitkomt bij de Karrawirra Parri moet je die mening wel bijstellen. De Karrawirra Parri is het riviertje dat door de plaats meandert, en waar men ernstig aan watersport doet. Aan onze kant is een enorm modern cultureel centrum, aan de overkant een knijter van een stadion, de Oval, en een tweede kathedraal. Dit alles is nodig om een stad van 1,3 miljoen inwoners te bedienen. Bij de Oval, die we via een aardige loopbrug bereiken, is het druk. Vandaag (en gisteren? En morgen?) is de testmatch tegen Pakistan. En wie wil er nu niet bij een testmatch tegen Pakistan zijn? Wij dus, maar we ontsnappen niet helemaal. Op het moment dat ik een foto van een beeld van een sporter in actie maak worden we aangesproken door een Ozzie. Duidelijk een sportfan die onmiddellijk uitlegt waarom Malcolm Blight de "Legend" status heeft. En dat hij zelf uit Victoria komt, de droogste staat op het droogste continent. De liefde heeft hem hier gebracht maar na zoveel-en-dertig jaar weet hij nog steeds niet of hij hier wel wil wonen. Na dat, en veel meer vervolgen we de wandeling een eind langs de Karrawirra Parri waarbij we en kennis maken met Australische evenementen (luid) en de vogels rond het water (veel en mooi).

Na een tijdje draaien we terug de stad in, langs de dierentuin richting botanische tuin. Er tussenin zit de grootste groep vliegende vossen die we ooit hebben gezien[4]. Heel veel foto's later staan we bij de tuin: gratis, groot en prachtig. Er loopt dan ook best veel volk.

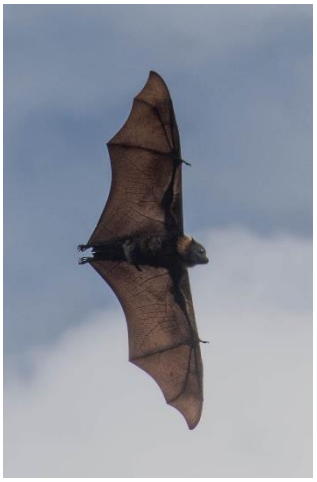

Naast de planten zien we meer vogels, waaronder veel magpies en ibissen. Opmerkelijk zijn de rainbow lorikieten. Ze imiteren heel goed, onder meer het geluid dat je mag oversteken bij stoplichten.

Na het park hebben we genoeg meters gemaakt, en gaan we alleen nog de deur uit om te eten bij de Italiaan. De eerste vraag daar is of we in town zijn voor de match. Morgen gaan we hier weg!

[4] Niet zo lastig: dit is Nelleke haar eerste vliegende vos, maar de vleermuiskolonies in Indonesië waren echt kleiner.

ADELAIDE - FLINDERS RANGES, 28 OKTOBER (DAG 7)

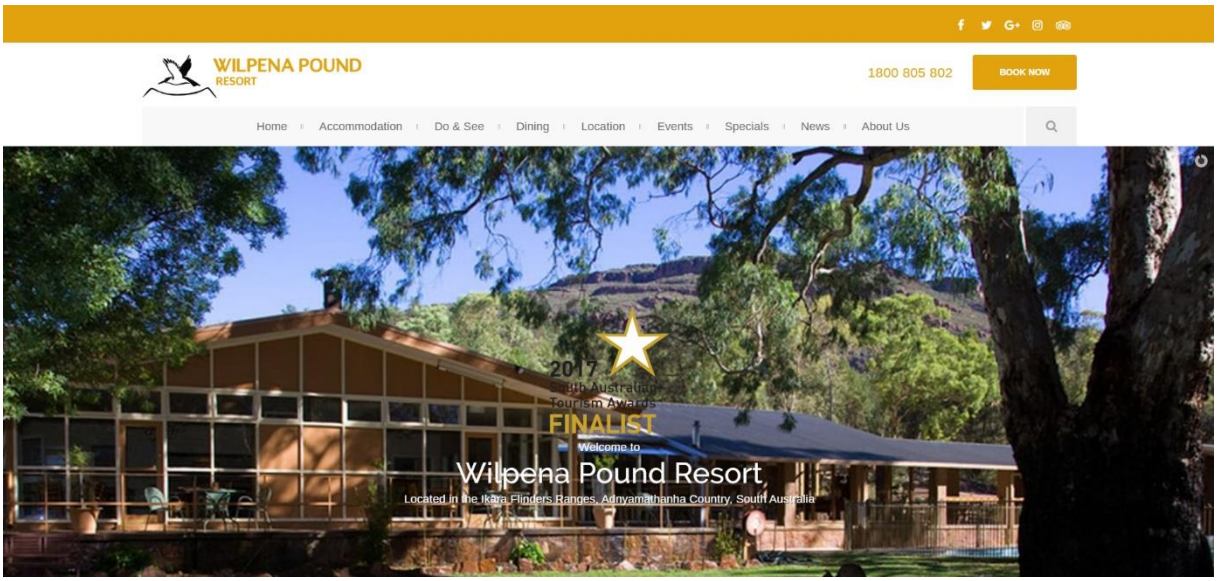

Het verlaten van Adelaide is makkelijker gezegd dan gedaan.

Een van de vele afwijkingen die de Australiërs van hun oude bezetters hebben geërfd is links rijden. Nu heb ik dat vaker gedaan, maar altijd met mijn eigen blik. Nu gaat het met een huurauto. En met het stuur aan de rechterkant. En niets opbeurends bij het verhuurbedrijf zoals "*daar staat-ie, de eerste 35 kilometer kan U rustig rechtuit rijen*". In plaats daarvan de mededeling dat er ergens op de 5e etage van de parkeergarage een zilvergrijze Kia staat, en dat ik hem daar maar weg moet zien te krijgen. Terwijl ik naar beneden rij zweet ik geen peentjes, maar complete hutspot.

Daarbij weigert de tom-tom te erkennen dat het: 1. dag is en 2. we aan de andere kant van de wereldbol zijn. Het enige wat wel goed gaat is de kaart. Met wat inspanning rijden we toch naar ons volgende doel Wilpena Pound. Het is direct de langste rit van de vakantie.

Na een kilometer of dertig neemt het verkeer af, tot we maar bij uitzondering een medeweggebruiker zien. De eerste paar honderd kilometer zijn het vooral korenvelden met hier en daar een dode kangoeroe. Als we verder komen wordt het landschap dorder en heuvelachtiger. Ook de omvang van de dorpjes neemt af. Een trots bord dat er ergens 70 mensen wonen is niet iets waar je verbaasd over hoeft te zijn.

Rond lunchtijd stoppen we in een tearoom in Burra. Ooit een mijnstad die 5% van de wereld koperproductie leverde, maar nu gekrompen tot onder de 1000 inwoners. Op de vraag of er ook een toilet bij onze uitbater is worden we verwezen naar het publiek toilet op de diagonaal van de kruising van de straat. Daarmee is direct de rest van de plaats ook wel beschreven. Hoewel, ze hebben een kanon. Als we verder rijden blijkt dat kanon niet uniek te zijn. Australiërs die in de 1e wereldoorlog vochten brachten graag een kanon mee terug naar hun dorp.

We zien een enkele levende kangoeroe, de rest is roadkill. Dat kan niet worden gezegd van de emoes, die wandelen fier over de velden. Tom-tom doet verschillende pogingen om ons elders te laten eindigen, maar uiteindelijk komen we in Flinders National Park. Daar logeren we in Wilpena Pound Resort, een resort dat is teruggekocht door de originele bevolking, die het nu runnen.

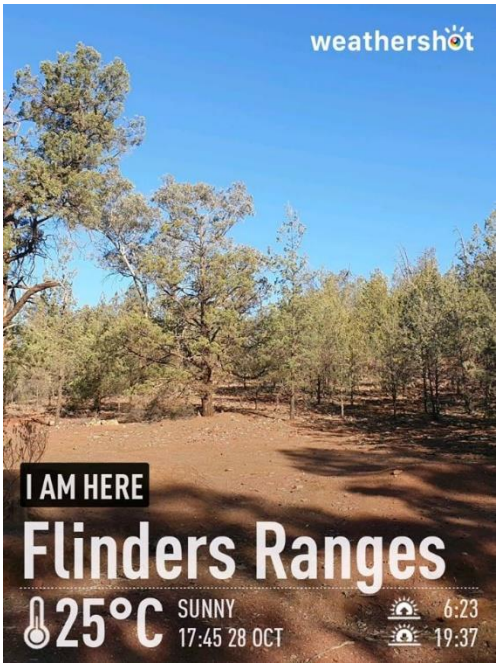

Ik doe nog een klein rondje rond het hotel, waarbij ik over een paar kangoeroes struikel. Deze zijn nog springlevend en hoppen een eindje opzij als ik te dichtbij kom.

’s Avonds krijgen we een introductie van Mike, die een droomverhaal verteld over de Aboriginal versie van het ontstaan van het gebied. Iets met twee enorme slangen die bergketens opwerpen, een ijsvogelman en veel bloed.

Hoe prachtig ook, we eten wat in het resort restaurant en noemen het een dag.

FLINDERS RANGES, CULTURAL WALK, 29 OKTOBER (DAG 8)

De eerste helft van de dag doen we een cultural walk met Warren. Hij brengt ons de outback in en vertelt hetzelfde verhaal als Mike, nu bij een monument dat het verhaal onderstreept.

Verder wijst hij ons op de verschillende kangoeroes, emoes en boomsoorten. Het is een prachtige, maar bloedhete wandeling.

Er zijn ook nog wat vervallen boerderijen, maar alles is hier, in een gecombineerde inzet van de Engelsen en klimaatverandering, behoorlijk dood. De Engelsen schreven vanuit Londen voor hoeveel schapen je per hectare diende te houden en in het verlengde daarvan hoeveel er gefinancierd, en terug betaald moest worden. Daarbij is Wales waarschijnlijk als standaardmaat genomen. In ieder geval leidde het ambtelijk inzicht vanaf dag één tot een volstrekte overbegrazing. Daarbij voerden de pioniers ook nog konijnen en geiten in om het drama groter te maken. Het gevolg is dat het hele ecosysteem instortte. De laatste vier jaar heeft het dan ook nog eens niet geregend en stijgt de temperatuur.

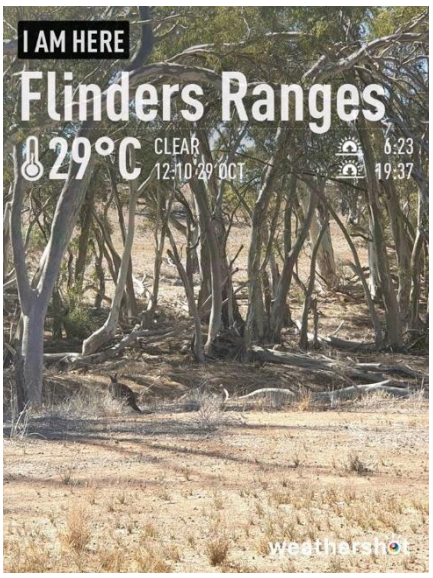

De verwachting van Warren is dat vanaf volgende week hier allerlei wandel trails gesloten worden, omdat het onverantwoord heet wordt (>35 ºC).

Nelleke zoekt hierna de luwte, ik loop na de lunch nog een rondje over het terrein en zie meer van de droge rode grond en rotsen, kangoeroes en papegaaien.

Met een stukje zwemmen en een gezamenlijke wandeling na het eten lijkt het een rustige dag, maar hebben we toch weer veel gedaan.

FLINDERS RANGES, WILPENA POUND WALK, 30 OKTOBER (DAG 9)

Ken je dat? Die half wakkere situatie waarin het niet duidelijk is of je droomt of dat je de werkelijkheid waarneemt?

Ik meende twee dingen te horen: een stel papegaaien en kangoeroes voor de deur van onze kamer. Er is een goede remedie tegen dat soort gedachten: de dekens ferm over de oren!

Tegelijk had ik gisteren gemerkt dat je ’s ochtends van alles ziet, maar dat zo rond het middaguur het zo heet wordt, dat ieder dier de schaduw zoekt. Een dus ga ik rond half acht toch met de camera naar buiten. Voor onze kamer is een veld met een enorme Red Gum tree. En zoals het lied al zegt: daar zit een Kookaburra. Maar hij is alles behalve alleen. Gum trees zijn enorme bomen, deze haalt op zijn sloffen 25 meter. Bovenin zit een hele grote groep corella’s, een van de kaketoesoorten van Australië. En voor de deur zes kangoeroes. Eén is er snel weg, maar de rest heeft geen haast en vindt het zelfs geen probleem als ze worden gefotografeerd met Knorf. Dus 1. Ik heb het niet gedroomd en 2. De dag kan slechter starten.

Vandaag wordt het de tweede dag in de outback, het droge woeste gebied dat meer noordelijk overgaat in de woestijn. Zoals gisteren al gezegd, het gaat niet goed met de natuur. Maar er is ook goed nieuws te melden. Er zijn in dit nationale park zogenaamde bounce back teams geformeerd. Een combi van wetenschappers, rangers en vrijwilligers die keihard werkt aan het herstel van de oorspronkelijke natuur. Enerzijds betekent dit dat er op konijnen, vossen, katten en geiten meedogenloos wordt gejaagd. Ook typisch Europese planten worden verdelgd. Aan de andere kant wordt er gewerkt aan het herstel van de populaties van een aantal buideldiersoorten en reptielen.

Naast het grovere geschut wordt er ook veel aan voorlichting gedaan. Wij lopen vandaag naar Wilpena Pound. Om verwarring te verhogen is dat ook de naam van het resort, maar nu gaan we echt de Pound in. De eerste pioniers vonden begin vorige eeuw een pas langs de bergrug en maakten daar een min of meer begaanbare route van. En hoewel kolonialisme ook hier niet werkte, is de route begaanbaar gebleven en wordt nog goed onderhouden voor de toeristen. Dat heeft enerzijds het voordeel dat je mooie plekken hebt waar je voorlichting kan geven, anderzijds voorkom je dat de toeristen allemaal Crocodile Dundee gaan spelen. Het gebied heeft zo'n 30 slangensoorten, het is verzengend heet en droog dus het is maar beter de toeristen in een gecontroleerd gebied te houden.

Voor ons is alles nieuw, dus de neiging het nog avontuurlijker te maken is klein. Alleen al de bomen zijn heel indrukwekkend, zoals de rode gum trees, de red mallee en andere eucalyptussen. Ze worden gekenmerkt door een witte bast en het zijn allemaal verwante soorten. Sommige gumtrees groeien spiraalvormig. Dat schijnt de flexibiliteit en de mogelijkheid om water en voedsel gelijkmatig over te boom te verdelen te bevorderen. Het nadeel is dat deze bomen iets minder sterk zijn. Wat bepaalt of ze recht groeien of niet is nog onduidelijk. Wel een fun fact: op het noordelijk halfrond worden ze ook gekweekt, en daar gaat de spiraal precies de andere kant op.

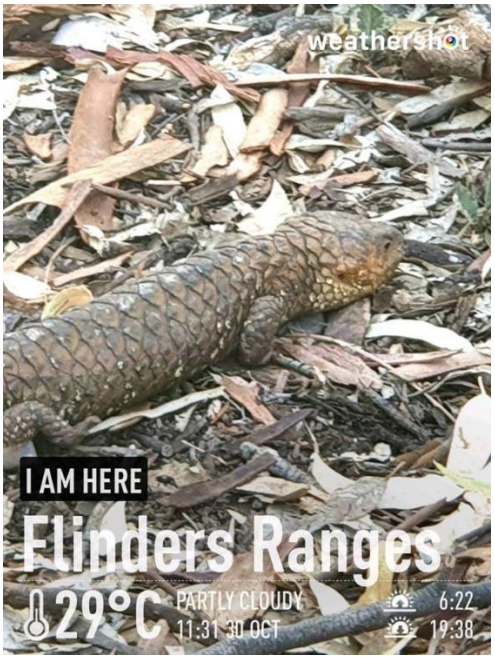

Daarnaast zijn er verschillende naaldboom soorten, allemaal andere dan in Europa. Daar onder groeien vrij veel lagere bosjes.

Waar het eerste stuk nog over een rechte, geasfalteerde weg gaat, lopen we het laatste stuk over trappen, een plankier en langs “sliding rock”, een scheef hangende rotsformatie. Dan kom je in de Pound, waar we een groep van negen emoes zien rondscharrelen. Af en toe zie je een kangoeroe weg hoppen, maar de meesten kijken waarschijnlijk vanuit de schaduw geamuseerd naar al die lui die heen en weer lopen.

In the Pound staat een serie borden met een uitgebreid verhaal over de settlers, en hoe hun pogingen om zich hier te vestigen zijn mislukt. Vanaf dit punt kan je ook nog omhoog, naar de top van de berg. Tamelijk steil en best vermoeiend, dus als we bij een uitkijkplatform komen vinden we dat het mooi geweest is. Tijd om terug te keren naar het resort.

Onderweg zien we nog een pine- of lazy lizard, ook wel skunk genoemd. We zijn zeer enthousiast, maar langskomende Australiërs vertellen dat je deze reptielen overal ziet. We kunnen er mee leven!

Na terugkeer is het tijd om te tanken, boodschappen te doen en een foto te maken van Knorf met een zakmes, als knipoog naar Crocodile Dundee. Verder wordt het naar heet, dus tijd voor een siësta, op het terras zitten en een tijdje zwemmen.

Na het avondeten doen we nog een klein rondje, dat we voortijdig afbreken, omdat het toch wel erg snel donker wordt. Als altijd zie je wel een kangoeroe, en bij een grote stapel hout, ontstaan na een bosbrand en vervolgens op een hoop gespoeld, staat een bord met de vermelding dat hier buidelmuizen zitten. Het zal vast, maar voor ons zit het er niet in. Het lijkt er op dat we het vanavond moeten doen met een paar geiten en een wegschietend konijn. En dan ineens zien we wat ritselen door de bladeren van de gumtrees. Het is de Echidna, oftewel de spiny anteater. Deze soort en het vogelbekdier zijn enige nog levende eierleggende zoogdieren. We komen er later nog een tegen. Ze lijken veel op de egel, maar met een duidelijk andere snuit en dikkere stekels. En er zijn geneens Aussies om te zeggen dat ze die altijd zien!

FLINDERS RANGES – PORT PIRIE, 31 OKTOBER (DAG 10)

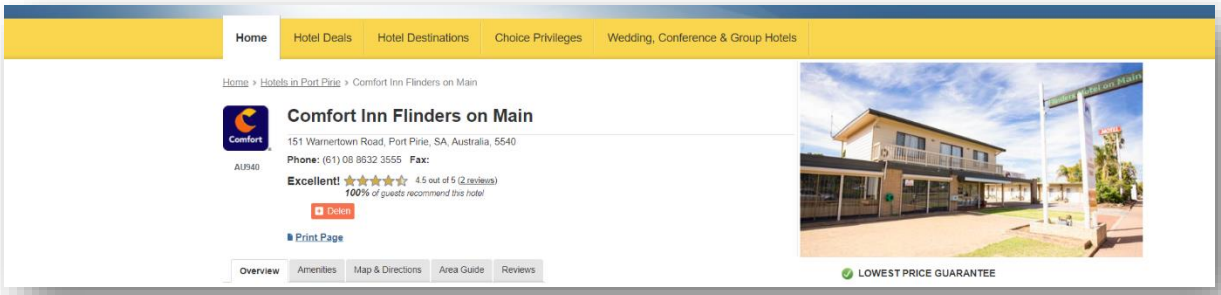

Het is een relaxte dag. In ieder geval voor ons. We staan op ons gemak op en pakken de bagage in de Kia. Kangoeroes zien we niet, en ook als we onderweg zijn nauwelijks. Emoes lopen het eerste deel van de rit nog wel over de rode droge grond.

De Kia heeft klachten, de bandenspanning is niet in orde. Ik stap uit en doe een rondje auto. Van de twee lekke banden vorig jaar heb ik geleerd dat het iets is om in de gaten te houden. Deze keer kan ik niets ontdekken, maar bij de eerstvolgende benzinepomp controleren we het toch even met een meter. Dan moet je natuurlijk wel weten hoe hoog die druk moet zijn. Dat staat in de manual. En daar staat ook in dat je de eerste keer dat de auto waarschuwt op een knop moet drukken om het elektronische systeem te vertellen dat alles goed is. Leve de technologie, ik zie dat het goed is en druk op de knop. Daarna gaat het probleemloos.

Binnen een uurtje zijn we in Quorn, het bestaat! En niet alleen dat, het heeft nog een tearoom ook. Hier serveren ze Aero-Mint-Cheesecake. Als je ooit in deze stad komt: Teas on the terrace is waar je moet zijn (ook al krijg je een kannetje heet water bij je espresso, zodat je deze kan verdunnen).

De rit naar Port Pirie is verder kort en prachtig. We eindigen in de omgeving van de kust, met aan de ene kant een heuvelrug, en aan de andere kant het water.

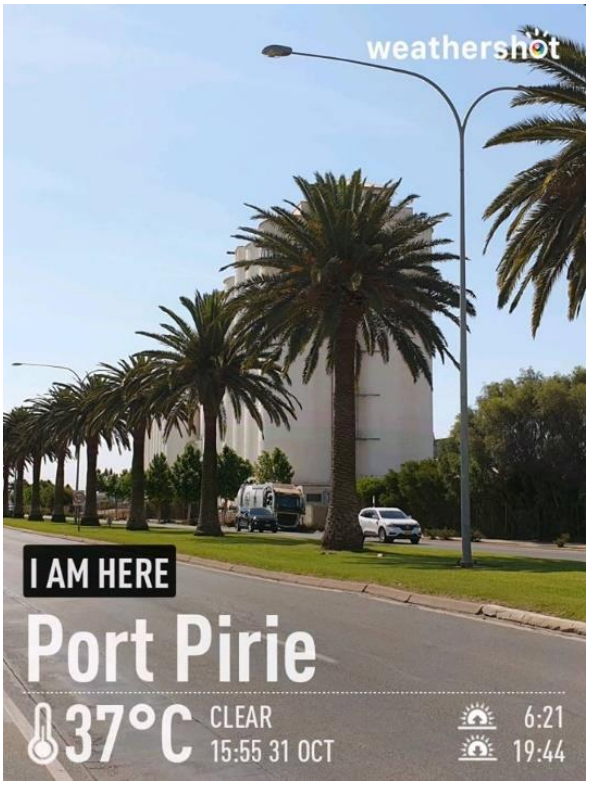

Ons motel, Flinders Motel on Main, is snel gevonden. Daarna is het wel uit met de pret, want de temperatuur loopt op tot boven de 37 °C en in het dorp is niets te beleven. Het dorp heeft net even meer dan duizend inwoners. Nu vermoed ik dat er een Australische wedstrijd is, wie de meeste m^2 asfalt/inwoner kan aanleggen. En dat Port Pirie dat al jaren wint. Enorme parkeerplaatsen (waar je Nederlandse dorpen met de zelfde aantallen inwoners zo kwijt kan), zeer brede vierbaanswegen waaraan allemaal lage gebouwtjes staan. Iedere verhouding is hier zoek.

Goed, we kunnen lunchen bij Hungry Jack's. Deze rip-off van MacD[5] heeft als drankje "Bursties", bevroren Sprite met daarin geleibolletjes met limoensmaak. Voor een keer leuk, evenals de manier waarop de eerste maaltijd van de dag wordt aangekondigd. Vanaf 06:00 uur kan je er terecht voor *Brekkies*.

De VVV heeft een opgezette haai en men vertelt waar de twee oudere gebouwen in de stad te vinden zijn. Er is ook nog een spoorwegmuseum. Met deze temperatuur nemen we dat onmiddellijk aan. De enige waardering die we nog kunnen opbrengen is voor de enthousiaste manier waarop de vrouw van het VVV alles uitlegt.

Daarom gaan we terug naar het motel en houden siësta tot etenstijd. Hoewel we in een goedkoop motel zitten blijkt er een meer dan uitstekend restaurant te zijn, dus we hoeven nauwelijks de deur uit. Als er dan achter het motel ook nog een zwembadje zit kunnen we aan het eind van de dag constateren dat het vandaag weer helemaal goed is gegaan.

PORT PIRIE – ADELAIDE, 1 NOVEMBER (DAG 11)

Vandaag rijden we weer terug naar het Holiday Inn Express Adelaide City Center. Het is het eerste stuk een mooie rit langs de heuvels met korenvelden. Naarmate we dichter bij Adelaide komen wordt het steeds platter en drukker. Eerst rijden we naar de Dive Shack om duikflessen op te halen voor morgen en om af te spreken waar ik ergens moet zijn. We hebben tijd zat, dus we pakken een extra bocht langs die plek, O'Sullivan Beach, aan de kust. Mooie rotsen, mooie planten, een aardige plek om ook even een wandeling langs het strand te maken. Een ding valt wel tegen. Australië is vergeven van de vliegen. Sommige (mede)toeristen lopen zelfs met een vliegennetje over hun hoed. We hadden de (geringe) hoop dat het aan de kust beter zou zijn dan in het

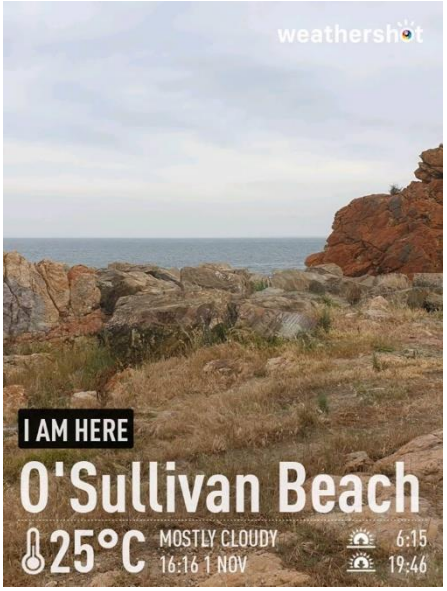

[5] En volledige franchise dochter van Burger King, die in Australië niet onder eigen naam mag werken.

binnenland. Niets is minder waar, ze lopen met tientallen over je heen. Wij hebben ook een netje overwogen, maar uiteindelijk het advies van een Aussie gevolgd die opmerkte “just go with the flow”. Wel een tip: als je instapt in je auto komen er minstens een stuk of tien mee. Gewoon gas geven en ramen open. Ze zijn direct weg!

Eenmaal in het hotel besluiten we het verder kalm aan te doen. Kop koffie om de hoek en even Rundle Mall op en neer lopen. Daar blijkt dat de Aussies, ondanks dat hun voorouders als schurken Engeland zijn uitgeschopt, nog steeds een komische Engelse gewoonte meedragen. De jeugd wordt massaal in schooluniformen gehesen. Formeel bevordert dat saamhorigheid en gelijkheid, maar het is duidelijk dat je met het ene uniform gelijker bent dan met het ander. Nelleke maakt er een fotoserie van. Op de volgende pagina zie je de samenvatting.

Wij stappen nog even binnen bij een Pizza restaurant, en dan zit de dag er al weer op.

ADELAIDE, DUIKEN EN DEMONSTREREN, 2 NOVEMBER (DAG 12)

Om 5:30 uur gaat de wekker in Adelaide. We vroegen ons af waar de naam van de stad vandaan komt. Nelleke zoekt het uit en komt tot de conclusie dat dit de manier is waarop de Aussies “Adelheid” uitspreken, de vrouw van Koning W IV van Brittannië en Hannover.

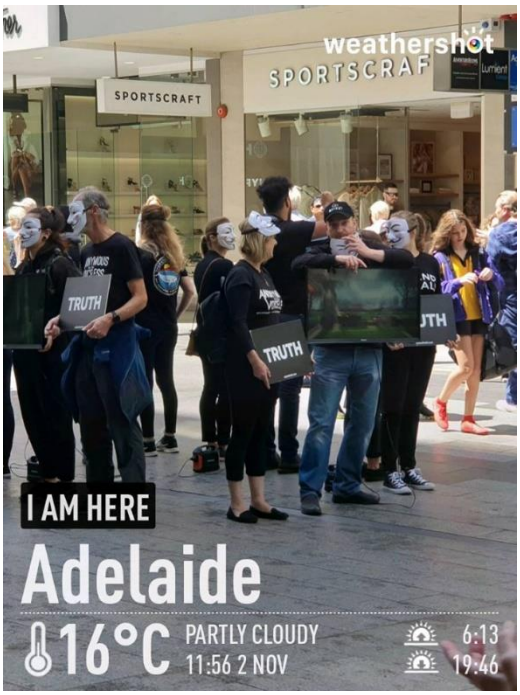

Nu sta je niet vroeg op voor dat soort historische overwegingen. Mijn doel vanochtend is O’Sullivans Bay voor een duik. Met een ontbijtbox en de laatste uitrustingsstukken loop ik de deur uit en haal de Kia uit de parkeergarage. Nu is dat verhaal ook wel iets voor het clubblad van TOV Gagnan, dit is verderop opgenomen. Het kost me een groot deel van de dag, en uiteindelijk rijd ik nog met mijn spiegel tegen een openslaande deur van een auto op. Kortom geen topdag.

Nelleke kiest voor wandelen in de stad, en loopt tegen twee demonstraties op: van Anonymous en van de Pro-Abortus beweging.

Samen gaan we nog een hapje eten en amuseren ons kostelijk om de uitgedoste figuren voor de Halloweenparties. Aussies zijn praktische mensen: Halloween valt hier op het eerste weekend na 31 oktober.

Wel nog even een herhaling van een tekortkoming: na 16:00 is er geen fatsoenlijke koffie meer te koop. De enige die nog open is is MacCafé, en die slaagt er niet in iets goed te doen.

Kijk, ik ben best al op een aantal plaatsen geweest, maar Australië is nieuw voor me. Nu zijn er clubgenoten (Frans, Saskia) die er veel meer over kunnen vertellen, maar onder het motto “Geef Marnix tekst” hier mijn ervaring in deel één van twee delen.

We zijn naar Australië gegaan om een klein stukje van het continent te zien. De verhalen over het Great Barrier Reef zijn heel negatief, en we zijn niet op een echte duikvakantie. Maar met wat speuren op het net kwam ik er achter dat je prima in Adelaide kan duiken. De meesten gaan hier heen om sea dragons te fotograferen, maar die duiken kosten een godsvermogen en zo geïnteresseerd ben ik nu ook weer niet.

Dus duik ik met “Dive Shack”. Het is, als zo vaak, een PADI school. Deze is ronduit uitstekend, als voel ik me wel weer ambtenaar op het moment dat ik al die verklaringen invul.

We varen met een forse rubberboot vanuit O’Sullivans Beach naar een tweetal wrakken. Die zijn afgezonken op 20 meter voor vissers en duikers.

Het eerste wat me opvalt is dat iedereen ferm zijn/haar snorkel onder de bril steekt (er is ook een groep leerlingen mee). Bij navraag wordt me aangeboden er een te lenen. Hier in South Australia is het sterk aanbevolen, in Queensland is het bij wet verplicht en kan je een stevige boete krijgen als je zonder blaasrubber het water in gaat.

Iedereen aan boord loopt te klagen. Het waait te hard, het is koud en er is geen zicht. De bedoeling is om op twee plaatsen te duiken, maar de duikleider besluit al snel dat de zee te ruig is om “de tweede stek” te bezoeken. Dus na een minuut of tien boot schudden liggen we boven het wrak. We hebben in Ryan een voortreffelijke schipper, die met behulp van GPS ons direct strak op het wrak legt.

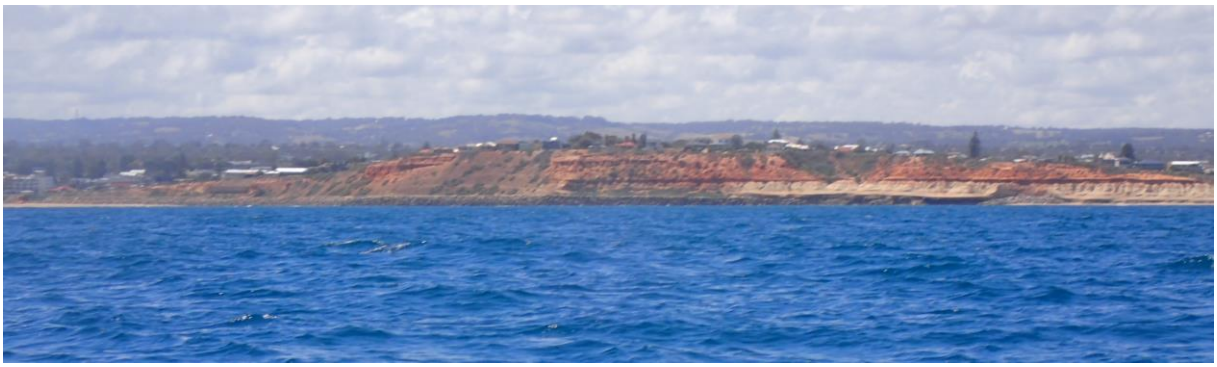

Paul, de instructeur van dienst, realiseert zich het risico van een Nederlandse duiker en stuurt, naast een divemaster ook nog een divemaster in opleiding met me mee. De laatste stoft wat rond, maar de eerste is een topper met veel ervaring. Het blijkt dat het wrak "The Seawolf" heet. Het is afgezonken door een lokale duikvereniging en is een kotter van 22 en op 22 meter, waar je op verschillende plaatsen in kan zwemmen. De ruimen zitten barstensvol met vis. Er zitten er tussen waarvan ik de groep ken, maar alle soorten zijn nieuw voor me. Op dit punt moet het me even van het hart dat deze Aussies een stel mauwers zijn. Goed, het zicht is geen 30 meter, maar een meter of 10 en de temperatuur is 16 ^{o}C, wat in Indonesië onaanvaardbaar zou zijn. Paul had ook een heel verhaal over stroming en swell, maar beiden blijken heel erg hanteerbaar. Opmerkelijk is ook een stuk "schrikdraad" dat overboord gaat. De haaien hier zijn van de happende soort en dit schijnt ze weg te houden. De instructeur gaat met een privé draad overboord, zodat ook zijn klasje veilig is.

De wrakken zijn prachtig begroeid met zacht koraal en heel veel soorten spons. Ook zitten er zakpijpen die ik totaal niet ken. We zien verder een groepje naaktslakken.

Bijgaande collage geeft een beetje een beeld van wat ik zoal ben tegen gekomen. Naast het wrak ligt nog een dooie boot. Met paaltjes in de grond is een route tussen de twee aangegeven, en er zijn wat stapels autobanden tussen de wrakken gelegd.

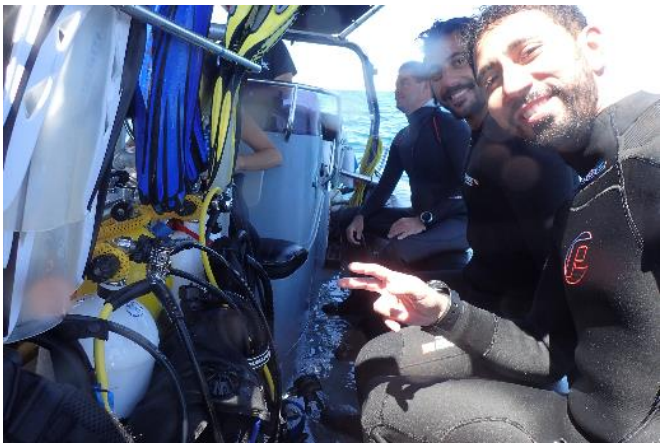

Met een beetje ervaring of, als in mijn geval, een goede divemaster is het uitstekend te doen om in 50 minuten een 8 om de twee wrakken te zwemmen en dan ook nog op je gemak te kijken en fotograferen. Eenmaal boven haken we onze uitrusting aan een lijn, geven het lood aan en klimmen aan boord. Ryan trek alles aan boord, maar bij mijn octopus gaat dat fout, de helft kiepert in zee.

Gelukkig wordt er wel direct een nieuwe uitrusting voor me geregeld, zodat ook de 2^{e} duik gewoon gemaakt kan worden.

Aan het eind van de dag wordt besloten dat het morgen nog onveiliger wordt, dus verdere duiken worden afgelast. Had ik al gezegd dat het een stelletje mauwers is? Maar wel hele behulpzame. Ik heb in ieder geval mijn eerste Australische ervaring binnen.

ADELAIDE, ZOO EN ZO, 3 NOVEMBER (DAG 13)

Nu de tweede duikdag niet doorgaat kunnen we er samen op uit. Nelleke stelt de dierentuin en een museum voor.

We lopen langs de rivier naar het park, waarbij we eerst langs het indrukwekkende oorlogsmonument van Adelaide komen. Als trouw lid van de geallieerden hebben de Australiërs gevochten in zo ongeveer iedere oorlog in Europa en de Pacific sinds het ontstaan van hun staat, vanaf 1800 (hoewel er toen alleen nog gevangenen naartoe werden gestuurd).

Vooral langs de rivier is het enorm druk, er is een wandeling georganiseerd, en men loopt massaal onze kant uit.

Bij de dierentuin heb je een “enerzijds – anderzijds” ervaring. Om met de negatieve kant te beginnen: de Zoo van Adelaide is ouderwets. Een kooi betekent nog kooi en één beest is genoeg voor de bezoeker, zeker als het een groot beest is. Op de meeste plaatsen in de wereld is men daar overheen. Dieren moeten voldoende ruimte hebben en natuurlijk gedrag, inclusief sociale interactie kunnen vertonen. Dat concept is hier nog helemaal niet doorgedrongen: één zeeleeuw, één nijlpaard, één dwergnijlpaard, het is te treurig voor woorden.

Hun verzameling Australische dieren is marginaal beter, en we kunnen nu goed kijken wat de verschillen zijn tussen de diverse kangoeroe soorten. Ook andere buideldieren (koala, wombat, buidelmuis) zijn te bewonderen.

De topattractie van de tuin zijn de panda’s. Er staat een vrouw met microfoon een eindeloze uitleg te geven, terwijl de ene panda zijn hok niet uit wil en de andere ligt te snurken. Het is gewoon drie keer niets.

Anderzijds is de tuin prachtig aangelegd, met heel veel bomen en struiken. En zo in het voorjaar staat het nodige in bloei. En ook heel aardig is dat we op ons paspoort een forse oude mensen korting krijgen.

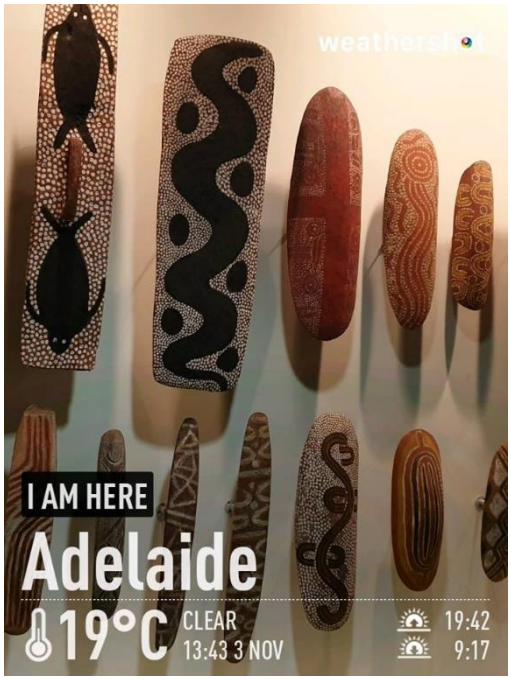

Al met al brengen we er de nodige tijd door voor we naar het South Australian Museum wandelen, waarbij we weer langs de vliegende vossen kolonie komen.

Het museum heeft als aantrekkelijke plus dat het gratis is. De collectie varieert. Er zijn vrij veel opgezette dieren, en die zien er nog treuriger uit dan die van de dierentuin. Er zijn ook afdelingen over de Aboriginals[6], geologie en ontdekkingsreizen. Die zien er goed uit, evenals de informatie over de biodiversiteit van dit continent.

Ik voel me niet helemaal 100%, dus na het museum gaan we terug naar het hotel, op de hoek van het Holiday Inn nemen nog een koffie bij “Love, Stefy” een coffeeshop waar je in schommelstoelen kan zitten. Het is groot vermaak!

Daarna komen we alleen nog uit het hotel om te eten bij de zelfde Italiaan “*Parlamento*” als vorige week. Waar we toen vriendelijk werden geholpen loopt er nu een bitch rond waar we op onverklaarbare wijze ruzie mee krijgen. Hierbij is Parlamento op North Terrace dan ook blacklisted!

[6] Uiteraard erkennen wij de Tiwis, Gagudju, Pitjantjatjaras, Mutijulu, Koories en Yolngu, en zijn het er mee eens dat ze de rechten waarvan de Engelsen ze hebben beroofd terug krijgen. Voor de overzichtelijk van het verhaal houden we het toch op Aboriginals, wat “oorspronkelijke bevolking” betekent.

ADELAIDE - NARACOORTE, 4 NOVEMBER (DAG 14)

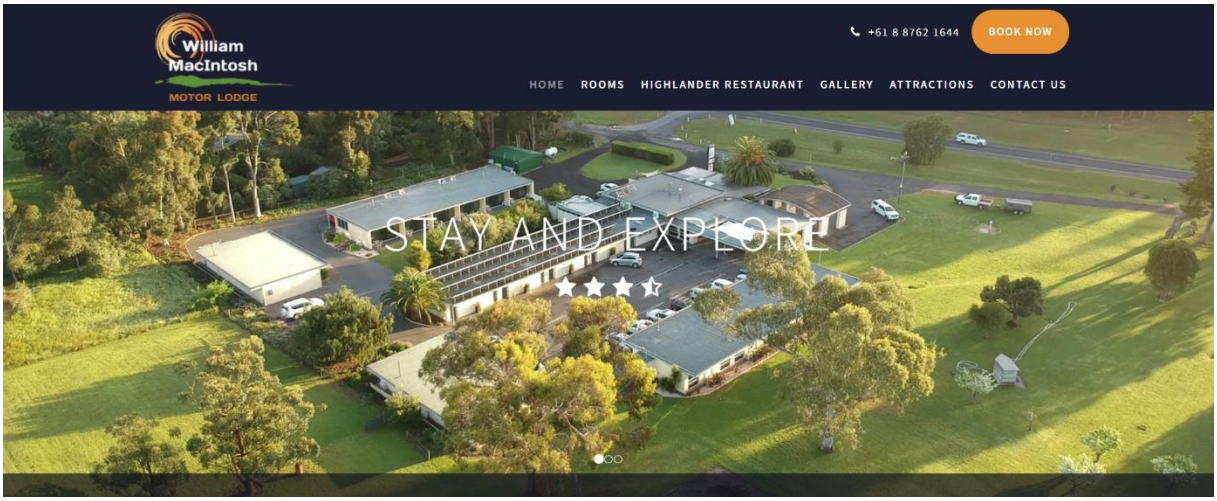

Het weer houdt niet over, en kan vandaag alleen maar slechter worden. Althans voor ons. De Aussies zijn dolgelukkig met regen en hun journaal laat allemaal blije beelden zien van mensen die op alle mogelijke manieren proberen nat te worden. Voor ons is het best van belang, want er zijn drie routes om naar ons volgende hotel William Macintosh Motor Lodge in Naracoorte te rijden. De eerste gaat langs de kust, de tweede is via de snelweg richting Melbourne en de laatste is 100 km om via de woestijn.

De directe weg richting Melbourne valt af, want ik wil rustig rijden. Langs de kust met veel regen en windstoten mag dan een feest voor de locals zijn, maar ik zit er niet op te wachten. En dus pakken we de lange route.

Ook daar pakken we wat wind en buien mee, maar grotendeels is het goed te doen, al is de weg niet best. Een zachte berm, die ergens aan de linkerkant van de rijbaan begint, veel sporenvorming en overal gerepareerde stukken. Er zijn nauwelijks andere auto's op de weg, dus dan rij je toch door, tenzij je een caravan of een vrachtauto tegenkomt. De vrachtwagens kunnen ernstig lang zijn en dragen dan een bord met "roadtrain" er op. Ze rijden met die bakken volgens mij het hele wegennet kapot, maar dat is hun problematiek.

De caravans slingeren nogal met deze wind en regen. Gelukkig is er een populair model waarbij de bovenkant wordt ingeklapt, zodat het geheel een stuk lager, en daarmee stabieler wordt.

We stoppen onderweg in het gat Sherlock voor wat foto's, ik blijf het een vreemde naam vinden. Alhoewel, daarna passeren we ook Parrakie, Jabuk en Geranium. We pauzeren wat uitgebreider bij Lameroo voor koffie en lunch. Hier staat een bord naar Wow Wow Well, iets wat we ook niet willen weten. In de plaatselijke koffieshop (open van 6:30 tot 14:00) verkopen ze een aantal varianten van de Engelse pie, koude kipkluifjes in deeg en koffie. Dan hou je trouwens koffiedik over, en dat verkopen ze dan weer als mest.

Van daar rijden we door naar Ngarkat. Dit is een woestijn natuurreservaat van 270.000 ha. Daar tegenaan ligt Big Desert Wilderness Park. Een aaneengesloten gebied van 4117 km^2, maar omdat het in twee staten ligt, zijn het twee parken met twee namen. Dit gebied, dat bijna net zo groot is als Nederland, is dus een woestijn. En dan niet een zandbak zoals we uit bijvoorbeeld de Sahara kennen, maar veel zand waarop planten en dieren proberen te overleven. Dat kan, zolang er geen brand is. En een zekerheid heb je hier: de fik gaat er een keer in. Nu heeft de natuur dat ook nodig, en allerlei soorten hebben een overlevingsstrategie voor als het weer eens fout gaat. Sommigen hebben het zelfs nodig om zaden te kunnen laten kiemen.

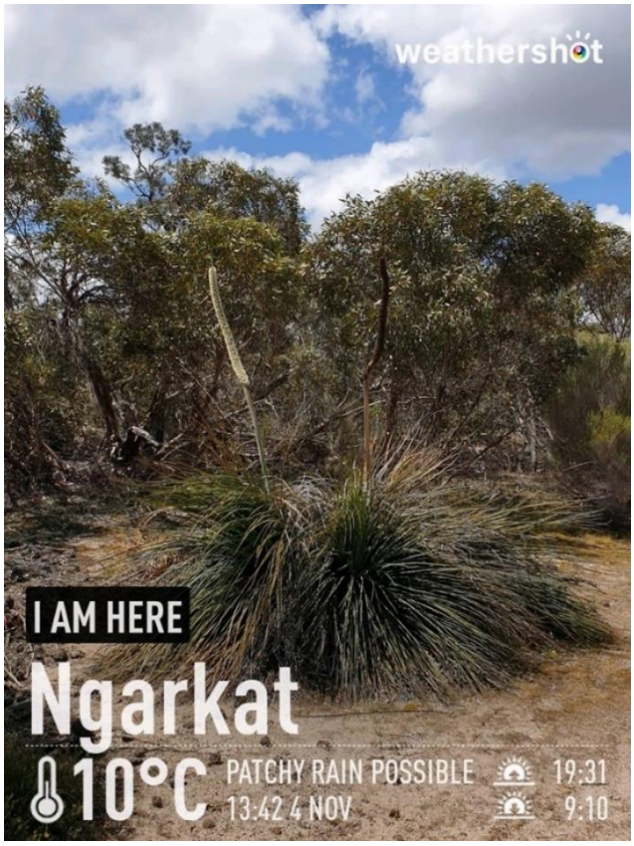

Bij een van de ingangen is een wandeling van 40 minuten uitgezet. Het waait stevig, dus ik ben matig enthousiast, maar dat blijkt ten onrechte. Prachtige planten die we niet of nauwelijks kennen groeien en bloeien hier. Zo over het zand een heuvel op met uitzicht over een enorm gebied is uniek.

Daarna is het gasgeven naar Naracoorte, waar we hartelijk worden verwelkomd en we ons installeren in een motelkamer.

Hoewel ik best afgedraaid ben, noemt Nelleke het wolmuseum in de plaats. Een klein verzetje is vast nog wel leuk, en ik ben wel nieuwsgierig naar de vraag hoe je een wolmuseum maakt; dus na een kwartier stappen we er binnen.

Het inrichten van het museum begint eenvoudig. Je neemt een aantal schuren van golfplaat en je zet een breiende kassière bij de ingang. Vervolgens bedenk je hoe ruim je het concept “wol” op kan zetten. Allereerst is wol (meestal) afkomstige van schapen. Schapen zijn ontstaan in de evolutie. Bewijs voor de evolutie vind je in aardlagen. Aardlagen zijn in Naracoorte op diverse plaatsen goed te vinden (daar gaan we morgen achteraan).

In dit museum is daarom een mooi overzicht over aardlagen en over de rol van buideldieren in de evolutie. Wat die met schapen te maken hebben? Eigenlijk niets, of het moet diezelfde evolutie zijn. Maar er hangen prachtige platen van uitgestorven reuzenbuideldieren, zoals de buidelleeuw. Zo is de eerste etage snel gevuld. Op de tweede etage gaat het net zo. Schapen leven op boerderijen, net als boeren. Die laatsten hebben een school, een postkantoor en wat werkplaatsen. Daar kan je een aantal tableaux vivants van maken, en zo is er al snel weer een etage goed gevuld.

Uiteindelijk op de 3e etage gaat het los, schapen kan je knippen, en dan houd je wol over.

Over dat knippen gaat de derde etage, evenals over het sorteren van de wol, het in zakken verpakken en het versturen.

Nu is het scheren van een schaap een tijdrovend karwei, zeker als je er veel hebt. En daar is dan weer een computergestuurde automaat voor ontwikkeld. Die staat in een aparte schuur en werkt volgens het principe: schaap in het apparaat, wol er af, wol naar de afnemer, schaap terug in de wei.

Met allerlei modellen word dit proces uitgelegd, en met een video verder toegelicht. Wol werd vervoerd in wagens, dus die staan ook op het terrein, evenals de windmolens om water op te pompen, en een put. Schapen kunnen bij heel heet weer in de schaduw gaan staan, en daarom wijst het museum met trots op de mooie gum-trees die op het terrein staan (inclusief een paar modellen van een schaap)

En de wol? Die wordt verwerkt tot bollen, en die kan je dan weer kopen in de giftshop. Hoewel dit verhaal niet bijdraagt aan het serieus nemen van het museum in Naracoorte, is het geheel een mooie tentoonstelling die alleen andere dingen laat zien dan je verwacht, maar dit op een leuke en informatieve manier doet. We kunnen het iedereen aanraden.

Na afloop eten we in het motel, het restaurant blijkt prima, je kan er zelfs schaap eten.

NARACOORTE, 5 NOVEMBER (DAG 15)

Vandaag gaan we ondergronds. Naracoorte Caves National Park is een karstgebied met een groot aantal druipsteengrotten. Het park is gratis, maar zodra je een grot in wil is het betalen geblazen. We kiezen voor een combinatie van de Victoria Fossil en de Stick-Tomato Cave. Goedkoper vanwege "consession" en ze doen er een gratis diarama bij….

Het zijn twee van de vier grotten die "normaal" toegankelijk zijn. Als je op je buik door kieren wil wringen zijn er nog meer opties, maar wij kiezen voor deze twee.

Voor de Victoria Fossil kunnen we direct weer in de auto, de ingang is ca. een kilometer verder, en de rondleiding start vrijwel onmiddellijk. Bij het wegrijden zien we nog een grote rode kangoeroe weghoppen, altijd leuk! De rondleiding door de grot is heel aardig. De vrouw heeft kennis van zaken en gevoel voor humor, dus dat gaat altijd goed. De grot is eerst ontsloten om vleermuizenmest te winnen, maar al snel kwam het inzicht dat er veel te verdienen valt met een mooie druipsteengrot. Eind '60-er jaren ging men de gangen verder ontsluiten en kwam men, na alle stalagmieten en stalactieten, uit in een kamer met allerlei skeletten. Karstgebergte is net een spons, en soms ontstaan er gaten. Daar vallen dan dieren in, die ernstig dood gaan na de val. Overdekt met aarde, die ook naar beneden komt en op een hoop wordt gespoeld, fossiliseren de botten. Op grond van de skeletten hebben ze een hele reeks

uitgestorven buideldieren gereconstrueerd. Dankzij het museum in Adelaide en het wolmuseum gisteren hebben we daar inmiddels behoorlijk zicht op.

Hier rond de grotten zijn ze uitstekend in het tonen van reconstructies van die dieren. Het meest uitgebreid is het diarama dat we na de grot bekijken. Misschien wat knullig, maar het geeft toch een goed inzicht.

We lunchen in het restaurant bij het bezoekerscentrum en de Stick-Tomato Cave, waar heel veel vogels rondscharrelen. Uiteraard de magpie en de papegaaien, waarbij we helaas de zwarte kaketoe wel zien, maar niet op de foto krijgen. Verder zijn de blue wren en de little wattle bird nadrukkelijk aanwezig.

De laatste spant samen met het personeel om de magpies van het terras te jagen. De magpies zijn niet te beroerd om de lunch van de holenmens te roven.

Als laatste wandelen we door de Stick-Tomato Cave. Deze kan je op eigen gelegenheid bezoeken. Er staan goede infoborden, dus het is prima te doen. Hier is weinig druipsteen, maar vooral indrukwekkende plafonds met grote gaten waar het water zich door naar beneden heeft geboord.

Na deze grot hebben we even voldoende gaten in de grond gezien, dus we kiezen voor iets heel anders.

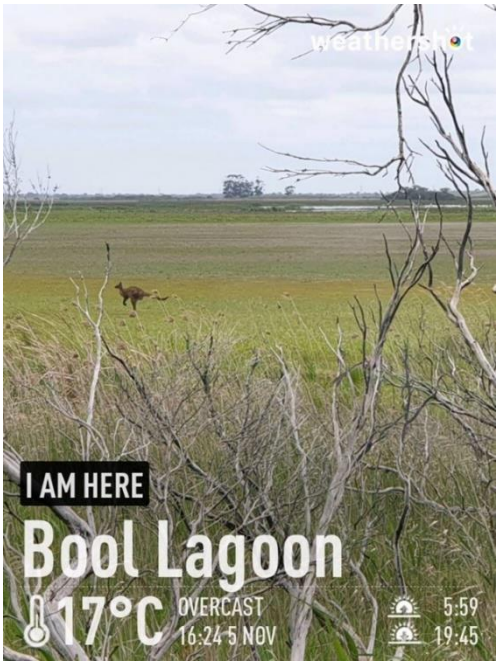

Het Bool Lagoon reservaat is een andere topattractie van Naracoorte. Het ligt nog iets verder uit de plaats, en bestaat uit een groot moerasgebied. In ieder geval doet het dat normaal. Nu het heel lang droog is geweest is het gebied grotendeel drooggevallen. Bezoekers klagen dan ook steen en been dat de vogels weg zijn.

Nu zijn we hier voor het eerst, en we kunnen ook van bloeiende planten genieten, dus wij vinden het prachtig. Nelleke koopt on-line een kaartje, wat ons recht geeft om door het gebied te rijden en gebruik te maken van de boardwalks. Daarmee kan je op een drietal plaatsen het gebied in, zonder onmiddellijk het risico te lopen dat je tot je knieën in de bagger verdwijnt, of dat je in discussie moet met een van de slangensoorten te plekke.

Er blijkt voldoende te zien, een haas, een kangoeroe en verschillende vogelsoorten, zij het dat we de grotere (zwarte zwanen, zilver- en white face reiger) alleen op afstand zien. Aan de planten is duidelijk te zien dat het voorjaar is, er staat heel veel in bloei. Alles bij elkaar lopen we ook hier weer een kilometer of vijf, dus met de grotten mee hebben we weer een behoorlijke wandeling gemaakt.

Naracoorte, we hadden ons er zomaar nog wel een paar dagen kunnen vermaken.

NARACOORTE - HALLS GAP, 6 NOVEMBER (DAG 16)

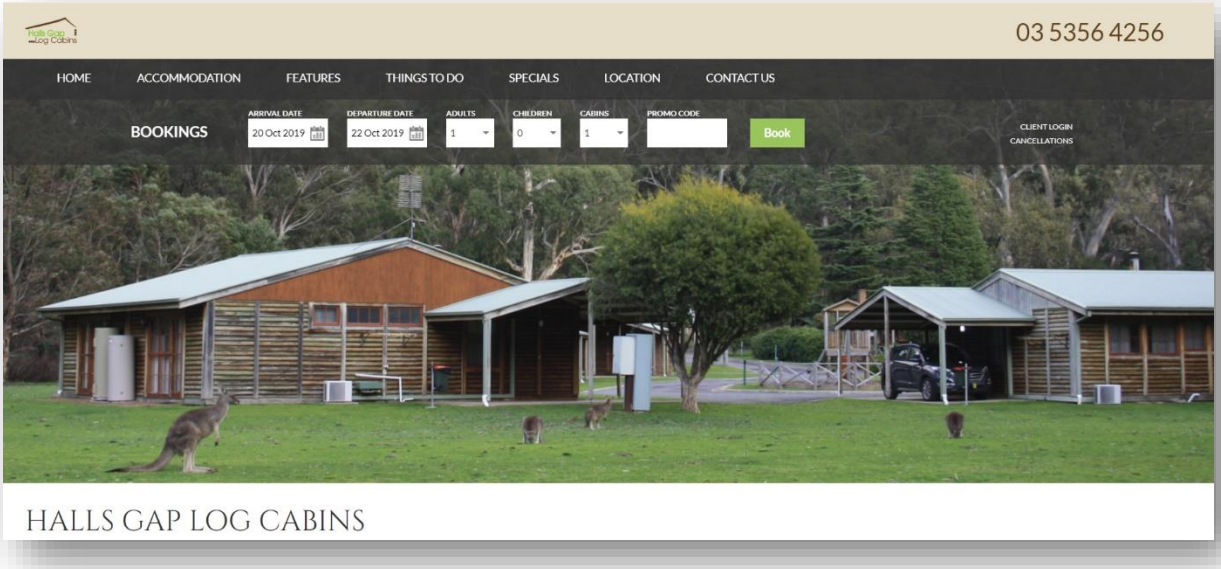

We rekenen af bij William MacIntosh, ons motel in Naracoorte. Het gaat zeer vriendelijk, maar niet heel soepel. Dat past in het beeld. Al jaren beoordelen we onze onderkomens aan de hand van een lijst volstrek selectieve criteria, aangeduid als “de zuivere wetenschap”. Daar komt dit motel niet geweldig uit. Oploskoffie bij het ontbijt, geen warm water in wastafel, drie kwartier wachten op een kop koffie in het restaurant, het is het allemaal net niet. Bij dat laatste komt trouwens wel excuus, de sous-chef is niet op komen dagen en nu heeft de chef het te druk…

De eerste avond vraag ik of ik moet tekenen voor het diner. Wel, dat is niet nodig, ze weten in welke kamer we slapen. Enfin, die maaltijd is nooit betaald. Wel beginnen ze over drinks aan de bar… En die hebben wij nooit gehad. Na lang studeren komt het er uit: het was het water en de koffie bij het diner de tweede avond. Het blijkt dat de eigenaar een oud Airforce pilot is, die verleden week is gestart met zijn nieuwe avontuur: het runnen van een eigen motel. Hij en zijn vrouw zijn in ieder geval reuze enthousiast, maar we hopen dat ze de details snel onder de knie hebben.

Na Adelaide zijn we langs Edinburgh gekomen, vandaag nemen we in Balmoral de afslag richting de Grampians. En nee, we zitten niet ineens in Schotland. We hebben wel South Australia verlaten en rijden nu in Victoria. Tijdens de rit is het landschap langzaam heuvelachtiger en groener geworden, met hier en daar een meertje met water en niet, zoals in Bool Lagoon grotendeels drooggevallen.

De afstand is zo'n 225 kilometer, en dat heb je zo gereden, ook al zijn de wegen niet best.

Van ver zie je het gebergte al liggen. Met 1175 als hoogste top, maar veelal tot zo'n 750 meter zijn het bergen die wat hoger zijn dan bijvoorbeeld de Ardennen. En ze zijn flink wat woester.

We zijn zo vroeg dat onze blokhut voor de komende drie nachten nog niet schoon is, dus of we eerst nog maar een uurtje willen wieberen. Als tip krijgen we mee dat er in het bezoekerscentrum "light snacks" zijn, en dat ligt maar een paar honderd meter van het pad achter ons onderkomen dat, waarschijnlijk na lang nadenken, Halls Gap Log Cabins is genoemd. Op het website screenshot zie je dat ze adverteren met de kangoeroes om hun blokhutten. Wel, die zijn er niet. Maar wel een grote groep emoes en direct al meerdere soorten papegaaien, waaronder een zwarte kaketoe. En direct om de hoek inderdaad de al toegezegde kangoeroes.

We hebben het verschil tussen parkiet, kaketoe en papegaai opgezocht. Het blijken allemaal papegaaien, al maken splitters op basis van grootte en staartlengte een onderscheid in een groep of vijf. Als je dat doet is de ara een parkiet, vanwege de lange staart. Dus: papegaai!

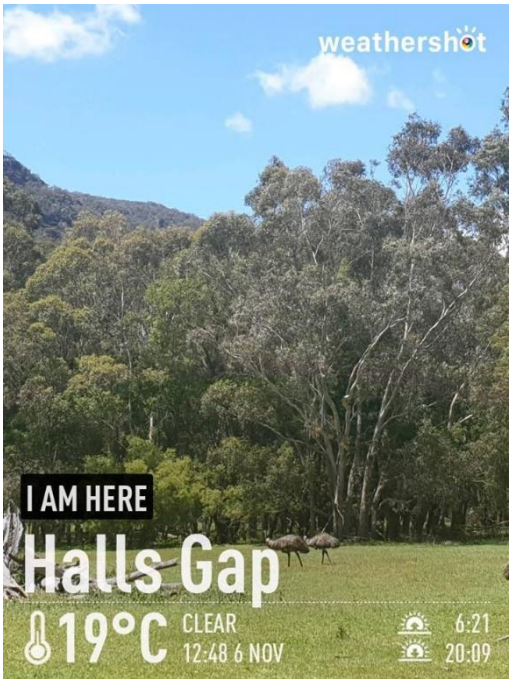

Het bezoekerscentrum besteedt veel aandacht aan de natuur, maar ook aan de cultuur van de Gariwerd, zoals het gebied door de Aboriginals wordt genoemd. De echte liefhebbers kunnen direct via de kassa een cd met didgeridoo muziek kopen, of er zelf een aanschaffen. De anderen in het gezelschap kunnen hier dan terecht voor een boemerang. En wie helemaal los wil gaan op de cultuur kan dan ook nog een cursus volgen om hun nieuwe aanschaf traditioneel te verven.

Wij komen dus voor de “light snacks”. Een kopje soep en wat patat/wedges. Dat blijkt in praktijk een teil soep en een bak aardappels, maar wel van uitstekende kwaliteit. Om iets van de natuur te zien kiezen we voor de Fyans Creek/Barri Yalug loop. Dat is een korte wandeling, maar het waait als een gek, en het regent wat, dus we willen niet al te ver gaan. Tenslotte is er net al een boom naast ons omgedonderd, dus enige voorzichtigheid lijkt geboden.

Dit is trouwens ook wel het moment om iets over de bosbouw in Australië te schrijven. Die is er ongetwijfeld, maar het is nog steeds zo dat er veel meer Australië is dan er Australiërs zijn. Het natuurbeheer bestaat voornamelijk uit bestrijden van ingevoerde soorten, zoals hier het edelhert, maar verder laten ze de natuur de natuur. Als er een kangoeroe wordt doodgereden, en wij zien dat dit regelmatig gebeurt, dan is het aan kraaien en raven om de resten weg te werken.

Bomen worden ook niet gecontroleerd op hun houdbaarheidsdatum, op een goed moment gaat het fout, zeker met een wind als vandaag. Dan liggen ze plat en moet de natuur maar zien hoe ze het opruimt. Ok, als de boom dik is en op een officieel pad ligt wordt er “op enig moment” wel iemand met een kettingzaag gestuurd. Maar wie wacht op een bezoek van een veiligheidscommissie als er een omdonderende boom wordt gemeld, kan lang wachten.

Nu zitten we in een blokhut, dus hebben we de mogelijkheid om zelf te koken. We gaan op zoek naar een general store en jawel, het is even zoeken tussen de onbekende merken, maar

we scharrelen vrij snel een maaltijd bij elkaar. Na twee weken restaurant ook weer een welkome afwisseling.

HALLS GAP, 7 NOVEMBER (DAG 17)

De weersvoorspelling voor vandaag is “bagger”. Nu valt het bij het opstaan wel mee, dus ik begin met een rondje kangoeroes kijken. Sommigen hebben zelfs een jong in de buidel, die door de Aussies standaard als “Joey” worden aangeduid. Nelleke heeft een 2e simkaart, en is dus permanent online. Een van de vele voordelen daarvan is dat ze de weersvoorspellingen in de gaten kan houden. Tot het eind van de ochtend lijkt het te doen en dus gaan we, na even met Nederland gebeld te hebben, vroeg op pad. In het dorp, tegenover de general store, beginnen een aantal wandelingen.

Voordat we op gang komen kijken we de ogen al uit naar de enorme aantallen vogels in het gebied boven rond het centrum. Enorme vluchten van verschillende kaketoe soorten, die onder veel gekrijs tussen bomen en gras heen- en weer vliegen. Het meest op merkelijk is de kookaberra. Deze ijsvogel is zo tam dat je ze tot aai-afstand kan naderen. Ze schijnen zelfs gevoerd te worden.

We pakken daarna de kortste wandeling, van bijna twee kilometer. Deze is goed aangelegd en onderhouden en gaat langs een beekje, tussen de rotsen door.

Gisteren is al iets geschreven over het beheer van de natuur. Wat toen niet aan bod is gekomen is de houding van de Australiërs ten opzichte van bosbrand.

Daarbij moet eerst worden aangetekend dat we op het droogste continent ter wereld zijn.

En dat het er vaak akelig heet wordt. Het gevolg is dat er nogal een wat in de fik gaat. Er zijn gewoon te weinig brandweerlieden om daar iets tegen te doen. Bij enorme branden, of als huis en haard (en vee) worden bedreigd dan grijpen ze in. Maar verder heeft ieder dorp een plek waar men zich verzamelt bij brand, en wacht tot het weer over gaat.

De natuur is daar goed op ingesteld, en een aantal soorten, zoals het treegrass heeft het zelfs nodig voor de bloei. Anderen, zoals een aantal Eucalyptus soorten heeft een brandvertragende stof in de bast. Dat dit niet zomaar een verhaal is zie je overal om je heen. Veel bomen vertonen brandsporen, niet alleen hier, maar overal waar we wandelen.

De route eindigt weer bij de general store waar we nog een keer inslaan voor een avond thuis eten.

In de middag barst de regen goed los: het komt met bakken uit de lucht. Maar ach, we hebben een leuke blokhut en genoeg te doen. We nemen gewoon even vrij van vakantie.

Nu maken we dat maar beperkt waar, want nu iedereen binnen blijft komen de kangoeroes verder het terrein op en zitten op nog geen vijf meter van het raam te grazen. Nelleke fotografeert er zelfs een met Joey. Als het begint te schemeren komen ze nog dichterbij, tot op een meter van het achterraam.

HALLS GAP, 8 NOVEMBER (DAG 18)

De weersverwachting klopt: het regent. De kangoeroes die gisteren massaal aanwezig waren hebben zich teruggetrokken. We komen lui op gang. Onze blokhut is slecht geïsoleerd, maar verder van alle gemakken voorzien, dus we hebben alle ruimte om lui te zijn.

Aan het eind van de ochtend maken we een wandeling naar het culturele centrum en zien alsnog, zoals Nelleke het definieert, ruimschoots de 3 Oes (kangoer, em & kakat).

Druipend van de tegen lopen we Brambuk Cultural Centre binnen. Brambuk is aboriginal voor kaketoe, en het gebouw is ook ontworpen als een aanvliegende vogel.

In het gebouw wordt uitgebreid ingegaan op de geschiedenis en de onderdrukking van de oorspronkelijke bevolking. Daar kan je een apart verhaal over schrijven, maar ik beperk me tot de songtekst hiernaast.

Verder is het triest te constateren dat dit museum het zelfde verhaal vertelt als de musea in Washington D.C., Quilmes en Cherokee.

Hierna, opgejaagd door een losgeslagen schoolklas, schuiven we door naar het informatiecentrum, waar we wat snacken.

White man

By Peter Knight

Some sing of their glory
Few tell the true story
Most men they don't need it
White man he kills for it

They took to the seas
Searching for a land that they could call Paradise
Stealing the breeze that carries then towards the sun
With lust in their eyes and a gun in their hand
They said we've found Paradise
Think of the glory look at the prize we've won

We know who they were
They were the ones who killed their brothers
To steal from others
We know who they were
They were the ones whose sons and daughters
Are doing it still

And in their hearts what did they feel?
Did they think they had the right to steal?
Another man's land who had no name
O they didn't think he'd feel the pain

So they sailed away from their own country
To another man's land far across the sea
And the stole the land from the people there
And they called that land Australia

Chorus 2x:
Why did he do it
White man

They sailed away one winter's day
To a sunlit land that was far away
And the called that land America

Dan lopen we terug en pakken de auto naar het centrum voor wat boodschappen en meer wandelen. We pakken min of meer dezelfde route als gisteren, langs de Venus Baths. Door de regen staat daar nu veel meer water in. Het is prachtig om te zien hoe snel zo'n rivier vol loopt. Vanaf dit punt kan je verder naar Splitters Falls. We gaan moedig op weg, maar besluiten na een kilometer dat het te nat, te ongelijk en te glibberig is. Dus lopen we terug naar het dorp om te overleggen en, vooral, een ijsje te eten.

Vanaf het centrum kan je ook om de pas heen rijden, en vanaf de andere kant naar de Falls lopen. Bij aankomst op de parkeerplaats van Wonderland Carpark, de naam van dit natuurpark, hagelt het heftig, dus we stellen de wandeling even uit.

Ook van hier is het even klimmen, maar dan staan we ook bij Splitters Falls. Deze kan wedijveren met die in Sonsbeek, maar wel in een oneindig mooiere omgeving. Weer terug bij de informatieborden zien we dat het maar 100 meter is naar de Grand Canyon. Als je weet dat het gebied dat tegen de Grampians aanligt de Pyreneeën heet, dan verbaas je je nergens meer over. Zelfs met natte rotsen en uitgebreide waarschuwingen voor oververhitting en doodvallen is 100 meter goed te doen. En we moeten ze nageven, ook al lijkt het in niets op de USA, het zijn prachtige rotsformaties.

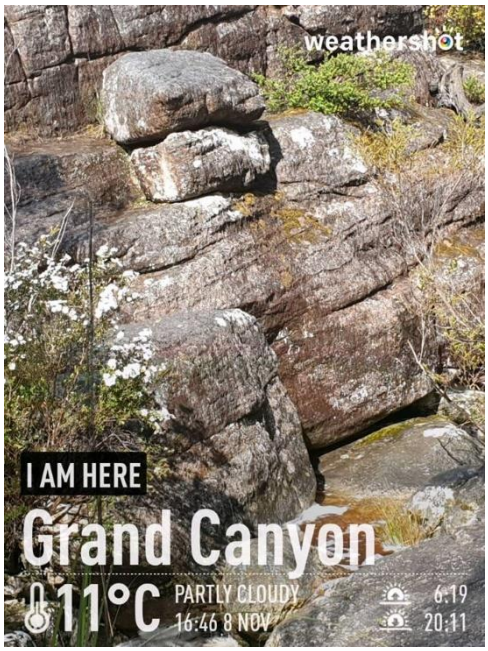

Bij terugkeer bij de blokhut scharren de drie oes alweer rond, samen met een groot stel eenden. De gedachte dat we later deze vakantie ergens een overnachting hebben geboekt met kangoeroe garantie doet inmiddels absurd aan, maar voorlopig is het genieten van de Australische natuur.

HALLS GAP - WARNCOORT, 9 NOVEMBER (DAG 19)

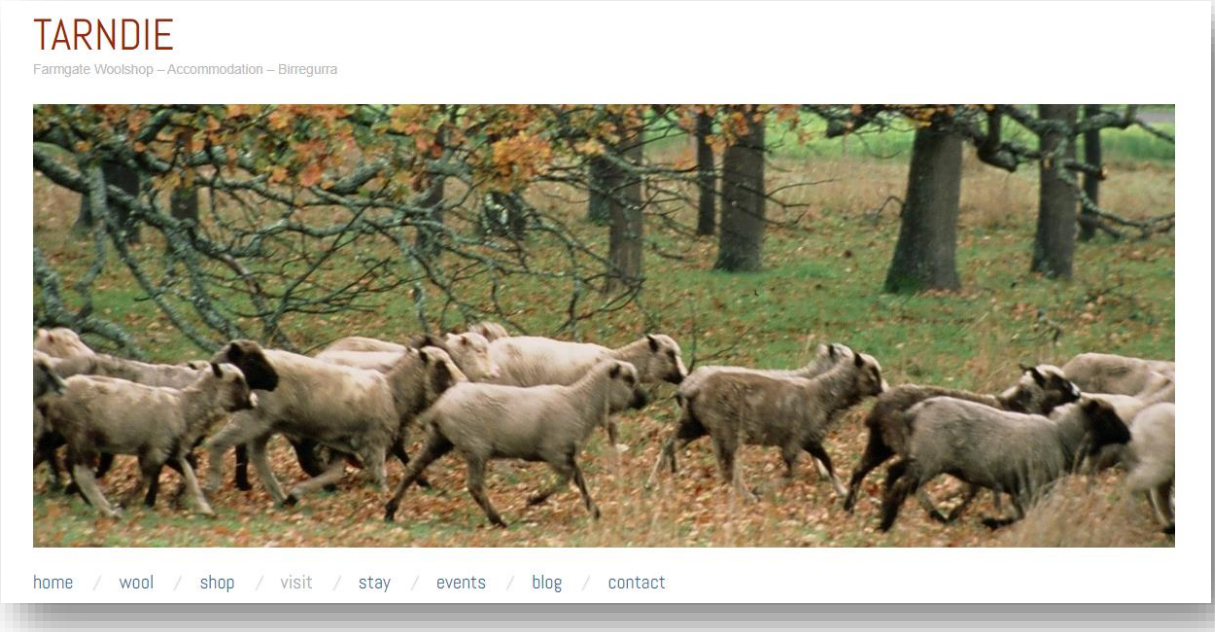

De ochtend begint met de nodige sensatie. We weten dat kangoeroes knokken over het leiderschap van een groep. Maar weten is een heel ander ding dan dat je ze met elkaar op de vuist en voet ziet gaan. Zeker als dat gebeurt voor het raam van je slaapkamer… en de camera klaar ligt.

Daarna zeggen we gedag tegen de eenden, magpies en oes en vertrekken we naar de volgende plaats op onze route.

Nelleke heeft bedacht dat we er met een bocht heen gaan, en wel via Tower Hill. Het landschap wordt steeds vlakker en groener als we ons doel naderen. De wegen en het weer doen ook een wedstrijdje wie het snelst slechter wordt. Links rijden is mooi, maar niet op deze wegen waar je meestal geen medeweggebruiker

in beeld hebt, en waar je veelvuldig de borden “*soft border*” en “*rough surface*” tegenkomt. Dan wil je wel zo veel mogelijk midden op de weg gaan rijden.

Na zo’n 180 kilometer zien we een hele stevige heuvel in het vlakke landschap: een oude vulkaankrater, met daarin een aantal meren. Vijftig jaar geleden heeft men geprobeerd om alle invloeden van de Europese settlers uit te roeien en de oorspronkelijke flora en fauna te laten herstellen. Dit is nog niet helemaal een succes, want we zien een vos en wat konijnen, maar alles bij elkaar is er een prachtig gebied ontstaan. Eerst daalt de weg af langs de kraterwand, waar nog allerlei lagen te zien zijn, waartussen de corella’s nestelen. In de krater staat het informatiecentrum (en koffie)

We trekken ons niet al te veel aan van de regen en de aanwakkerende wind en doen gewoon een tweetal wandelingen. Tot nu toe is onze ervaring dat “officiële” wandelingen prima zijn aangelegd. Tijd en afstand kloppen, dit itt bijvoorbeeld de USA waar ten minste één maat geen relatie met de werkelijkheid heeft. Verder zijn de route aanwijzingen goed onderhouden en zijn trappen, boardwalks en railingen in behoorlijk goede staat. We doen twee routes, een dwars door het moeras, en een langs de oever van het meer. Je kan er eindeloze lijsten met soorten over opstellen, maar laten we zeggen dat we weer hebben genoten van de flora en fauna, speciaal van de wagtails en twee emoes die hun kop tussen het riet omhoog steken.

Hoewel we de komende weken nog veel hopen te zien, is onze vakantie nu al geslaagd, ook al zouden we na vandaag enkel nog een diepvrieskip tegen komen.

Daarna is het gasgeven tot we bij Warncoort komen, bij de boerderij van Tom Dennis. Hier zit een verhaal aan. Nelleke heeft een aantal keren meegedaan aan de Back2Back teamwedstrijden (en gewonnen)[7]. De familie Dennis heeft dit WK

[7] WK scheer een schaap en brei ASAP een trui.

jaren georganiseerd. De oude Dennissen hebben ooit Nederland bezocht en gezegd dat we vooral hier moeten overnachten als er in de buurt zijn. Welaan, daar zijn we.

De boerderij wordt inmiddels gerund door hun zoon Tom. We slapen in de oude paardenstal. De kinderkopjes bij de ingang en de ruïne naast het verblijf zijn de enige twee dingen die duiden op een ver verleden. Verder is alles hypermodern, het is een groot buitenhuis met twee zithoeken, een eettafel, keuken en een vide met daar het bed en een study, alles volgens “open plan living”. In 2017 is het verbouwd.

Alleen de toiletdeur is niet helemaal gelukt, er moet een chopstick aan te pas komen om er binnen te gaan, en op enig moment ook om Nelleke te bevrijden.

De advertentie voor deze plaats wekt de indruk dat je er ook kan eten, maar dat is niet zo. Slordig, vindt Tom ook zelf, maar hij komt met een reeks suggesties en belt uiteindelijk met Farmers Arms in Beeac. Die kan je niet missen, het is de enige pub in die plaats.

Wel, het kan wel. We zoeken ons de pleuris en vinden uiteindelijk een hotel, dat ergens aan de zijkant een bordje met Farmers Arms heeft.

Binnen is een pub naar Engels model. Aan de ene kant een kroeg met een pooltafel, aan de andere kant tafels en de mogelijkheid tot pub food.

Als we binnen stappen is het nog niet heel druk, maar binnen een kwartier lijkt de hele bevolking van het plaatsje aanwezig. Het is een luidruchtig volk, maar wel heel gemoedelijk. Het eten is prima, alleen rond de pool table zie ik iets waardoor ik toch aan mijn zwager moet denken. Een stel vrouwen speelt pool, en iedere keer als bij iemand de beurt voorbij is wordt de keu overgegeven. Dan doen ze heel keurig, met de achterkant naar de volgende speelster. Alleen houden ze hem aan het puntje vast, en geven hem horizontaal door. Ik probeer me voor te stellen hoe een driebandenspeler in hard en nieren daar naar zou kijken…

WARNCOORT, 10 NOVEMBER (DAG 20)

Tom verzorgt geen ontbijt, maar erkent dat dat wel geboekt is, en dat hij ook 12.000 kippen heeft. En dus beginnen we de dag met een ontbijt met een eitje in de familiekamer van de familie Dennis. In ons huis liggen boeken met de familiegeschiedenis van de Denissen. Ze komen oorspronkelijk uit Cornwall, op een plek waar wij ook een paar keer geweest zijn. Aan het ontbijt nemen, naast Tom, ook nog de docente en twee cursisten van haar indigo verfcursus deel. Het gesprek gaat dan ook grotendeels over wol, en over wat voor wol er op welk type schaap groeit. Ik heb een vest aan van blauwe Texelaar (= een schapenras), dat normaal alleen wordt gewaardeerd omdat het vakwerk is, maar nu wordt er ook gevoeld, en het wordt vergeleken met het Polwarth ras, dat eerdere Dennisen hebben gekweekt uit het Merino schaap en de Lincoln.

Nelleke kan zo instappen in de cursus, maar ik weet met veel overtuiging te brengen dat ik koala's wil zien, dus we kunnen toch van het terrein.

Een must see van dit deel van de wereld is de Great Ocean Road. De regering vond het een slecht idee, maar de locals wilden het en dus is zo'n honderd jaar geleden begonnen met het aanleggen van een gesponsorde weg langs de kust.

Dat is in alle opzichten een enorm succes geworden, onder meer uit toeristisch oogpunt. Nu wordt ik negatief beïnvloed door het rechtse stuur, maar door de combinatie van bochten, kuilen en plantenresten op de weg vind ik het drie keer niks. Oké, als je de auto stil zet kan je mooi over de zee, met golven en surfers, uitkijken. Maar dat hebben we vaker gezien in Europa en Amerika, en met minder moeite.

Toch is er een reden dat we hier heen willen. Op het lijstje dingen die je moet zien in Australië staat nog de koala, en die zitten langs een weg in Kennett River. Onmiddellijk bij de afslag van de highway is een general store die "Koala" heet en, naast koffie en koekjes, ook zakjes vogelvoer verkoopt. Tot ergernis van natuurliefhebbers kan je die voeren aan de papegaaien, die spontaan op iedereen klimmen. Vooral Japanners worden letterlijk met busladingen vol aangevoerd om foto's te maken.

Ik neem een saucijzenbroodje waar onmiddellijk een kookaburra en twee busladingen Japanners op af komen. We kunnen er smakelijk om lachen.

Daarna is het tijd voor het echte doel: het vinden van koala's, die hier vrij massaal in de eucalyptusbomen schijnen te zitten. De eerste is snel gevonden, want daar staat een gids en een aantal toeristen bij. Daarna wordt het lastiger. Wij horen tot een heel select groepje dat doorwandelt. Dat levert wel pijn in de nek op, omdat je constant boomtoppen af loopt te speuren, maar uiteindelijk ook acht koala's die behoorlijk op de foto komen. Wel trekken we twee conclusies: koala's zijn leuker op de foto dan in het echt en de boomvarens onderweg zijn veel indrukwekkender. Maar de missie is geslaagd, dus we mogen niet klagen.

Daarna onderbreken we de rit alleen nog om wat inkopen te doen in een gehucht onderweg, zodat we 's avonds kunnen koken.

Weer terug bij onze B&B kan Nelleke nog een uurtje meedoen aan de Stitch & Bitch, waar ze als back2back winnaar wordt geïntroduceerd. Ze herkent onmiddellijk een Steven West shawl, dus als expert kan ze niet meer stuk.

Na afloop bekijken we ook de wol- en spinnenwielenwinkel nog even, waar ze met een nieuwe trui naar buiten loopt…. Als-ie eenmaal gebreid is. We zijn af, dus we eten wat en noemen het verder een dag.

WARNCOORT, 11 NOVEMBER (DAG 21)

De ochtend begint luidruchtig. Zeer luidruchtig. Het brandalarm gaat af. Er zitten er twee, die elkaar versterken. Eerst laten we Tom de zaak uitzetten, maar daarna weet ik ook hoe je dit hoe het zwijgen oplegt. Helaas moet ik dat nog een paar keer doen, dus wordt het toch een vraag aan Dave, Tom's vader, die de wacht net heeft overgenomen om actie te nemen.

Wij stappen ondertussen in, en vertrekken voor de tweede maal naar de Great Ocean Road, de belangrijkste toeristische attractie langs de kust. Het weer is uitstekend tijdens de eerste wandeling bij Loch Arch Gorge. Het is onderdeel van “de 12 apostelen”. Langs de kust steken

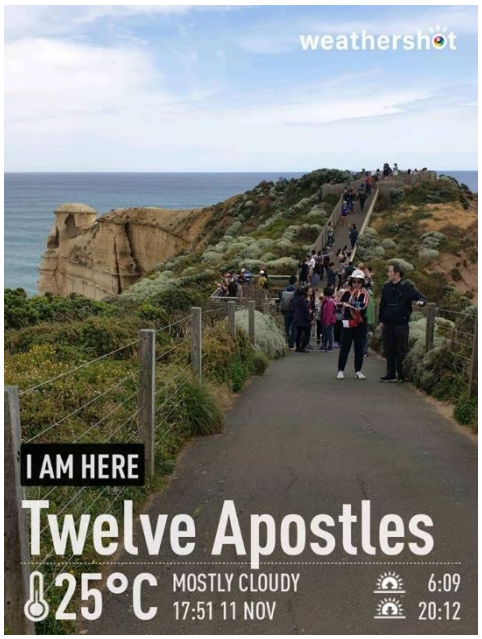

een aantal behoorlijke rotsen uit het water, en een volger van Vaticaanstad BV. heeft bedacht dat iedere rots een apostel vertegenwoordigt. Die moet iedereen gezien hebben. Het valt inderdaad niet te ontkennen dat de rotsen in de golvende strakblauwe zee een wereldplaatje vormen, dat verder weinig tijd kost.

Even verderop zit de grootste parkeerplaats, die de naam van het park draagt. Op 12 Apostles is de gekte vele malen groter. Ondanks dat het maandag is staat de bussenparkeerplaats vol, moet je zoeken waar je de auto kwijt kan en vliegen helikopters af en aan om mensen nog dichter bij de rotsen te brengen. Er is een drone verbod, maar bij het visitors centrum annex souvenirshop staat al aangegeven waar de borden voor de mooiste selfies staan (en daar staat dan een statief voor de mooiste selfie).Vooral de Japanners, als altijd, gaan daar helemaal los. Een loopt ons al fotograferend bijna ondersteboven, een tweede maakt ze met twee smartphones tegelijk en een gaat zo ver dat ze zichzelf alleen met de oceaan fotografeert, zodat de rotsen de aandacht niet van haar afleiden.

We kijken naar de rij toeristen die over de boardwalk naar de punt lopen en beginnen spontaan samen “Brazilië” te zingen, naar de rijen toeristen die we in Iguazu hebben gezien. Alles bij elkaar kost de wandeling nog best tijd, ook omdat er een mierenegel of echidna rondscharrelt en er veel prachtige lentebloei is.

Daarna staan we voor een keuze. Naar *Lighthouse* of naar *Shipwreck Bay*. Bij de eerste zijn ons meer koala’s beloofd, bij de tweede rust. We kiezen voor de laatste. Hier lokten jutters met vuren schepen naar de kust, om die vervolgens leeg te plunderen.

Het enige wat er nog van te zien is, is een anker en een as. En om die te zien moet je eerst 382 uiterst ongelijke treden naar beneden, en daarna een eind over het strand. Dit alles na eerst vijf kilometer over een onverharde weg naar beneden geblutst te zijn.

Langs de weg staan weer veel eucalyptusbomen, die je hier overal ziet. Het zijn enorme bomen (> 20 meter), maar ze zien er uit als zielige, doorgeschoten broccoli.

En ondanks dat je daarna alle treden weer op moet, is de conclusie dat deze wandeling absoluut de moeite waard is. Allereerst is de flora nog mooier dan bij de vorige wandeling; daarnaast is de geologische structuur adembenemend. Voor een deel is dit gestold lava, met groene en bruine vlakken van het koper en het ijzer dat er in zit. Dat alles is opgetild en geplooid door beweging van de aardkorst. Daarbij zijn er wanden waarin veel grote fossiele schelpen zitten. En er sijpelt dan ook nog eens water vanaf de rotsen naar beneden. Op het strand liggen veel sepiaschelpen, kwalletjes en allerlei wieren. Kortom, de vooropleiding kan hier weer eens worden afgestoft.

Daarna is het een stevig eind rijden naar huis. We doen er een rondje rond de boerderij, met een begraafplaats, meertje en veel schapen. De polwarth is een speciaal ras dat hier is gekweekt. Nelleke heeft een paar jaar terug van de Denissen een hoeveelheid spinwol gehad en dat omgezet in een prachtige omslagdoek. Die wil ze nu met de leveranciers op de foto. De dieren werken graag mee.

WARNCOORT – MELBOURNE, 12 NOVEMBER (DAG 22)

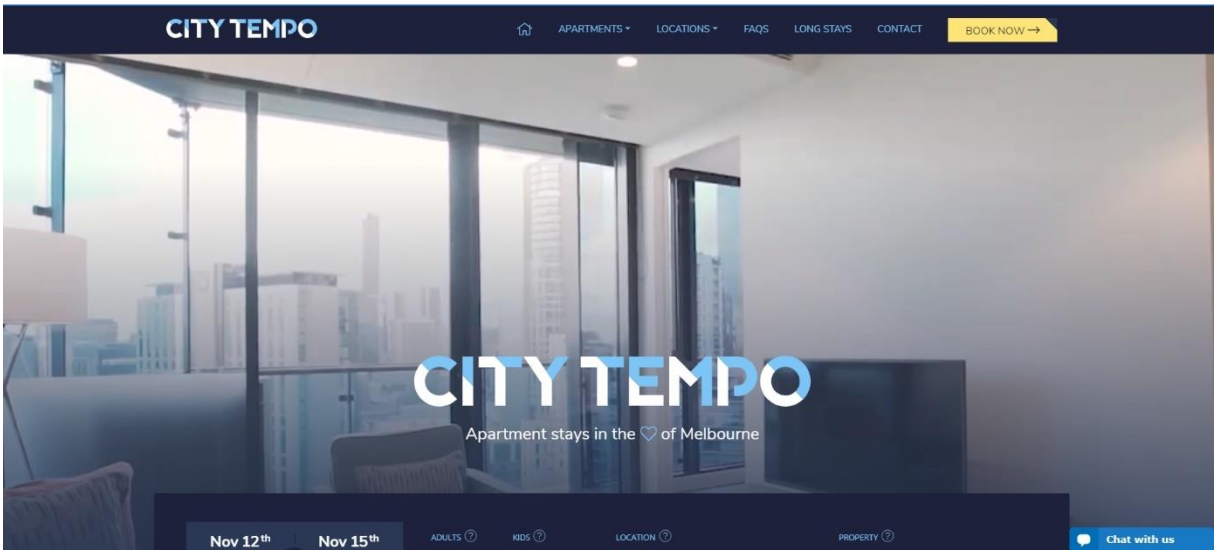

Ook vandaag begint weer met sensatie. Deze keer geen brandalarm, want dat heeft Dave laten repareren. Nee, deze keer is het een spin in het toilet. Nu zijn we niet bangig aangelegd als het om spinnen gaat, maar als ze een centimeter of tien zijn dan pak je toch de camera. We komen er op uit dat het een hunterman spider is. Door de Dennissen worden ze zeer gewaardeerd, want ze zijn uitstekend in het vangen van vliegen, en zolang ze je niet bijten heb je er geen last van.

Tom zorgt wederom voor een fantastisch ontbijt (met deconstructed koffie), waarna we de boel inpakken en op het terras gaan wachten op meer Dennissen. Tom is al op weg naar Melbourne, en we zouden de hele inhoud van de boerderij ook kunnen inpakken, maar ons is toegezegd dat zijn ouders “zo” komen. En inderdaad, rond tien uur komen David en Wendy, met zoon, schoon- en kleindochter voor een kop koffie. We halen back2back verhalen op, en nemen daarna afscheid om op weg te gaan naar de hoofdstad van Victoria, Melbourne.

Wel maken we een excursie in Geelong, een stad ongeveer halverwege. Daar is het nationale wolmuseum. Tenslotte is met de wol kapitalen verdiend, totdat de kunststofvezels de markt overnamen. Er is dus genoeg om ten toon te stellen. Er hangt onder andere een foto van Wendy Dennis en een verhaal over Richard Dennis die de Polwarth heeft gekweekt. En over alle andere belangrijke rassen, met voorbeelden van het type wol, inclusief zaken als lengte, gewicht en doorsnede in micron. Ik vind de techniek “van schaap tot draad” mooi, en het museum is prima ingericht. Er zijn speciale tentoonstellingen over kunstquilten en gedwongen adoptie. Verder is het vooral een ding voor Nelleke die hier heel blij rond loopt.

Daarna is het tijd voor een broodje voor we doorrijden naar Melbourne. Ik vind het rijden drie keer niks, en baal vooral als we de auto niet bij het hotel kwijt kunnen om uit te pakken. De plek waar we de auto inleveren is 300 meter verderop, dus dat doen we dan maar eerst, waarna we de bagage terug zeulen naar het hotel.

Ik had wat schade gereden met een stoeprand en een openslaande autodeur, maar gelukkig haalt de verhuurder daar de schouders over op.

We zitten in City Tempo Melbourne CBD in een appartement. Althans, zo wordt het verhuurd. Het is in praktijk een kleine hotelkamer, waar een keukentje en een wasmachine in gefrommeld zijn. De Zuivere Wetenschap tuint daar niet in. We houden het hier best een paar dagen uit, maar dit wordt prijsschieten op booking.com.

Daarna lopen we nog even de stad in. Evenals Adelaide in dit een miljoenenstad, maar met een heel ander karakter. Waar de eerste heel laid back is, is dit een gehaaste krioelende massa, waar je je vierkant moet maken om niet ondersteboven gelopen te worden.

Als “uitje” gaan we naar Coles, de super van Australië. Het valt wat tegen. Het is stervensdruk en de gangpaden zijn zo smal dat je je kont niet kan keren. Maar we bemachtigen waar we voor kwamen, dus morgen ontbijt op bed (meer plaats is er niet) en vanavond ook wat brood met beleg. Verder is de eerste indruk dat er veel mooie hoogbouw is. We sluiten af bij een van de weinige Starbucks van het land, morgen gaan we serieus naar de stad kijken!

MELBOURNE, 13 NOVEMBER (DAG 23)

We hebben eerder hotelkamers gehad waar je alleen zijdelings door kon, maar om de een of andere reden vliegt deze me aan. Nadat we een ontbijt in elkaar, en naar binnen hebben gevouwen ben ik dan ook blij dat ik naar buiten kan. Helaas gaat ook dat niet helemaal goed. Ik heb geen internet, dus geen idee wat er hier te doen is. Volgens Nelleke is er een leuke markt, de Victoria Market. En wel net om de hoek. Twee dingen waar ik voor ben. Helaas blijkt op de hoek dat er niets te zien is, los van een straatje met mooie Graffiti. Wel ruiken we koffie, en na de bak oplos waar we mee gestart zijn is dat zeer welkom. Wat blijkt, twee dagen in de week is er geen markt. Jawel, vandaag is één van die dagen.

Dus dan maar de ceebeedee in. We zijn het eens, die is lelijk. Melbourne heeft 4,9 miljoen inwoners en is daarmee de 2e stad van Australië. Op een totaal aantal van 27 miljoen is dat nogal wat.

De laatste decennia heeft zich een merkwaardige bouwkundige ontwikkeling voorgedaan. Plaatsen als Manhattan en Singapore hebben geen ruimte, en moeten dus de hoogte in met hun gebouwen. En of het nu komt doordat Stalin ieder bevriend land een wolkenkrabber gaf, het idee is ontstaan dat je, om er bij te horen, hoogbouw nodig hebt. En dan geen lullige flat van 4 etages, maar minimaal 40.

Die komen het best tot hun recht, volgens de zelfde hersenkronkel, in grote groepen. En zo ontstonden wijken als Pudong,

Dubaï, Kuala Lumpur en dus ook Melbourne. De laatste is iets minder hoog, een soort Zuidas plus, maar compenseert dat door veel meer flats per m^2. Nu zou je zeggen: gewoon wegblijven, gaat vanzelf over. Maar de universiteit en alle dure zaken zitten in de ceebeedee. Dus als je er bij wilt horen weet je als millennial waar je moet zijn. En je moet ook tonen dat je er bij hoort.

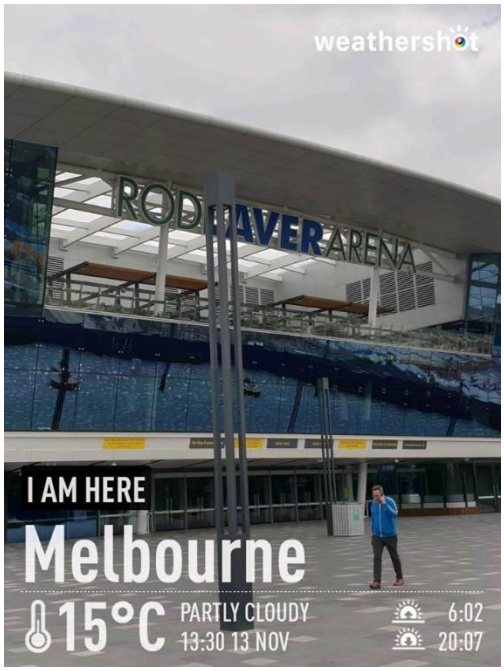

Niks lullige Tilley hat en camera voor de borst, ceebeedee-ers hebben ten minste één beeldscherm en te veel haast. Daarbij lijkt een meerderheid nog Aziaat ook. Dat is om twee redenen relevant. Aziaten hebben de naam zich letterlijk dood te werken, dus die voelen zich thuis in deze omgeving, en ze zijn kleiner dan ik. Dat is weer van belang als ze me ondersteboven proberen te lopen, omdat ze even niet opkijken van hun scherm.

Ik doe geen moeite om ze te vermijden. De meesten hebben een stevige overlevingsdrift en wijken op het laatste moment uit. En anders? Laat ik het zo zeggen, in een volgend leven wil ik trampoline worden.

De hoogbouw drift lijkt hier voorlopig nog niet voorbij. Overal zie je bouwvakkers in de weer, die heel gewetensvol het verkeer verder ontwrichten, en veel stenen en beton stapelen. Het is wat sneu wat ze doen. Veel hoogbouw heeft wel een aardig ontwerp, maar om de een of andere reden draagt het totaal uiteindelijk alleen bij aan een voortschrijdende lelijkheid.

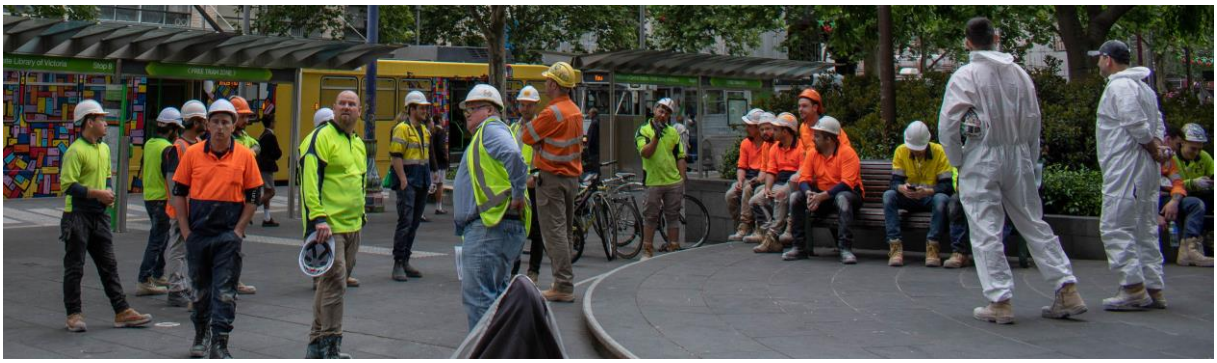

Binnen de ceebeedee is de Nationale Bibliotheek te vinden. Wat rumoeriger dan de gemiddelde bibliotheek, maar een mooi gebouw waar je, als bijna overal in dit land, heel welkom bent. Dit gebouw heeft een prachtig koepelgedeelte met een schilderij van La Trobe, een carrièrediplomaat die per boot in Melbourne aankwam met vrouw, kind en prefab huis om de 1e gouverneur ter plekke te worden.

Vanuit de bibliotheek lopen we richting musea. Mooie wandeling, de huizen worden een stuk lager en in een park staan de twee musea. De ene is om een reeks van redenen dicht, de andere gratis, zolang je Sheila of Bruce heet. Australië heeft concession, oftewel ouderenkorting. Dat hebben ze op iedere plaats waar we tot nu toe zijn geweest, maar in Melbourne geldt het niet voor buitenlanders. Eigen volk eerst is in deze plaats heel belangrijk

We wandelen dus verder naar een lelijke kathedraal en we eten een broodje. Nelleke heeft moeite de locals te verstaan, wat haar wel vaker overkomt. Dat ligt aan het feit dat het Australisch vaak wordt uitsproken met een Aziatisch accent en dat de taal in hoog tempo verandert, waarbij ze de neiging hebben woorden in te korten. Een voorbeeld: *Don't wanna brekkie with fetta w spinish, a snitty & OJ, no worries*. Dat kost even voor je het wisselt, de oplossing staat hieronder.[8]

[8] Ik wil geen ontbijt met feta met spinazie, een schnitzel en sinaasappelsap, komt goed. (met "no worries" eindigen ze ieder onderwerp.

Al doorlopend komen we bij het geboortehuis van Captain James Cook, de ontdekkingsreiziger die Australië in kaart bracht.

We kopen hier wel een kaartje (met korting) en zien dat er boven de deur 1755 is uitgehakt. Nu kunnen reisgidsen en -leiders ons van alles wijsmaken, maar James Cook was een Brit, dus wat doet zijn geboortehuis hier? En als de informatie te plekke klopt is hij in 1728 geboren. Hoe verhoudt zich dat tot 1755?

De harde waarheid is dat hij op zijn 27e bij de marine ging werken, en dat die hem een huis voor zijn ouders cadeau gaven.

De blanke geschiedenis van Australië is heel kort. En als vanuit het moederland dan wordt aangeboden om het krot van de oude Cooks op te sturen weet je niet hoe hard je ja moet roepen. En zo geschiedde. De cottage werd afgebroken en als puzzelstuk naar Melbourne gestuurd, waar het nu een historisch pronkstuk is. Met vrijwilligers die in traditionele kleding rondlopen en met allerlei historische meubels uit die tijd (al kan Nelleke zich niet vinden in de wolhaspel).

Hierna lopen we via de English Tudor Garden, een mini Madurodam met vakwerkhuisjes, naar de sportcomplexen van de stad in Yarra Park. In 1956 zijn hier de spelen gehouden, en dat levert gebouwen op die nog steeds fraai zijn. En het is weer een vink op ons lijstje: als we in een Olympische stad zijn zoeken we de bouwwerken altijd even op. Wel hebben ze soms een nieuwe naam, zoals de Rod Laver en de Margaret Court hallen.

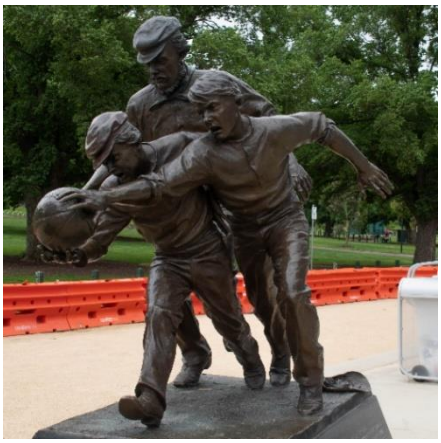

De belangrijkste is van na die tijd: The G (MCG, wat staat voor Melbourne Cricket Grounds). Naast petjebal spelen ze er voetbal en soccer. Er staan grote beelden voor het complex, die maar een conclusie mogelijk maken. Wat zij voetbal noemen heet bij ons hands 😊.

In de Laver/Court hallen wordt trouwens de Australian Open gespeeld. Leuk om nu ook een beeld te hebben van “de buitenkant”

Tot slot volgen we de aanwijzing van de receptie van ons hotel, en lopen via een brug over de Yarra river naar de gratis lijn 35, een circular line rond de ceebeedee. Die blijkt tijdens nu niet te rijden. Melbourne verleent buitenlanders geen service ☹

De wandeling terug naar het hotel betekent nog eens anderhalve kilometer na de vele die we al hebben gemaakt, maar ach, het is wel weer een extra kijkje op de stad.

De vraag is natuurlijk wat we morgen gaan doen. Daarvoor kijken we graag naar de top 10 van dingen die je ergens kan doen. Opmerkelijk is dat je hier wordt verwezen naar wandelen in de Grampians, fietsen langs de Ocean Road en een ritje naar Geelong.

MELBOURNE, 14 NOVEMBER (DAG 24)

Het weer is een stuk beter. We beginnen opnieuw op de Victoria Market waar nu aanmerkelijk meer te zien is dan een koffiestalletje. Vooral lokaal fruit en de vishal zijn heel leuk, en ook kangoeroesalami’s zijn niet iets wat je dagelijks tegen komt. Het blijkt dat je binnen de ceebeedee iedere tram gratis kan pakken, en dat scheelt gedoe met oplaadbare OV passen kopen. We stappen naast de market op, en laten ons naar Docklands vervoeren. Melbourne ligt aan zee, maar heeft daarnaast twee binnenhavens. Het gebied on de havens is helemaal gerenoveerd. Naast het Marvel Stadium (geen superheld gezien) is er een heel groot winkelcentrum. Dat ligt net buiten de ceebeedee, en ondanks de grote dure opzet is er bijna niemand te zien.

Het grote reuzenrad staat er zelfs helemaal verlaten bij. Verder is de architectuur in dit gebied fraai, dus als uitstapje krijgt het een plus.

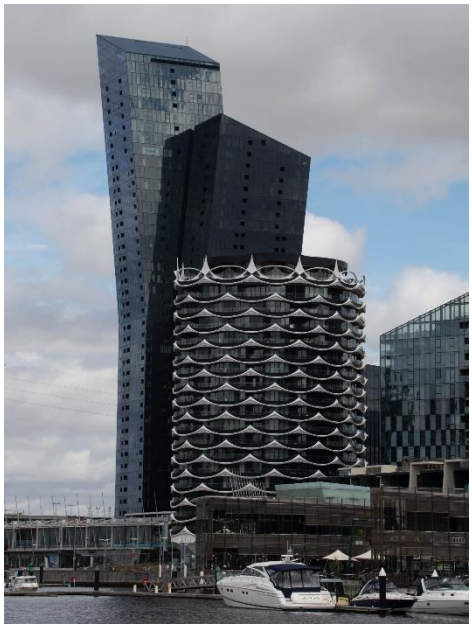

Van hier pakken we een volgende tram naar Flinders Street Station, waar we beginnen met een lunch op de Southbank, met zicht op de rivier en alle drukte er omheen.

Goed gevuld beginnen we aan de lange mars van vandaag. Die gaat naar en door de botanische tuinen. Voor je daar bent loop je langs het openlucht amfitheater, de Sidney Myer Music Bowl en het Government House. Van dat laatste is alleen het hek te zien, maar er komt een stevige rij motoragenten aanrijden om aan te geven dat het heel serieus genomen moet worden. Wij doen dat maar beperkt, want er is meer te zien.

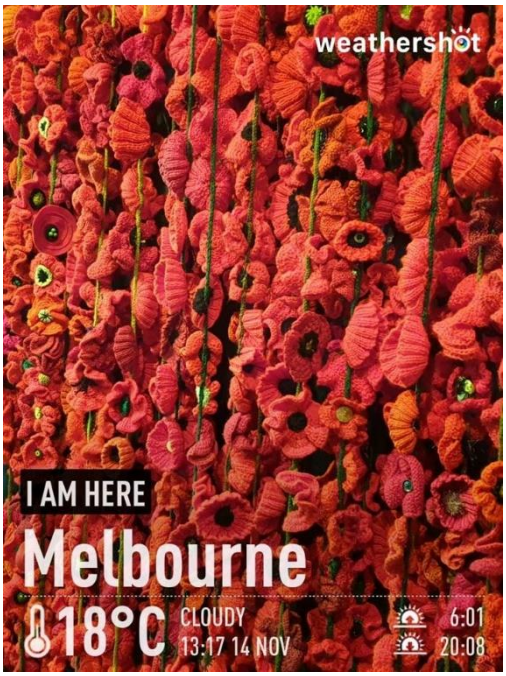

Het volgende is de Shrine of Rememberance. Het is een indrukwekkend gevallenen/veteranen monument, vormgegeven in een kruising van een Egyptische pyramide met een Grieks/Romeinse tempel. Er in zit een voorlichtingscentrum en een memorial voor de gevallenen. Als overal in het Britse Imperium strooien ze met klaprozen, de poppies. Er is hier een enorme wand vol met gebreide exemplaren gemaakt, waar Nelleke haar dagelijkse *I am here* door heeft laten inspireren.

In het park staat ook het al genoemde prefab huis van La Trobe uit 1839, waar je helaas alleen een rondje om heen kan lopen.

En dan zijn er de Royal Botanical Gardens. Je moet het dit volk nageven, tuinen aanleggen kunnen ze. Met grote vijvers, kassen en een bos met boomvarens. Het is aardig te zien dat Chinese touroperators busladingen toeristen in het park achter laten. Allereerst handig, want het is gratis, maar ook zeer besteed aan de mensen die er uitgebreid rondwandelen en niet alleen uitstappen voor een stop van 15 minuten.

De tuin is zo groot dat we hem niet helemaal kunnen bekijken, maar voldoende om te zien dat het prachtig is. Vanaf het hoogste punt bij lychgate heb je een mooi uitzicht op Yarra Park met de stadions en de ceebeedee. Vandaar dalen we weer af naar het centrum, weer langs de Music Bowl en het onvermijdelijke beeld van “Vicky”. Tijdens de hele wandeling valt op dat de mensen veel relaxter zijn vanaf het moment dat ze buiten de centrumgrens komen. Het lijkt een aanwijzing dat zo’n omgeving niet echt goed voor je is. Tijdens de laatste meters, voor we weer in een gratis tram stappen, zien we nog het bescheten beeld van Matthew Flinders, nautische ijzervreter en hun Michiel de Ruyter, tot ook hier “*de grauwe eeuw*” toe zal slaan. Daar er hele natuurparken en vele straten naar de man zijn genoemd, is het aardig er een beeld bij te hebben.

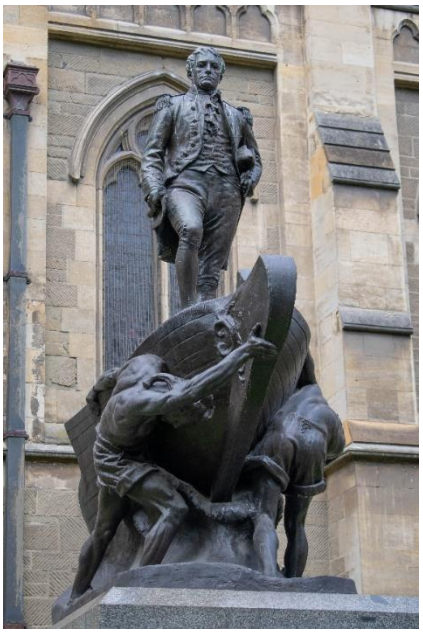

MELBOURNE, 15 NOVEMBER (DAG 25)

Vandaag doen we het kalm aan. Niet volgens de stappenmeter van Nelleke (toch weer 12,5 kilometer gewandeld), maar verder: rustig aan. Nelleke heeft zich vooral druk gemaakt over de vraag of voor morgen alles is geregeld. Dan gaan we met de boot naar Tasmanië.

Nu starten we op ons gemak bij de koffietent op Victoria Market en nemen dan de tram naar FED square, het centrale plein van de stad bij Flinders Station. Er staat prachtige architectuur en er moet nog een foto met Knorf worden gemaakt.

Overal lopen militairen matrozenpoppetjes te verkopen voor de “legacy”, de enorme kerels met die kleine poppetjes is een mooi gezicht.

We hebben al aangegeven dat Melbourne wat ons betreft, in vergelijking met andere miljoenensteden, niet veel te bieden heeft als je niet van petjebal houdt.

Het voordeel ervan is dat er op de “things to do” lijstjes dingen naar boven komen, die je elders zelf moet zien te vinden. In dit geval is dat graffiti. Er is een lijst met straatjes waar je echt heen moet als je hier van houdt. Daarbij wel een waarschuwing: de nummer 2 is een straat waar de rolluiken zijn volgespoten. Waarschijnlijk mooi, maar alleen na sluitingstijd. De nummer drie is AC/DC Lane, waar ook hordes collega toeristen lopen. Wie iets verder kijkt ziet dat in de buurt van de top drie, en rond Victoria Market ook veel mooi werk staat. Hosier Lane is nummer 1, maar wij snappen niet waarom, het lijkt meer een speeltuin voor toys dan een echte plek voor schrijvers.

Na de eerst reeks straten kijken we even in de St.Paul’s kathedraal. Daar begint iemand direct te blaffen dat ik moet betalen voor mijn camera, terwijl ik nog geen foto heb genomen. Nelleke is direct klaar met het type en we proberen via de kortste bocht weer naar buiten te gaan. Hier wordt ons de pas afgesneden door een vrijwilligster die er op staat een babbel met ons te maken. Ze is nog aardig ook, en zo komt het goede humeur weer snel terug.

En de trek, want het is lunchtijd. Dus gaan we weer zitten op dezelfde plek als gisteren. Dit restaurant ligt boven de steiger van de rondvaartboten op de Yarra. Zo’n rondvaart past mooi in het concept van een luie dag, zeker als je ouderenkorting krijgt.

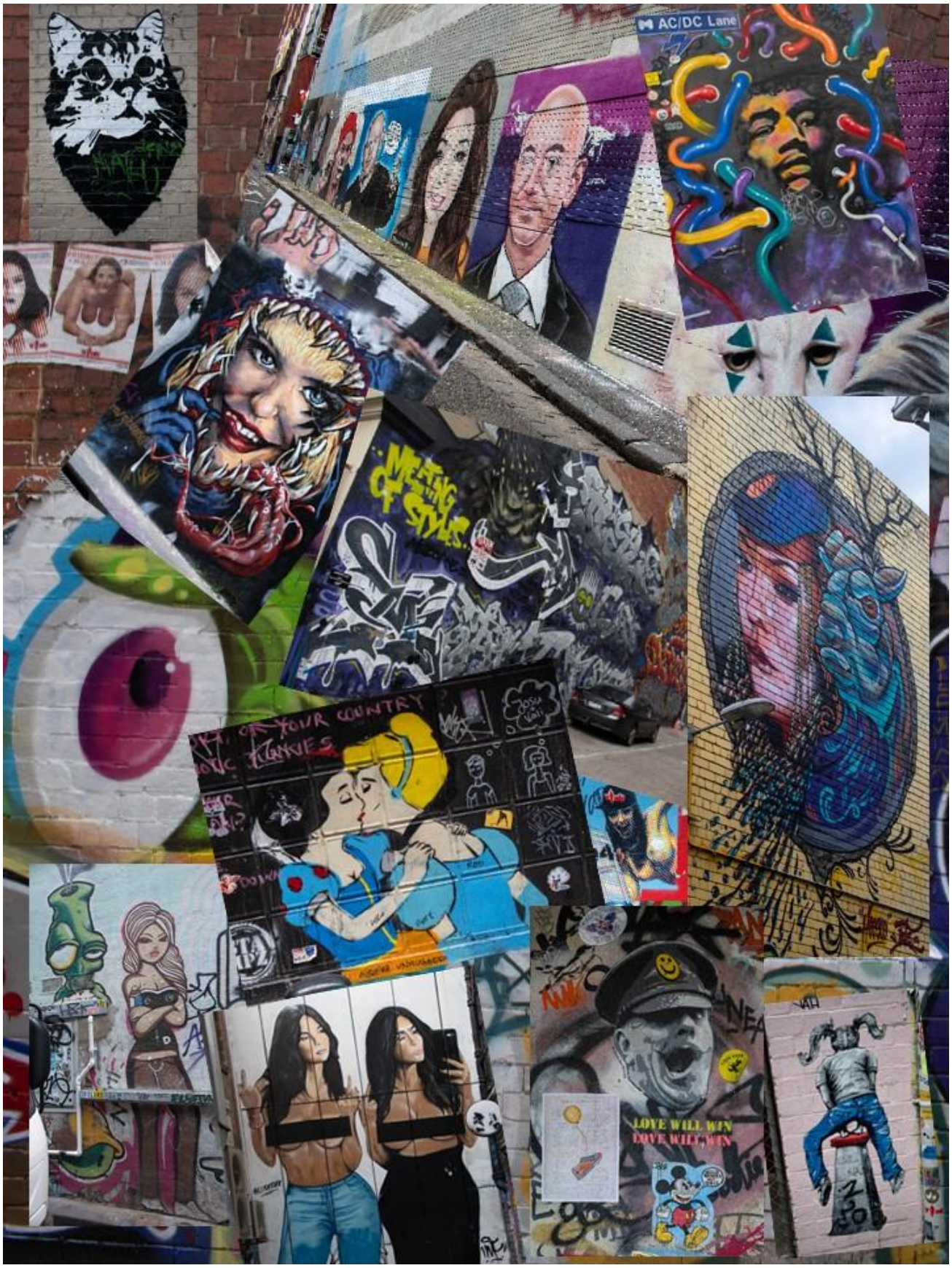
AC/DC Lane
MEETING OF STYLES
YOUR COUNTRY
LOVE WILL WIN
LOVE WILL WIN

De uitgebreide tocht, met een boot uit 1924, duurt een uur, de eerste helft richting Docklands, de tweede stroomopwaarts naar de Royal Botanic Gardens. Er zijn nauwelijks passagiers, wat goed is voor het uitzicht. Er ontstaat spontaan een actie waarbij iedereen iedereen fotografeert. Een paar Fransen hebben dezelfde camera als wij, dus er komt zowaar een aardige foto.

Na de tocht lopen we terug naar het hotel, waarbij we onderweg nog wat oudere straatjes, al dan niet met graffiti, bekijken.

’s Avonds gaan we voor fastfood bij Hungry Jack’s. Die heeft grote posters hangen met de mededeling dat ze een echte Barista hebben. Als Nelleke om een dubbele espresso voor me vraagt wordt verteld dat ze daar niet aan kunnen beginnen. Het was me al een tijdje opgevallen dat de term Barista van een kwaliteitskenmerk naar een excuus voor te dure koffie aan het verworden is, maar dit is de limit. Een barista noemen en geen espresso? Ik heb het zelfs Dunkin Donuts aangepraat. Op sociale media branden we ze af tot hun voetzolen. Maar pas na een goede bak bij de concurrent.

MELBOURNE – DEVONPORT, TASMANIË, 16 NOVEMBER (DAG 26)

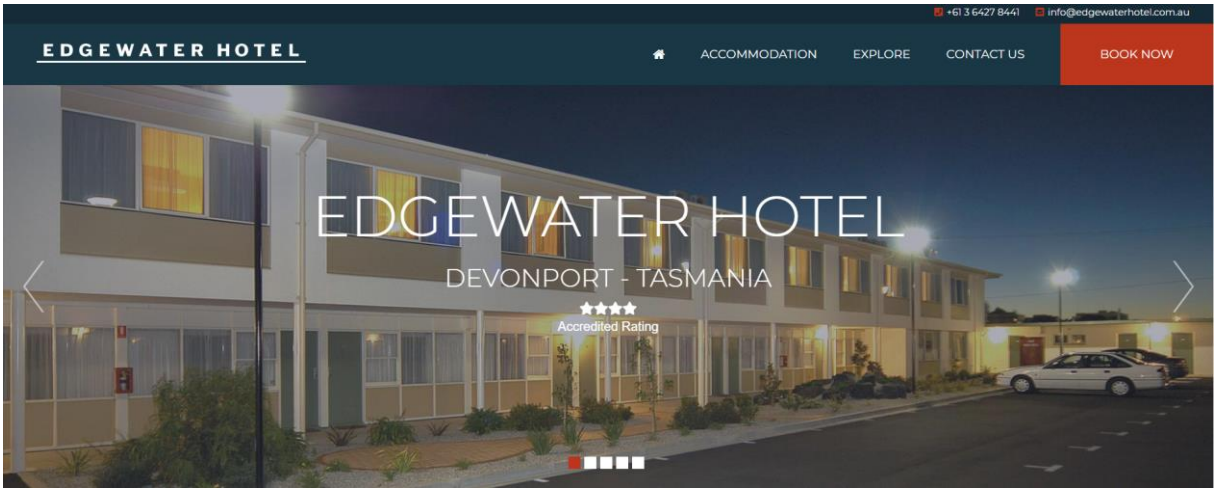

Om 4:30 gaat de wekker. Da’s geen hobby, maar, in de geest van Jos van Manen Pieters, willen we op tijd zijn voor de volgende stap in deze vakantie. We gaan met de ferry richting Edgewater Hotel en dat ligt, na South Australia en Victoria, in een volgende staat. Om precies te zijn in Tasmanië.

Rond dit deel van Australië hebben lang twee misvattingen geheerst. De eerste was dat het een goed idee was om er je boeven op te bergen, zodat je ze kwijt was uit Engeland, de tweede dat het een vast deel van Australië was. Pas toen Flinders er rondjes omheen ging varen gaf men toe dat dit niet juist was. Oorspronkelijk werd het trouwens Van Diemensland genoemd, en onder die naam komt het in veel verhalen en volksliederen voor.

Doordat het een eiland is ontstaat de uitdaging er te komen. Iemand als Maarten van der Weijden doet het waarschijnlijk gewoon zwemmend, maar verder kiest iedereen voor meer relaxte vormen per vliegtuig of per boot. Nelleke wil graag varen, en zo komen we terug bij het begin: om 4:30 gaat de wekker. We ontbijten, pakken in en bestellen een Über, die ons uiterst comfortabel naar de pier brengt, waar de Spirit of Tasmania II al ligt te wachten. Het is de enige, want los van een enkele vertegenwoordiger van de ferrymaatschappij ligt iedereen nog op één oor. Na een uurtje komt de rest van de wereld op gang en kunnen we onze bagage inleveren en mogen we aan boord.

Nelleke heeft direct ook een hut geregeld, dan kan je prima compenseren voor de vroege start. Want hoewel het een dagtocht is, ben je toch zo'n 9,5 uur onderweg, en dan is een paar tientjes voor een eigen hut met bedden helemaal niets.

De voordelen van een hut blijken ook tijdens de lunch. We zien verschillende zeeziekteslachtoffers met kotszakken op trappen en stoelen zitten. Wij gaan gewoon even liggen als het begint te rommelen.

Geen idee wat ons aan de overkant te wachten staat, al verwachten we veel van de natuur. De Über chauffeur vertelt dat er geen zak te beleven is, en dat het allemaal boeren zijn, die allemaal "funny" zijn. Alleen Hobart, dat is dan nog iets.

Wel hebben ze parken, waar we direct een pas voor kunnen kopen. Tegen de volle prijs uiteraard, want we worden hier nog steeds niet serieus genomen als ouderen.

De vrouw die aan boord koffie schenkt vertelt dat het een fantastisch eiland is, mooier dan Nieuw Zeeland. We gaan het zien.

De eerste blik als de boot tegen de avond het eiland in zicht krijgt, is zeker niet verkeerd. Een heuvelachtig landschap met, zo te zien, veel ruimte. En dat gaan we de komende twaalf dagen op ons gemak bekijken!

DEVONPORT – BICHENO, 17 NOVEMBER (DAG 27)

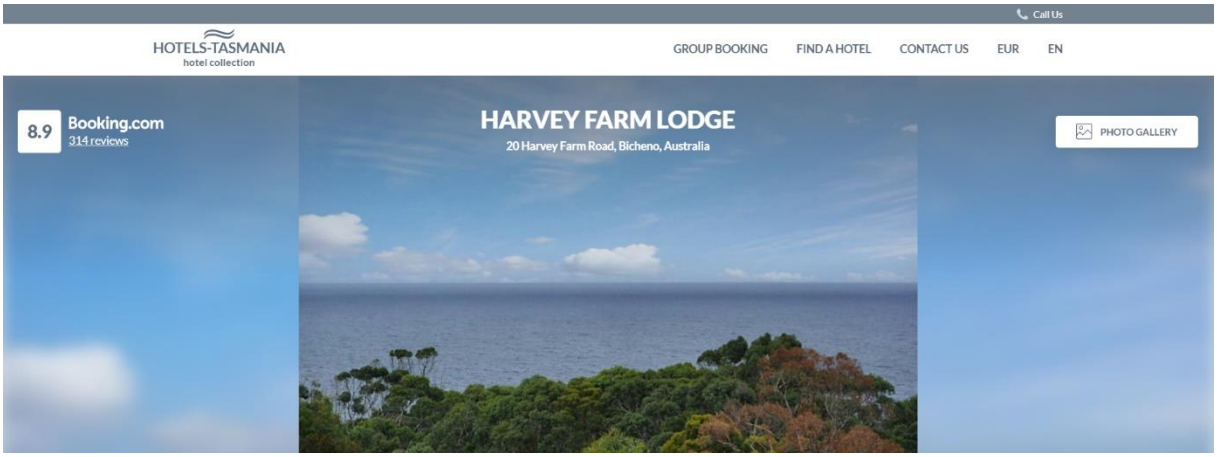

Soms ben je blij dat je ergens maar één nacht slaapt. Het Edgewater Hotel in Devonport is er een voorbeeld van. Typisch een hotel waar je alleen maar komt om te overnachten na een ferry overtocht. Het enige positieve, maar dan ook echt positieve is het personeel van het hotel. Enorm vriendelijk en met goed advies, zoals eten bij “15 Tables”. Maar verder is het klein, versleten en zonder tafeltje of stoel. Aan de andere kant: vakantie vieren op deze manier is vermoeiend, dus we raken snel en lang bewusteloos.

Verder is het een plaats waar we de volgende ochtend snel mogelijk weg willen. Het ontbijt is slecht, met oploskoffie. We besluiten snel de leaseauto op te pikken bij de ferry, en dan naar de volgende bestemming te gaan.

Hemelsbreed is dat nog geen 100 meter, maar er zitten een paar stevige havenhekken in de weg en zo loop je toch een paar honderd meter. Gisteren hebben we dat “met volle bepakking” gedaan, nu bedenken we dat we eerst de auto halen en dan inpakken.

We hebben nog een uur voor we moeten uitchecken. En zonder bagage is het wandelingetje helemaal niet verkeerd. Galah's, lapwings en dat onder de lentezon is geen straf. De lapwings (kievieten) doen me bovendien aan mijn moeder denken op haar 90ste geboortedag. Die werd altijd vrolijk als ze de eerste zag in het voorjaar, en dat is het hier, alles staat in bloei (inclusief the wattle).

En zo komen wij in goede luim bij de balie van Herz in de ferryhaven. Voor we kunnen ontdekken dat er niemand is, snelt het bewakend personeel toe. Normaal betekent toesnellend bewakend personeel ellende, maar hier is dat anders. De man legt uit dat er niemand is (daar waren op eigen kracht al uit aan het komen) en dat het dan meestal handiger is even te bellen & hij wijst op het duidelijk aangeplakte telefoonnummer. Met de Australische sim in de telefoon van Nelleke is dat snel gedaan. De man aan de andere kant van de lijn zegt dat het hem spijt, en dat hij er niet is (dat had iemand ons al verteld 😊), maar dat we een taxi kunnen nemen op zijn kosten (tenzij we Maarten van der Weijden bij ons hebben, want dan is het kantoor 200 meter verderop, gewoon recht de rivier over).

Onder de goedkeurende blik van de bewaker belt de receptioniste een taxi, die er onmiddellijk is. Na een kwartiertje rijden, we moeten over "de" brug, staan we voor Herz in de ceebeedee. Veel excuses, en geld terug voor onze taxirit. In no time wordt het nu geregeld en kunnen we weg in een Holden Astra. Ja, Opel maakt(e) die dingen ook, dit schijnt de Australische, in Polen geproduceerde, rip-off te zijn volgens recensies. Er is inderdaad minder ruimte dan in de Kia, en het stuur zit weer op de verkeerde plek, maar verder rijdt het.

Men zegt dat de rit naar Bicheno lang en lastig is, maar met de huidige zonnige omstandigheden valt dat zat mee. Het heuvelachtige landschap doet denken aan Rheinland-Pfalz, waar we dit voorjaar zijn geweest, met twee duidelijke verschillen: het is niet romantisch en niet Duits. Wat het wel is? Nelleke houdt het op “bizar”, hoewel ze die term deze vakantie regelmatig gebruikt. Het bizar slaat onder meer op de heuvels met niet-Europese begroeiing: de Gum trees, de Wattles (acacia) en de bomen die, als een kunstkerstboom, met hun “armen” wijd staan (een Auracaria soort). Maar ook op de dode wallaby’s langs de weg en de grote groepen kaketoes.

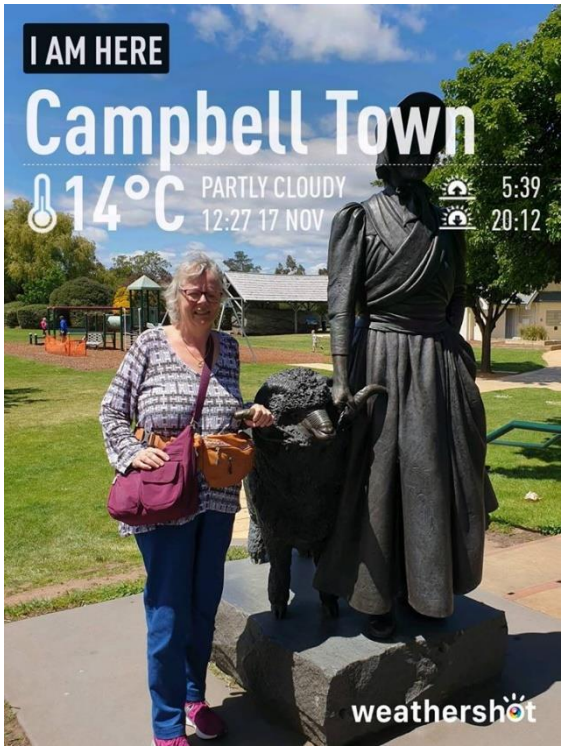

We lunchen (erwtensoep!) in Campbell Town, waar het woord bizar weer gebruikt kan worden, maar nu om een heel andere reden. Tussen 1800 en 1853 werden veroordeelden vanuit Engeland naar “Australië” gestuurd om hun straf als dwangarbeider uit te dienen. Zo’n 40% eindigde op Tasmanië, en dan hebben we het over 73.000 mensen. In de hoofdstraat van Campbell Town is in het trottoir een honderden meters lang lint aangelegd met tegels op baksteenformaat. Iedere tegel bevat een naam, overtreding en vonnis, en indien bekend “hoe het verder ging”. Straffen als 7 jaar voor het stelen van een schaap waren eerder regel dan uitzondering. Als gezegd, bizar…

Daarna rijden we door naar Bicheno. Onderweg is het opmerkelijk druk, er wordt behoorlijk gescheurd op de smalle wegen, en er is hun variant op de Alp d’HuZes, waar we graag voor stoppen.

En dan is er het moment, dat een boer zijn schapen van de ene wei naar de andere probeert te drijven en de kudde besluit om gewoon de weg op te gaan. De boer heeft er duidelijk de pest in, maar wij vinden het prima vermaak.

Bicheno zelf ligt aan de “bevolkte” oostkust van het eiland. Vroeger was deze plaats wat. Toen joeg men hier op walvissen, maar die zijn op en uit de mode, dus nu rest er een slaperig dorp met een prachtige rotskust. Het nummer een vermaak zijn de twee hoge rotsen, vanwaar je naar beneden kan kijken, nummer twee is the blow-hole, waar het water naar boven spuit door een gat in de rotsen. En er is *The Lobster Shack*. Pa haalt overdag de vis uit zee en ma (en de rest van het personeel) verkoopt dat in dit restaurant. Het is een populaire plek, door het verse voedsel, de lage prijs en het vriendelijke personeel. Tegenover het restaurant ligt Governor Island, waar duizenden vogels rondvliegen en lopen. Onder meer sterns en onze eerste pelikaan deze vakantie.

Bij terugkomst worden we verwelkomt door Agather Lee, een vriendelijke vrouw van Hong-Kong Chinese afkomst in Harvey Farm Lodge. Ze verontschuldigt zich dat ze er niet was toen we aankwamen, maar dankzij een briefje op de deur konden we overal zo in. Want zo gaat dat in deze streken.

BICHENO, 18 NOVEMBER (DAG 28)

De eerste trip vandaag is naar Freycinet National Park. Tenslotte hebben we op de ferry een parkenpas gekocht, en die moet er uit 😊

Voor die tijd moet er gegeten worden, want deze Lodge serveert geen ontbijt. Ons is de bakker in het dorp aangeraden. Als we ons verblijf uit komen ligt er al een zakje met twee vlaaibroodjes tegen de ergste honger 😊.

Het verdere ontbijt doen we alsnog bij de bakker, waarna de rit naar het park kan beginnen. Tasmanië is in grootte het 26e eiland ter wereld, en anderhalf keer zo groot als Nederland, met slechts een dikke half miljoen inwoners. Niemand doet er in zo'n leeg gebied moeilijk over als je een uurtje moet rijden naar een nationaal park.

Van ons uit is het iets korter, maar we zijn toch even onderweg voor we kunnen gaan lopen. Er zijn nogal wat opties, variërend van "naar het bezoekerscentrum en terug" tot meerdaagse tochten, of serieuze klimpartijen (voor dat laatste moet je volgens Nelleke tussen de 21 en 27 zijn, een berenconditie hebben en een volledige bergbeklimmers uitrusting bezitten).

Wij maken een meer gematigde keus, waarbij we naar twee uitkijkpunten klimmen. Deze trip is zo populair, dat ze er voor het hoogseizoen een eenrichtingstocht van hebben gemaakt. Ook vandaag is het druk, met een grote groep Chinezen die duidelijk aan het trainen is voor het kampioenschap selfies maken. Maar de sfeer en het weer zijn goed, dus wat zullen we klagen.

Na deze wandeling kijken we bij het bezoekerscentrum rond op het strand, waar wel wat aardige vogels zitten zoals de zwarte scholekster.

Daarna (en na een ijsje) rijden we terug tot de ingang van het park, waar een tweede optie is om langs het strand te lopen. Dit strand is zo wit, en de zee zo blauw, dat je denkt op de Caraïben te zitten. Enfin, reis je naar de andere kant van de wereld, loop je na een stuk wit stand tegen roze graniet op. We kunnen het niet laten deze vondst onmiddellijk digitaal te delen met Les Prenenz 😊.

De kust heeft ook verder veel weg van de Bretonse rotskust waar we dit roze (ijzerhoudende) graniet als eerste hebben leren kennen. Er kruipt een blue

tongue lizard over de weg, dus de lijst van leuke soorten blijft groeien.

Ook is er een opvallende afwezige. Op het vaste land zie je overal (Australische) magpies. Die ontbreken hier volledig.

Halverwege de middag hebben we het wel gehad en is het siëstatijd tot we andermaal gaan eten bij de *Lobster Shack*, die een uitmuntende seafood chowder serveert naast fish & chips.

Voor zonsondergang hebben we "kijken naar pinguïns" op het programma, zei het zonder veel overtuiging. Ze komen namelijk het water uit als het diepe schemering is. Maar ach, een loopje is nooit weg. Net als we willen vertrekken worden we aangesproken door de overbuurvrouw die de honden aan het uitlaten is.

Pinguïns? Veel te vroeg, de sunset bij het public beach is nu veel mooier met enorme golven!! *Gewoon bij het huis van mijn moeder, dat stenen huis, de hoek om en door de archway naar het strand, binnen 5 minuten ben je er...*

Ooit heeft iemand ons de weg gewezen met de mededeling dat we recht door moesten tot waar vroeger het gebouw van de V&D stond, en dan naar links… Dit lijkt ook weer zo'n gevalletje, maar we proberen het maar. En er is een overgroeid pad dat inderdaad naar het strand leidt. Onderweg zien we onze eerste levende wallaby's (en horen er nog veel meer). Als we na een uur terug zijn ("*ze zei echt 5 minuten*"), staat de dagwandelstand op 15 kilometer en wensen

wij de pinguïns in het duister veel plezier…. Maar zonder ons.

BICHENO - EAGLEHAWK, 19 NOVEMBER (DAG 29)

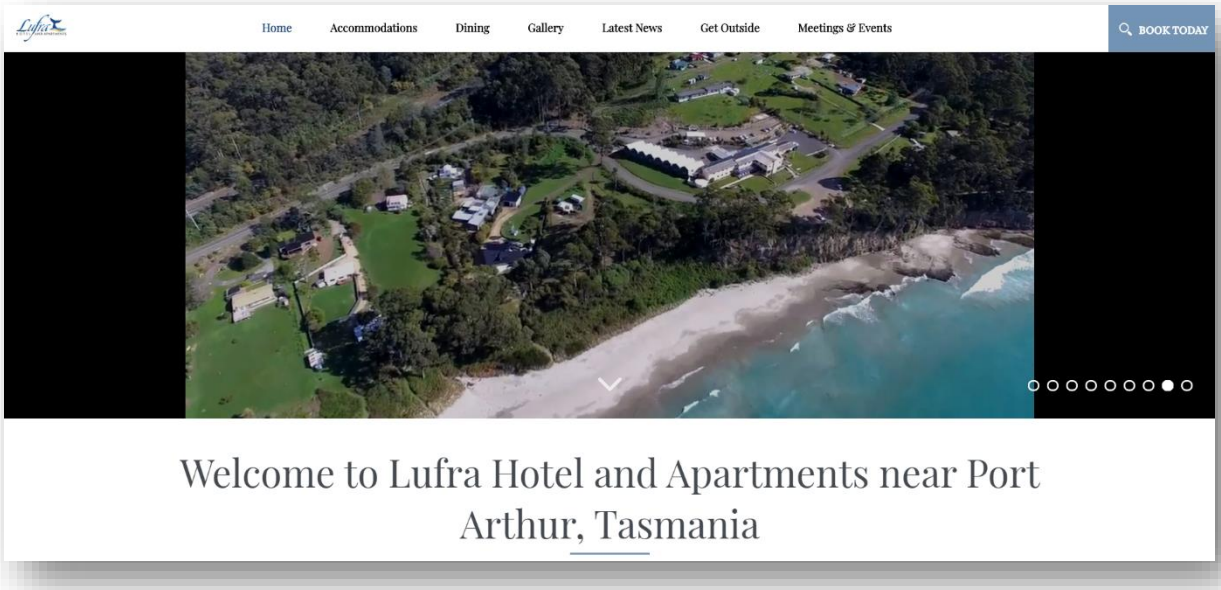

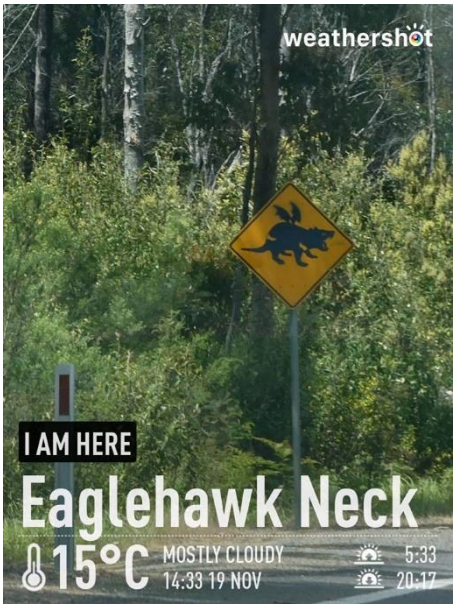

We gaan alweer op weg naar het derde verblijf op Tasmanië. Maar eerst nog wat eigenaardigheden.

De “start” van de westerse bemoeienis met deze hoek van de wereld is Nederlands. Dit leidde tot de Nederlandse naam “Van Diemensland”. De Engelsen namen het gebied over, maar de naam bleef. En die kunnen ze niet uitspreken, en de meesten konden het in die tijd waarschijnlijk ook niet schrijven. Dus werd het “Van Demonsland”. Demonen wilden ze niet zijn, dus ging er een brief naar Vicky, vorstin der Britten, of het anders mocht. Tasmanië leek zomaar passend. Tenslotte was het Abel, die andere Nederlander, die het gebied had ontdekt. Het verzoek werd ingewilligd dus enige relatie met demons kon worden vergeten. Behalve dan dat ieder gebied een eigen symbool wil. En of het nu de Nederlandse leeuw of de Australische kangoeroe is, een beest hoort er bij.

Dus ook de Tasmaniërs hebben een symbool gekozen dat je ziet in iedere winkel, en bij ieder

nationaal park. En dat is, zal je misschien denken? Jawel, de Tasmaanse duivel. Conclusie: de bevolking van dit eiland zijn geen demonen, maar duivels.

Een andere eigenaardigheid is niet direct aan het eiland gekoppeld, maar dat is de manier waarop wij tegenwoordig de weg zoeken. Enkele eeuwen geleden ging je van dorp naar dorp, om daar in de plaatselijke kroeg naar de volgende kroeg te vragen. En als die dan maar ver genoeg uit elkaar lagen kon je in redelijk rechte lijn van A naar B komen.

Daarna kwamen de geografische kaarten. Die kon je verkeerd om houden, en je moest er altijd op bedacht zijn dat je op de goede kant van de vouw was, maar verder was dat een behoorlijke methode die we decennia met veel plezier hebben gebruikt. Ritueel daarbij was dat Nelleke altijd de nieuwste kaart wilde, met lange discussies over de schaal van de kaart en al dan niet een ringband systeem.

Sinds een paar jaar is ook dat verleden tijd, en oriënteren we ons digitaal. Eerst met TomTom, maar zijn er ook Google Maps en Locus. Verschillende algoritmen, en dus verschillende routes. Nu vindt Nelleke het leuk om de verschillen bij te houden en te onderzoeken, en met deze extra supercomputer is het vinden van de juiste route meestal geen probleem.

Vandaag is er een verschil van 20 km en besluit ik te gaan voor de kortste route, waarbij ik moet toegeven dat ik het bord “gravel road” heb gezien. Prachtige rit, waarbij we naast prachtige bossen ook nog een wallaby zien. Maar verder? Laat ik het samenvatten met de opmerking van Nelleke dat ze de eerstkomende 10 jaar niet meer naar de kermis hoeft. Gelukkig is er onderweg nog een tankstation voor een hele foute lunch (cheeseburger op een bolletje en frites). Daar valt ons op dat er een stapel kranten ligt waarbij min of meer zorgvuldig de rechter bovenhoek van de pagina

is weggescheurd. Vragen als “wat mag de wereld niet weten” komen onmiddellijk naar boven.

Daarna rijden we in no time naar Eaglehawk Neck. Dus eerst maar even kennismaken met het duikcentrum voor we bij ons hotel, Lufra Hotel & Apartments, inchecken.

Beiden verlopen soepel, dus we hebben nog even tijd over voor een korte wandeling. Het doel van de wandeling is duidelijk. Chinezen worden met busladingen tegelijk bij ons op de stoep gezet en lopen dan even heen en weer. Daar is dus iets om te bekijken. Het blijkt *tesselated pavement* te zijn. Vanaf de klif lijkt het alsof langs de zee een voetpad met stoeptegels is aangelegd. Niets is echter minder waar. In richels in het gesteente dringen zoutkristallen door. Bij eb drogen die in de zon, en bij vloed wordt het niet alleen nat, maar zetten ze ook weer uit. Het is een proces van duizenden jaren, maar uiteindelijk breekt de rots in tegelvormige patronen. Korte wandeling, maar prachtig verschijnsel.

Er blijft tijd over voor het eten en dus pakken we ook de andere attractie van de plaats: Officers Quarters en Dog-line.

Net als Freycinet gisteren is er hier een schiereiland, het Tasman Peninsula. Eaglehawk ligt bij de verbinding met het vasteland, die heel smal is. Vandaar de naam Neck. Op deze plek was een grote gevangenenkolonie. Boeven op het schiereiland, bewakers op de Neck en zo werd het geheel in gareel gehouden. Behalve dan dat gevangenen het liefst ex-gevangenen zijn, en dus toch probeerden weg te komen.

Om hun argument kracht bij te zetten hebben de officieren 18 kettinghondenposten over de breedte van de Neck neergezet, met de meest valse loeders die ze in handen konden krijgen, de soort die, als ze al geen hap uit je nemen, in ieder geval de hele buurt bij elkaar blèrt.

Aan dit geheel herinneren een aantal bouwvallige hutten met een klein museumpje en een beeld van een waakhond waar de gemiddelde pitbull een minderwaardigheidscomplex aan over houdt. Het was weer een bizarre dag.

EAGLEHAWK, 20 NOVEMBER (DAG 30)

Een wekker op 6:30, en dan nog vrijwillig ook, daar moet wel een activiteit aan vast zitten. Maar voor die tijd moet er even ontbeten worden. Het hotel serveert een baggerontbijt, maar een ding valt op. Bij de receptie zit een man gewetensvol de bovenhoek uit iedere krant te knippen. Dit gaat me te ver, ik informeer waar hij in vredesnaam me bezig is. Hij kijkt me aan met een blik waaruit verbijstering over zoveel domheid blijkt. “Voor de korting natuurlijk”, zegt hij. Kijk, en zo heeft ieder land dan toch weer zijn eigenaardigheden.

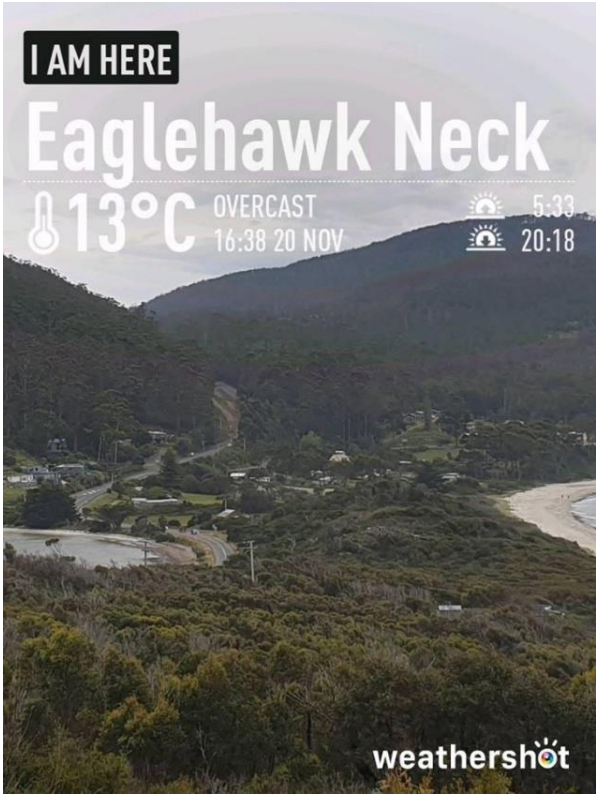

De activiteit waarvoor ik mijn bed uitgekomen ben is in dit geval tweemaal duiken bij Eaglehawk Divers met Mick en Karen. Als tweede duiker meldt zich Patrick, uit de omgeving van München. Het water is hier koud (12°C), maar er is enorm zicht, met veel wieren met van alles er op en er tussen. Karen uit Vancouver weet de weg, en zo zien we onder meer een zeespin waar ik al jaren op loer, een haai en zes seadragons. Voor de laatste reizen mensen een eind om, en betalen zich blauw. Kortom, goede trip met twee wereldduiken.

Daarna doen we samen nog even naar de andere topattracties van dit plaatsje. Opnieuw een blowhole, een arch en een devils kitchen. Allemaal prachtige rotsformaties met veel golven en mooie planten. Aan een uurtje heb je genoeg, maar dan heb je ook veel gezien. Op de terugweg hebben we een prachtig zicht op de nek van het schiereiland. Het is makkelijk te begrijpen dat dat stukje land tussen twee wateren eenvoudig te bewaken was.

Het hotel heeft vanavond een driegangen menu, dat lokaal geldt als een chique culinair hoogtepunt. We kunnen het iedereen afraden.

EAGLEHAWK, 21 NOVEMBER (DAG 31)

We hebben inmiddels een brood gescoord, dus ik kan het slechte hotelontbijt overslaan. Daarna is het opnieuw duiken, hier weer het verhaal voor Gagnan.

DUIKEN OP TASMANIË (DUIKEN DOWN-UNDER DEEL 2)

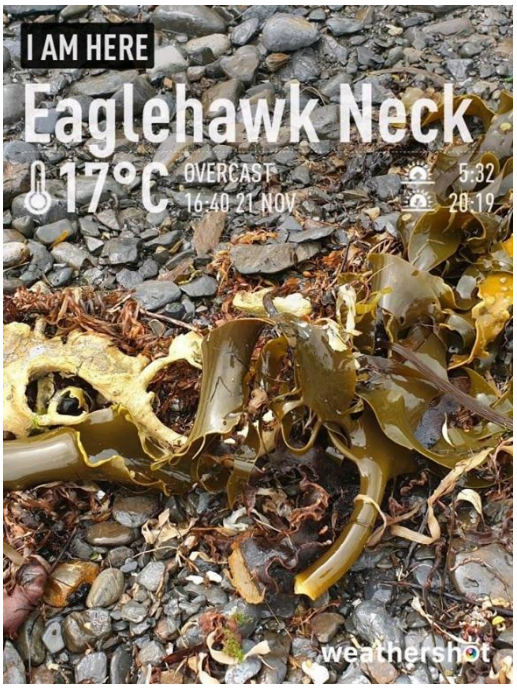

Ik heb best al veel meegemaakt, maar dat er een wallaby voor me uit springt als ik het terrein van het duikcentrum op rij is nieuw voor me. En dat is dan het begin van duiken op het Australische eiland & staat Tasmanië. We zijn hier omdat we de natuur en een dun bevolkt deel van Australië willen zien, en als we er dan toch zijn is een duik nooit weg.

Dat was bijna niet doorgegaan trouwens. Het duikcentrum in Launceston antwoordt niet op mail en dat in Bicheno is er mee opgehouden. Hoelang je hier, in Eaglehawk Neck, nog kan duiken is ook de vraag, want Mick, de chef ter plekke, is in het zelfde jaar begonnen als ik. En geloof me, dan heb je hier en daar een roestvlekje.

Maar goed, nu is-ie nog in vol bedrijf. Als goede PADI instelling mag ik beginnen met het schrijven van strafregels. Ik toon mijn PADI kaart en krijg de vraag of ik die van mijn jongere broer heb geleend 😊. Tegelijk besluit hij dat het onwaarschijnlijk is dat ik een proefles in het zwembad nodig heb, dus na de formaliteiten, koffie en cake worden we met drie personen naar de jetty gereden. Mick komt er met zijn boot achteraan.

Met grote trefzekerheid wordt het ding het water in gemanoeuvreerd, en met dezelfde zekerheid vaart hij ons naar de duikstek, aan de voet van een klif.

Tasmanië is koud water duiken. Nu 12°C, in februari schijnt het tot 18 graden op te lopen. Mick legt uit dat het mooiste deel zich hier na 40 meter bevindt. Ik stel dat dit ongetwijfeld zo is, maar dat ik op 30 m in de ankers ga. Het is opvallend dat, zodra iemand

zoiets zegt, er ineens meer zijn die niet diep hoeven. En dus maken we een prachtige duik tot 27 meter.

Koud water betekent ook meestal wier. Zo ook hier, al heeft het wier volgens Mick erg geleden onder overbevissing, waardoor de natuurlijke vijanden van de zeeëgels zijn verdwenen. Dat zal zeker zo zijn, maar het is minstens zo mooi, en gevarieerder dan in Bretagne.

Wat verder opvalt zijn de prachtige sponsformaties en de grote hoeveelheid soorten vis. Tijdens de tweede duik zien we al snel een zwelhaai en een zeespin, waar ik al jaren naar uitkeek. En dan als klap op de vuurpijl een stuk of zes seadragons. Ik ben geen zeepaardjesfreak, maar moet toegeven dat de grote neef van de zeenaalden & -paardjes van een bijzondere schoonheid is.

De tweede dag loopt Mick bedenkelijk kijkend rond. Ik ben de enige duiker, als we de instructeur en de leerling met diepduikspecialisatie even buiten beschouwing laten.

De eerste poging is of ik het leuk vind om met ze mee te duiken. Daar ben ik vrij kort in: nee, interesseert me niets. De volgende vraag is of ik dan een stukje met ze mee wil duiken, en een oogje in het zeil wil houden. Ook hiervoor bedank ik vriendelijk, onder het motto dat ik ga fotograferen, en ze dan toch uit het oog verlies.

Vervolgens besluit Mick dat ik het helemaal niet erg vind om alleen te duiken en dat ik de vaardigheid heb om alleen te duiken. Deze keer worden we het eens. En dus wordt ik twee keer over boord gezet bij schitterende onderwaterlandschappen die barsten van het leven. Met allerlei grotjes waar je in kan en die vol zitten met vis, krabben en kreeften. En toegegeven, voor de eerste moest ik even over de dertig meter, maar met de uitstekende routebeschrijving die ik tijdens de briefing kreeg waren het ontspannen, probleemloze duiken.

Tasmanië is veel te ver weg voor een duikvakantie, en de wind maakt dat er ook nog wel eens wat uitvalt. Maar mocht je er ooit verzeild raken, weet dan dat die een van de mooiste koudwatergebieden is die je kan bezoeken.

EAGLEHAWK – HOBART, 22 NOVEMBER (DAG 32)

Na de duik stond er gisteren behoorlijk wat wind, dus de middagexcursie bestond vooral uit het kijken naar de heftig golvende zee en uitzicht op de baai van Pirates Bay (waar ze trouwens een Penzance Road en een Caribbean Court hebben, naar Doo Town met Dr. Doo Little).

’s Avonds eten we weer in het hotel, waarbij alles weer van kneuterigheid aan elkaar hangt. Het eten is deze keer goed, maar verder is de bediening te triest voor woorden. Ik overweeg zelfs het schrijven van een manual “*How to select coffeebars and instruct their personnel*”.

Maar goed, het zit er op. Nu nog even langs het duikcentrum om de spullen op te halen en we kunnen op weg naar de serieuze hoofdstad van Tasmanië, Hobart, waar het hotel Macquarie Manor Hotel hopelijk op ons wacht…

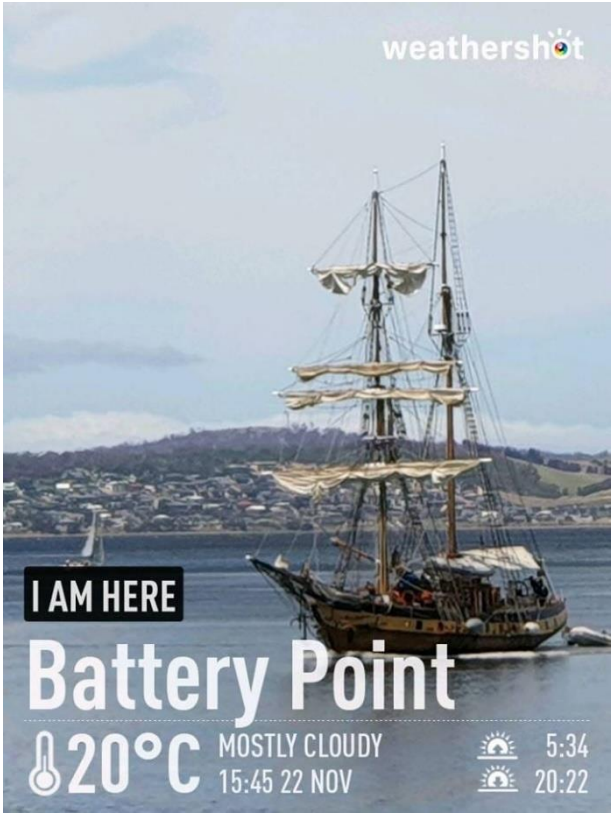

Verder was het niet te missen dat het vannacht heeft gestormd. Nu blijkt hoe erg. Het vliegveld van Hobart is vannacht gesloten omdat er te veel wind stond.

Tijdens onze rit merken we daar niets van, de wind is gaan liggen en er staat een prachtige zon, waardoor we tijdens de rit naar Hobart goed om ons heen kunnen kijken. Het is een heuvelachtig terrein, waar de zee nooit ver weg is. Uiteindelijk rijden we via de enorme Abel Tasmanbrug de stad in.

En zo zijn we al na anderhalf uur bij ons hotel. We worden geholpen door een turbo ADHD-er vol Egyptische en Aziatische tattoos, die minimaal twee koppen koffie over zijn kleding heeft omgekieperd. Hij komt maar niet over de naam Cool heen, ik moet hem zelfs mijn ID laten zien om hem er van te overtuigen dat dit geen fake naam is.

De tegenstelling tussen deze man en het hotel in een “listed” historisch gebouw kan bijna niet groter. Grote kamers met hoge plafonds en statige stappen met hardhouten relingen.

Door de vervallen vluchten richting Hobart is er zelfs al een kamer voor ons beschikbaar. Dus hijsen we onze spullen naar boven en doen een eerste stadswandeling. De stad is nu zo’n 200 jaar oud, en kent veel oude stenen gebouwen die uitstekend zijn onderhouden.

Hobart (met 206.000 inwoners) is de hoofdstad van de staat Tasmanië. De stad heeft dan ook een stevige reeks overheidsgebouwen. Een aantal is van recente datum & lelijk, de rest ziet er goed uit.

Het centrale plein bij de haven is het Salamancaplein (zo kom je nog eens ergens in je vakantie). Het ligt tegen de haven, met een aantal pieren die vooral voor recreatie- en wedstrijdboten zijn.

Omdat de stad op heuvels ligt heb je op veel plaatsen zicht op de baai waaraan de haven ligt.

Bij de wandeling door de oude wijk achter Salamanca valt op dat rozen hier populair zijn, en dat ze allemaal in bloei staan.

Op de punt van de deze wijk is Battery Park, met een dramatisch verhaal over drie opeenvolgende gouverneurs die ieder op een andere plek een rijtje kanonnen wilden, maar vergaten dat je daarvoor wel geschoold personeel nodig hebt. Het uiteindelijk effect van de battery was dat de vijand nooit verjaagd is (het is hier voor vijanden veel te zuidelijk), maar dat door onkundige oefenschoten er veel glas in de wijk is gesneuveld. Een duidelijk pluspunt zijn de vele restaurants en winkeltjes. Dus Nelleke eindigt met meer sokkenwol, en samen eindigen we met een goed gevulde maag.

Na het diner lopen we nog een rondje door de stad , waardoor het totaal aantal gelopen kilometers toch weer boven de 10 eindigt. Rond de haven zien we een aantal aardige beeldengroepen. Twee voor de zuidpoolreizigers en een voor de vrouwen en kinderen die hier als gevangenen naar toe kwamen. En we reserveren alvast een tafel om morgen te dineren, maar dat verhaal komt nog.

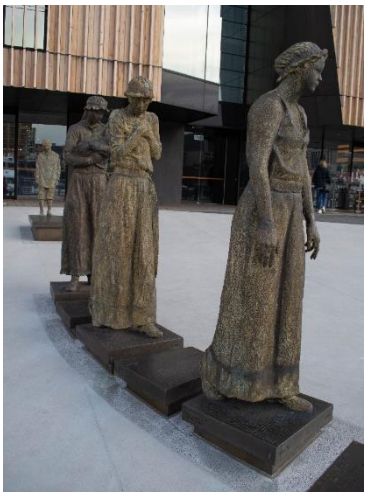

En er is een beeld van Abel Tasman, met fontein en veel historische uitleg, geschonken door de Nederlandse gemeenschap op Tasmanië.

HOBART , 23 NOVEMBER (DAG 33)

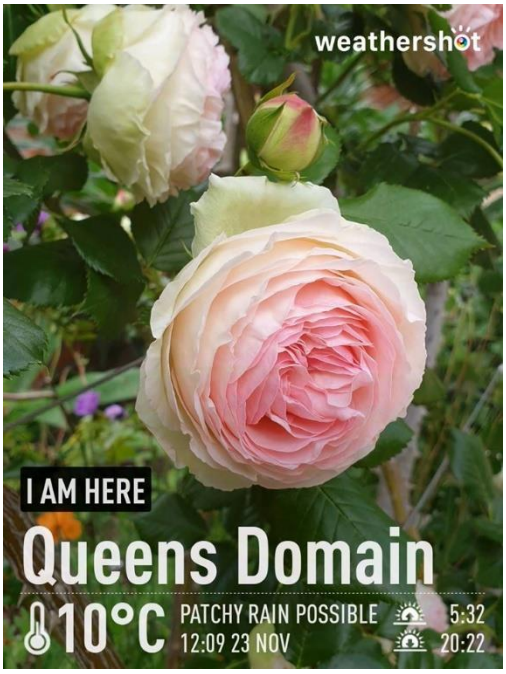

We staan op ons gemak op. Gisteren hebben we uitstekend Italiaans gegeten. Dat was nog wel even een ding, want hoewel het aantal restaurants hier heel groot is, lijkt iedereen uit eten te willen gaan.

Dus hebben we om 17:30 een afspraak gemaakt in restaurant “The Drunken Admiral”. Tot die tijd is er geen strak plan, anders dan dat de wandeling naar de botanische tuin wel aardig lijkt. Even is de vraag of ik wel meters kan maken, want tijdens het duiken is een fles losgeschoten op de boot en op mijn knie geëindigd, die nu best stijf is. Lopen blijkt gelukkig prima te gaan. Het eerste waar we tegenop lopen is de St.David Kathedraal, even voorbij ons hotel. Niet heel bijzonder aan de buitenkant, maar er staat al de nodige kerstreclame, dus we kijken even om de hoek. Binnen is een uitstekende organist zich aan het warmspelen. In het gebouw zijn veel mooie gebrandschilderde ramen en er is een stalletje dat “wol” verkoopt voor het goede doel. En dus heeft Nelleke een leuk gesprek met een eigenaresse van niet minder dan 11 spinnenwielen. Daarna wordt het tijd voor serieus lopen.

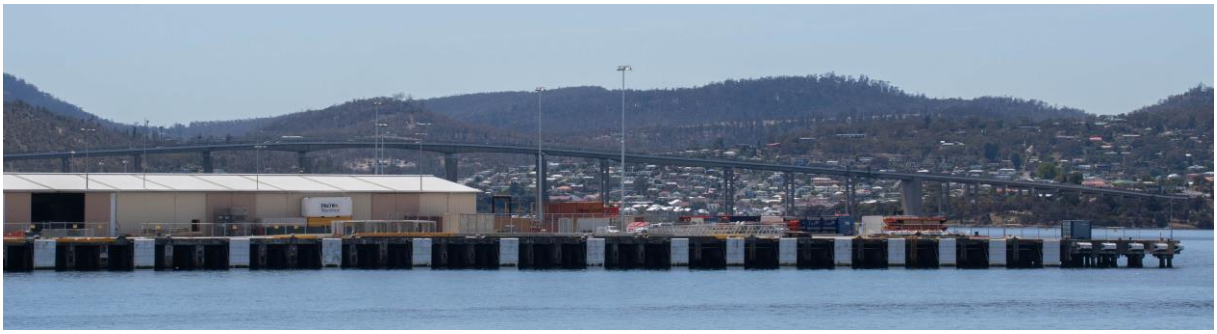

Hobart is zo’n tussen het tafellaken en servet in stad. Met > 200 duizend inwoners is er druk

verkeer, maar de binnenstad ontlasten doen ze (nog) niet, zodat er een paar highways dwars door de stad lopen. Voor voetgangers zijn wat tunnels en bruggen aangelegd, maar de bewegwijzering is niet denderend. En als dan ook nog eens de helft van de voetpaden is afgesloten, dan doe je al gauw anderhalf uur over een stuk dat je normaal in 30 minuten pakt. Heel erg is dat niet, want de heuvel (Queens Domain) waar we overheen moeten biedt een prachtig zicht op de stad. Bovendien is de heuvel een groot oorlogsmonument, met plaquettes voor iedere Tasmaanse militair die in WOI is omgekomen.

Vanaf de heuvel kunnen we “de boot” zien liggen. En dat is een verhaal op zich. Grote cruiseschepen zijn eigenlijk gewoon drijvende wijken. Deze biedt plaats aan drieduizend reizigers. Om hem aan te meren moet er een hele kade worden ontruimd. Dan nog torent de boot boven de “verkeerstoren” van de haven uit.

Zeker in het centrum zorgt het voor flink wat reuring als zo’n schip leegloopt. Een als dat dan ook nog onverwacht gebeurd is dit deel van de stad ontregeld.

Dan zou je zeggen, zo’n aankomst wordt toch gepland? Het antwoord daarop is “meestal wel”, waarbij het verhaal weer een hele andere wending krijgt.

Klimaatverandering leidt onder meer tot opwarming en verdroging. Dat is niet gelijkmatig verdeeld over de wereld. Australië heeft meer last van opwarming dan andere plekken op de wereld. Op zich heeft de Australische natuur niets tegen een beste fik, zoals eerder is verteld. Alleen, er zijn grenzen, en die worden de laatste paar jaar in toenemende mate overschreden. Dit jaar zijn de bosbranden eerder, uitgebreider en heviger dan in voorgaande jaren. Nelleke heeft een app die aangeeft waar het in de hens staat en hoe heftig dat is. Bij herhaling is in Nederland al op het nieuws dat het rond Sydney totaal uit de hand loopt. Familie en bekenden vragen met regelmaat of we nog veilig zijn. Hier in Hobart hangen posters die je waarschuwen voor de brandgevaren, maar verder is het antwoord “alles gaat goed”.

Terug naar het cruiseschip. Dat had Sydney als bestemming, maar het verkoopt slecht als je je gasten moeten vertellen dat ze twee dagen geen uitzicht hebben en dat de rederij niet verantwoordelijk is voor de permanente BBQ lucht. En dus is er een stevig aan het stuurwiel gedraaid, en heeft de boot koers gezet richting Tasmanië, waar de bevolking zich aan het opmaken was voor een rustig weekend.

Wij lopen door richting botanische tuin, niet de eerste bestemming voor de cruisetoerist. Het is er dan ook redelijk rustig. De tuin is niet al te groot, maar goed onderhouden en alles staat in bloei. Er is een prachtige varentuin met boomvarens, een Japanse en een rotstuin, en een Antarctische kas. Planten van dit deel van de wereld zijn niet heel opzienbarend, en vooral fris, want de kas wordt heel sterk gekoeld. Maar tegelijk: het is nieuw en daarmee toch weer boeiend.

Na een paar uur rondkijken vragen we de vrijwilligster hoe we het snelst terug komen in de stad. Ze wijst op de route met de afgezette voetpaden. Die blijkt heel efficiënt als je “dan maar over het gras gaat”, iets waar iedereen het over eens lijkt te zijn. Onderweg staat nog een geel bloemetje dat Nelleke veel hoofdbrekers kost, maar ze komt er uit. Vanaf nu weten wij alles van de “smooth golden fleece”, een te sterk gebleekte paardenbloem, geïmporteerd uit het Middellandse Zee gebied.

Eenmaal in de stad bedenken we dat er nog genoeg tijd is om te zoeken naar een tubetje zalf voor zuslief. We stappen een enorme drogisterij binnen, die zich afficheert als het goedkope broertje van de trekpleister, en die zowaar het gezochte spul verkoopt.

Tevreden gaan we naar het hotel, om ’s avonds nog een fotoshoot met Knorf te doen en een teleurstellend diner bij de donken admiraal te nuttigen. Wel leren we er het verschil tussen Australisch (“no worries”) en Amerikaans (“it’s like”).

Dus dit was Hobart, weer een nieuwe ervaring met een behoorlijke stad op dezelfde breedtegraad als het Zuidereiland van Nieuw Zeeland (en de “tegenvoeters” van Perpignan).

HOBART – STRAHAN, 24 NOVEMBER (DAG 34)

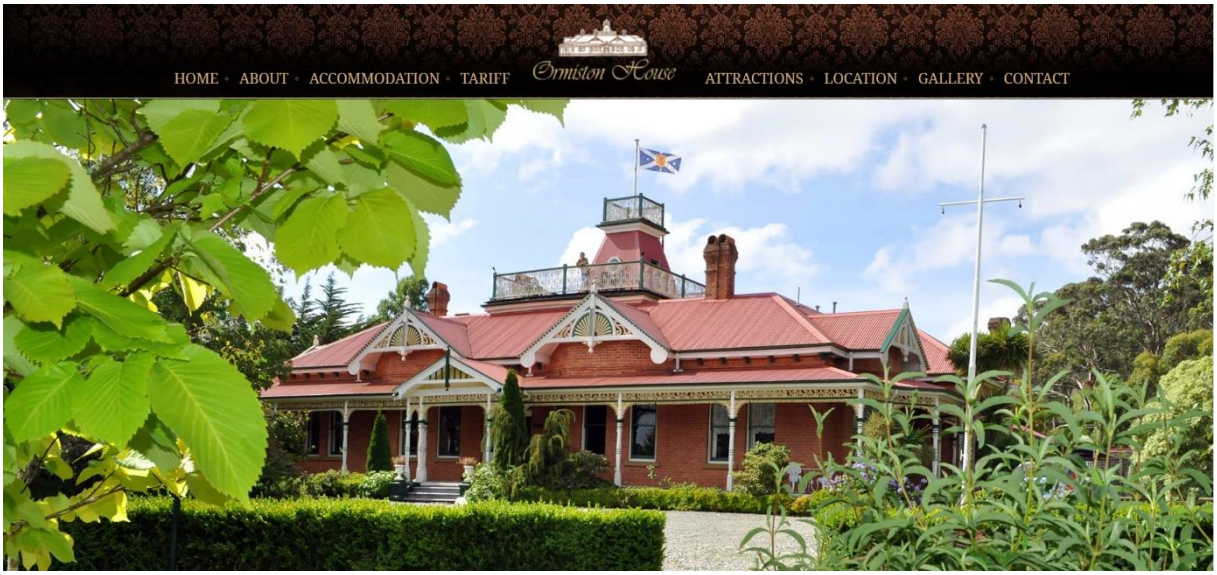

Na het ontbijt, waar je kunt kiezen tussen betaalkoffie of slootwater nemen we afscheid. Aardig hotel, aardige mensen en hoewel het ontbijt niet overhoudt kan je hier alles uit potjes halen, dus je laat geen berg plastic achter als je wegloopt. Het vertrek is direct ook een work-out want de koffers moeten over de stalen brandtrap drie etages naar beneden worden gezeuld.

Vandaag is de langste Tasmaanse rit. Driehonderd kilometer is de wereld niet, maar opschieten is hier, met deze bochtige en matig onderhouden wegen, geen optie.

Het is ook zo’n rit waar je echt een paar keer moet rusten als je het veilig wilt houden. De uitbater van ons volgende hotel heeft een aantal tips opgestuurd. Strahan ligt namelijk aan de westkust en daarmee direct aan de andere kant van het eiland. Het alternatief is dat je uit het noorden komt, en dus heeft hij tips voor beide richtingen. Achteraf blijkt zijn advies vooral ingegeven door de vraag waar je goed kan eten, maar we besluiten te kijken of we er wat van kunnen maken.

De eerste halte is “The Wall”. Een kunstenaar is hier al 13 jaar bezig met het maken van een gebeeldhouwde muur. Althans, dat was het plan. Als vrij snel trok hij de conclusie dat steen een weerbarstig goedje is, en dat houtsnijwerk beter te doen is. En zo is er een tweezijdige muur van dertig meter ontstaan waarin leven en werken van Tasmanië is uitgebeeld

.

Het resultaat is zowel nog niet af, als verbluffend. Men is uitermate fanatiek op de rechten, maar alles staat op internet, dus hier een beeld van “The Wall”. Met een uitstekende aardappel-prei-speksoep in het restaurant kunnen we weer voldaan op weg.

Niet heel lang trouwens, want ca. zeven kilometer verderop ligt Lake St. Claire, onderdeel van de Tasmaanse natuurparken. De wandeling naar het meer stelt niets voor, maar ze hebben een uitgebreid voorlichtingscentrum met veel informatie over buideldieren, dus het is zeker de moeite. Op de achtergrond zien we de hoogste bergen van het gebied. Zo’n 1500 meter is niet heel hoog, maar er ligt duidelijk nog sneeuw, dus warm zal het de komende dagen niet worden.

Daarna is het een uurtje rijden naar Nelson Falls, 64 kilometer verderop. Dit is een van de 60 mooie korte wandelingen, die op Tasmanië zijn uitgezet. Over mooie loopplanken maken we een leuke wandeling door de bossen met boomvarens naar een waterval, altijd leuk. Je krijgt er een eerste beeld van het Tasmaanse regenwoud.

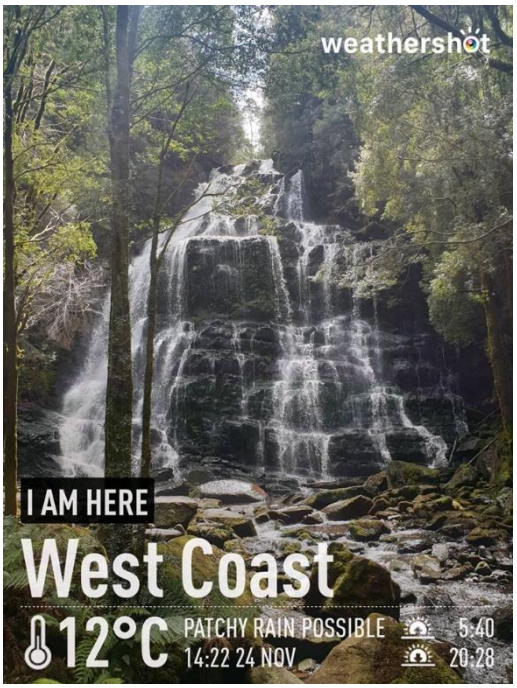

In het vervolg van de rit klimmen we langzaam en wordt de omgeving steeds kaler en onherbergzamer. De rotsen en spaarzame bomen worden overdekt door verschillende mossen en korstmossen.

Als laatste serieuze stad passeren we Queenstown, waarna de afdaling naar de eindbestemming aan zee begint. En zo eindigen we rond een uur of vier bij Ormiston House. Dit hotel wordt gerund door Terry en zijn familie.

In de papieren werd wat vaag gedaan over parkeren. Nu wordt het helder. Dit is een voormalig landhuis, met een grote oprijlaan. “Parkeren langs de weg” betekent: kwak hem maar ergens neer. Nadat we de koffers hebben uitgepakt worden we door Terry uitgenodigd voor een welkomstdrankje en inleiding in “the mansion”.

Dit laatste roept gedachten op aan chateaux Meiland. Met zijn niet passende zelfgebreide truien is Terry ook een uniek figuur met een geheel eigen ontvangst. Maar er zijn ook twee verschillen: dit is geen TV show en het is wel leuk.

Hij doet een uur over zijn verhaal, waarna een rondleiding volgt. Een korte samenvatting: het huis is gebouwd voor een ondernemer, Fredrick Ormiston Henry, een Ier. Het was een geboren koopman, die slim wist te beleggen in de mijnbouw. Tasmanië is heel rijk aan mineralen, en F.O. verdiende onder meer aan goud, zilver, koper en tin. Daarnaast verkocht hij alles aan iedereen. Als je overal in zit wil je dat wel laten weten, dus hij had ook een eigen jacht van Huon pine en bouwde zijn "buiten". Dit alles wordt door Terry omlijst door mooie verhalen over wie wie belazerde, en hij onderstreept dat het "wild west" was hier. Waar F.O. in de negentiende eeuw zijn zakenimperium bouwde, breidde F.O. the younger de zaken begin 20e eeuw uit, waarna F.O. III (young Fred) de zaak naar de donder hielp. Het pand raakte verwaarloosd, en werd uiteindelijk gekocht door "The Duke of Avram". Ook dit is een zeer kleurrijk figuur, die zijn eigen staat, geld en geloof bedacht. The duke raakte verzeild in een reeks rechtszaken met de Australische staat. Ondanks dat er miljoenen zijn gestoken in de pogingen om hem te veroordelen won hij de zaken. Maar uiteindelijk verkocht ook hij het gebouw, op het moment dat de paddenstoelen uit het tapijt groeiden.

Daarna is het nogmaals verkocht, en verbouwd tot B&B, waarbij getracht is alles zo veel mogelijk in oorspronkelijke staat te herstellen. Terry heeft het zeven jaar geleden gekocht, en zet de strijd om het behoud nu voort. Ormiston House heeft een beperkt aantal kamers, die allemaal zijn vernoemd naar de kinderen van F.O.I, zo slapen wij in de Amelia kamer.

In de rondleiding komen we langs een klein Ormiston museum op een overloop en kijken we vanaf het torentje naar de baai.

Terry begint al snel over de vraag waar we willen eten. Zo mogelijk kan hij reserveringen maken. We besluiten dat pubfood heel aantrekkelijk klinkt. We krijgen gelijk.

Door de rondleiding is het wel te laat geworden om onze boottickets voor morgen op te halen, maar dat regelen we dan wel weer.

In de wandeling naar en van "het centrum" (Strahan heeft 600 inwoners) komen we twee keer langs een openluchttheater, waar ze de langst lopende comedy uit Australië opvoeren. Met zijn allen "*liberty or death*" brullen blijkt een essentieel onderdeel van de show.

Bij terugkeer gaat het licht bij me uit: mijn doos met suikermedicijnen blijkt leeg. Hoe dat me heeft kunnen overkomen zal me altijd een raadsel blijven. Gelukkig vinden we via internet uit dat Ormiston House naast het medisch centrum ligt en dat de plaats een apotheker heeft.

STRAHAN, 25 NOVEMBER (DAG 35)

Terry serveert een goed ontbijt, maar belangrijker nog, hij is volledig bereid me te helpen bij mijn medicijnprobleem en een afspraak voor me te maken. Dat moet dan bij voorkeur wel 's middags, want wij hebben grof geld betaald voor een van de topattracties van Tasmanië, een boottocht op Gordon River. We beginnen de dag op de boot met een tweede ontbijt en vetrekken, waarbij direct wordt uitgelegd wat we gaan doen, en waarom het uniek is.

Het heeft lang geduurd voor dit gebied is ontdekt. Weliswaar is het al 40.000 jaar bewoond, maar de blanke ontdekkingsreigers hadden aanvankelijk niet door dat er achter een eiland

voor de Tasmaanse kust een natuurlijke haven verscholen ging, die in grootte de 2e van Australië is. Alleen is die haven erg ondiep, en de zee er omheen verraderlijk. Daar achter ligt het oerwoud, een nat, dicht regenwoud.

Kolonisatie begon pas toen men drie redenen had om serieus voet aan land te zetten: in de baai liggen twee eilandjes, waar je strafkolonies kon stichten, het regenwoud had huon pines, een naaldboom die door de vele oliën in het hout uitermate geschikt is voor de scheepsbouw en er zijn de al genoemde mineralen.

In de 30er jaren van de vorige eeuw kwam de eerste weg tussen Hobart en Strahan, in de jaren 60 volgde de aansluiting op het noorden van het eiland. Verder moest je of per boot, of met een klewang aan het werk om een weg te banen.

Tijdens de vaart wordt regelmatig een video gestart, waarbij acteurs historische details vertellen. Een van de verhalen gaat over de aanleg van dammen in de haven, om voldoende diepgang te houden voor de scheepvaart. In de haven wordt heel veel aan visteelt gedaan. Men is er trots op dat dit sinds 2016 zonder bestrijdingsmiddelen gebeurt. Wel worden nog kleurstoffen toegevoegd, want iedere cultuur heeft zijn eigen ideale kleur als het om zalm of forel gaat.

Na een rondje haven varen we de Gordon River op. Prachtig en heel rustig tussen het oerwoud, omdat de boot overschakelt op elektromotoren, zodat het een geruisloze tocht is.

Het gebied is lange tijd strijdtoneel van de industrie en milieuactivisten geweest. De laatsten hebben gewonnen, wat direct leidde tot het schrappen van een stuwdam, en indirect tot het predicaat Unesco werelderfgoed. Dat leidde weer tot veel toerisme.

Tijdens de wandeling wordt gewezen op een aantal verschillen soorten planten, onder meer op de al genoemd huon pine, een uiterst langzaam groeiende boom. Wij hebben ons vanaf dag één verbaasd over de flora, vooral de boomvarens en de enorme eucalyptusbomen, waarvan sommige soorten tot 90 meter kunnen worden. Deze “broccoli bomen” zie je overal bovenuit.

Inmiddels zijn we zover dat we kijken naar de afwijkende vegetaties, de samenstelling van soorten. Zo lijken de boomvarens onder druk te komen als het oerwoud erg dicht wordt, en pakken de myrtle, celery-top pine, sassafras en blacktop meer plaats. De celery-top is een onwaarschijnlijke boom.

Het is een naaldboom, maar de stengels hebben een bladachtige structuur, waardoor je er alleen bij bestudering van de toppen achter komt waar je naar staat te kijken.

Na de wandeling worden we weer ingescheept en varen we terug de rivier af, terwijl we een lunch krijgen. In de haven zetten we koers naar Sarah Island, wat samen met Grummet Rock de strafkolonie vormde. In feite was het een prototype concentratiekamp, waar de Engelsen mensen na een tweede veroordeling naar toe stuurden.

Het eiland had een woud met metershoge huon pines, maar van het hout kan je boten bouwen, en begroeiing zou behulpzaam kunnen zijn bij ontsnappingspogingen. En dus werd direct de hele zaak gekapt. Slecht idee, want er treden regelmatig stormen op tot > 100 km/uur, en dan waait alles weg. Dus kon men niet anders dan er weer een 10 meter hoge schutting op zetten. De omstandigheden maakten dat de ingang van de baai onder gevangenen al snel bekend stond als “Hell’s Mouth”.

We krijgen een rondleiding van een uur door een man die van de rondleiding een geromantiseerde re-enactment maakt, met veel geschreeuw. Nu kan het mogelijk niet anders als je een hele boot moet rondleiden, maar ik heb het snel gehad met het op deze manier afhandelen van misdadige lijfstraffen en executies. Dus ik ga met camera langs de bordjes en de ruïnes en krijg daardoor voor mij voldoende beeld.

Wel een aardig verhaal: er ontsnapten regelmatig gevangenen, die, als ze werden gepakt, lang werden geslagen met een opgevoerde kattenstaart, of gewoon opgehangen. Eén ontsnapte veroordeelde werd opgepakt met een aantekeningenboekje. Dit bleek de beste beschrijving van de route tussen Hobart en Strahan tot dan toe te zijn. Toen het eigen werk bleek te zijn kreeg hij, in plaats van een stevige lijfstraf, een baan als cartograaf in Hobart.

Hoewel het weer niet optimaal is komen we na een hele mooie en interessante tour terug in de haven. De rondleider maakt nog even reclame voor “*the ship that never was*”, de langlopende comedy, waarin hij hoofrolspeler is.

Voor ons is het dan tijd voor mijn medische probleem. Terry heeft een afspraak met de dokter gemaakt. Dat is een echte, want ze loopt een half uur uit. Voor aus$ 88 is ze bereid mijn meegebrachte papieren om te zetten in een recept.

Even verderop zit de apotheek, die me voor aus$ 22 voor 45 dagen pillen geeft, met de mogelijkheid het recept 5 keer te herhalen. Ik kan vooruit.

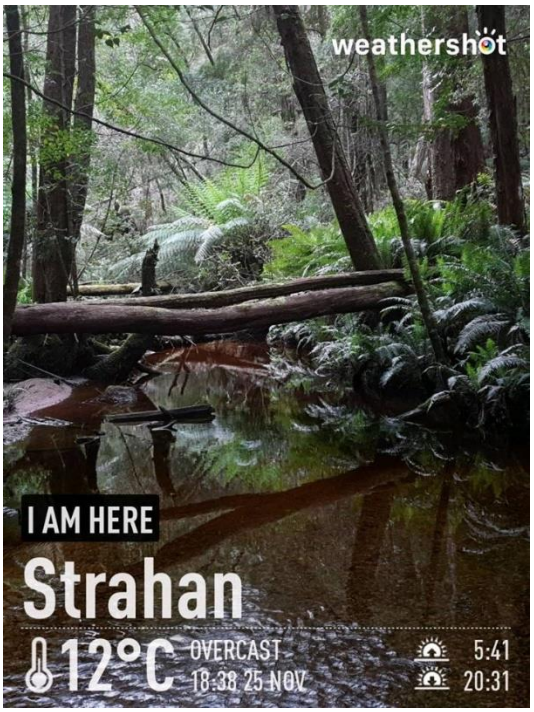

We hadden een restaurant gepland, maar dat blijkt nog dicht en er is ons verteld waar er hier een vogelbekdier te spotten is. Nu vinden we die laatste nooit, maar het is een mooie wandeling. De route begint bij een fish & chips kraam. Die staat in de loods van een visser, dus ze leveren topproducten voor een heel acceptabele prijs.

Daarna voltooien we de wandeling in het onwaarschijnlijke regenwoud, met hier oneindig veel (boom)varens.

Terug in Ormiston house zijn we op.

STRAHAN - CRADLE MOUNTAIN, 26 NOVEMBER (DAG 36)

Bij het vertrek uit Strahan, na een van de beste ontbijten van deze vakantie, pakken we de beschrijving van Terry er weer bij. De rit naar Cradle Mountain Wilderness Village is vrij kort, dus enig vermaak onder weg zou mooi zijn. In het gebied waar we doorheen gaan is mijnbouw voor een groot deel verleden tijd, maar er zijn nog ruim voldoende herinneringen aan die tijd langs de route. En zoals het Terry betaamt, meestal gecombineerd met een plek waar je kan eten en drinken. Wij kiezen er voor om, nadat we inkopen hebben gedaan,

waaronder twee lekkere biefstukjes, richting Zeehan te rijden. Volgens de locals is dat een Nederlands woord[9].

In dit plaatsje was de School for Mining and Metallurgy voor de regio gevestigd. Toen die sloot in de ’50-er jaren bleef er een leeg gebouw achter.

[9] Nelleke ontdekt uiteindelijk dat een van de twee schepen van Abel Tasman de “Zeehaan” was.

Hoewel, leeg… er waren natuurlijk de hulpmiddelen. Steensoorten, kaarten van het gebied en, ook niet te vergeten, de prijzenbekers die de schoolteams in loop der jaren hadden gewonnen. En, o ja, de lege bierflesjes waarmee de overwinningen werden gevierd. Sommige scholieren vochten in de wereldoorlogen, of in Vietnam. De troep die ze thuis hadden staan kon misschien ook wel worden opgeslagen in het oude pand. Naast het pand was de rechtbank annex politiekantoor. Het is natuurlijk voor onderhoud veel handiger die bij de leegstaande school te trekken. Tenslotte waren beiden niet meer nodig nadat de mijnbouw voorbij was. Helaas werd ook het theater, dat daar weer naast lag, gesloten. Ooit gebouwd met 1000 zitplaatsen heeft het nu geen functie mee. Maar omdat het toch is vastgebouwd aan het politiebureau kan je er mooi één geheel van maken.

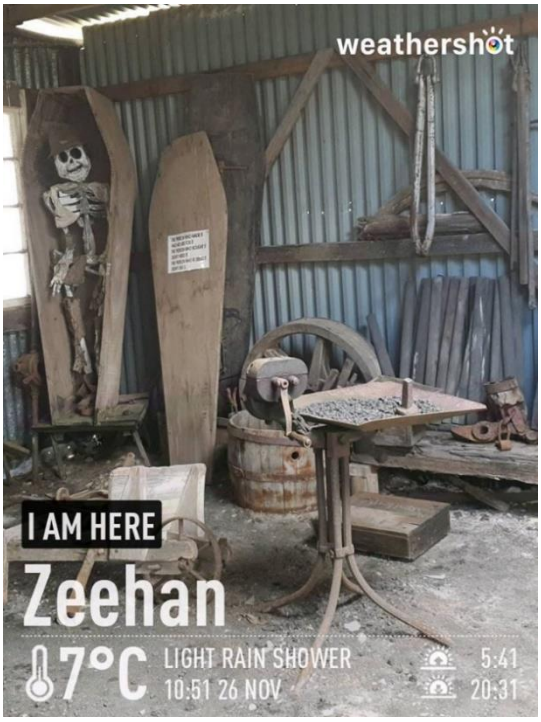

De lokale modewinkel ging over de kop, en wat moet je dan met de oude collectie en paspoppen? Een eenvoudige oplossing is ze aan te kleden met de overgebleven collectie, of ze een politie- of mijnwerkersuniform aan te trekken.

En als je dat alles bij elkaar hebt, dan kan je er net zo goed een museum van maken. En dat is wat het nu is, het Westcoast Heritage museum of Zeehan. Of zoals Nelleke het omschrijft, het Museum van Alles. Want er zijn inmiddels ook twee voormalige smederijen, fotoverzamelingen, een afgedankte operatiekamer en een grijsmetaal ladenblok naar binnen gebracht en/of in gebouwtjes achter het hoofdgebouw gezet. Met een verzameling spullen die de freemasons hebben achter gelaten en wat treinen (model en afgedankte full-size exemplaren) en vissersbootjes (idem). Het Museum van Alles kost veel tijd, en is een bron van vermaak. Twee items willen we nog noemen: kauwgumverpakkingen uit WOI en de driewieler van niemand minder dan F.O. Henry II. De koffiekar tussen het gebouw en de treinen levert uitstekende koffie en homemade cake. Namens Terry een echte aanrader.

Hierna rijden we in een keer door naar Cradle Mountain, waar we een “chalet” hebben. Het is een houten cabin die niet verkeerd is, al ligt het plastic aansluitpunt van de elektrische deken zo dat je er bovenop moet slapen en heeft de bank geen rugkussens meer zodat hij alleen geschikt is voor mensen van boven de twee meter. Maar no worries, we redden ons wel.

De eerste actie is een wandeling naar het bezoekerscentrum. Daar kan je buskaartjes krijgen op vertoon van je parkpas, waarna je tot diep in het park gereden kan worden.

Tussen onze Wilderness en het bezoekerscentrum ligt een kort wandelpad waar de meest waanzinnige planten groeien (vooral ook veel mossen en korstmossen), dus dat is een pracht tocht. En er springt ook nog een wallaby weg!

Als we alle opties op een rij zetten bedenken we dat we nu gaan voor “Tasmania’s Premier Devil Sanctuary”. De Tasmaanse duivel wordt op verschillende manieren bedreigd. De grootste bedreiging is een besmettelijke, niet te genezen kankersoort. Hier probeert men gewonde dieren te helpen, en heeft men een fokprogramma. Vanuit hier worden de dieren uitgezet in andere dierentuinen die meedoen aan het programma om de soort in stand te houden en ze worden opnieuw uitgezet in gebieden die schoon lijken te zijn. Hier kan je ze komen bekijken, waarmee je financieel direct aan het programma bijdraagt.

Het blijkt een aanrader. De dieren hebben heel veel ruimte, waar ze natuurlijk gedrag vertonen. Naast de devils hebben ze nog drie soorten. Allereerst zitten er twee wombats, het luie broertje van de koala (want ze klimmen niet eens in een boom) en er zijn quolls, een soort waar we tot dit moment nooit van hadden gehoord. Het zijn kleine buidelroofdieren. Ook deze worden bedreigd. Voor hen is een vergelijkbaar fokprogramma als voor de devils. Er zijn twee soorten, de “gevlekte” en de “western”. Voor foto’s van alles wat we hebben

gezien verwijzen we graag naar de bijlagen. Na de quollity-time lopen we terug naar de hut, waarbij we direct een “free” wombat zien weghobbelen.

We hebben besloten vanavond zelf te koken. Soep, biefstukje, het is prima te doen hier. Halverwege het bakken van de biefstuk ziet Nelleke ineens een Bennett’s Wallaby voor het raam. Daar moeten we met de camera op af, en dan zie ik ook nog een pademelon (en er vliegt een currawong rond). De pademelon (een mini-kangoeroe) is alles behalve schuw, maar zit in een ongunstige hoek voor een foto. Dus ik loop even om, terwijl Nelleke op het terrasje de beide dieren in de gaten houdt. Dat blijkt er een te weinig, want de currawong vliegt achter haar langs naar binnen en pikt een biefstuk!!!

Daarna komt hij terug, en is uiterst verontwaardigd dat hij de tweede biefstuk niet ook mee kan nemen. Wij zijn nog verontwaardigder over het verdwijnen van de eerste biefstuk, dus jagen hem weg.

Na het eten gaan we nog een blokje om, en komen zomaar nog twee wombats tegen, waarna we besluiten dat het mooi is geweest voor vandaag.

De sensatie is daarbij nog niet over, blijkt als we wat later weer gerommel horen op het terras. Het blijken moeder en kind brushtail possum, die komen controleren of er nog wat te snaaien valt. Later komen er nog twee langs. Met wat moeite slagen we er in deze dieren in het duister goed op de foto te krijgen.

De weersvoorspelling voor morgen is koud en nat, maar na de ervaringen van vandaag hebben we er “zin-an”.

CRADLE MOUNTAIN, 27 NOVEMBER (DAG 37)

Soms is het mooi weer, soms minder. Vandaag valt onder de laatste categorie. Dus nemen we de bus naar Dove Lake. Het is een rit van 20 minuten het Nationale Park in. Daar eindigt de weg. Je kan wel verder, zelfs tot aan Lake St.Claire, maar dan moet je lopen.

Dat is een plaatselijke sport, die door velen wordt beoefend. We hebben daar diepe bewondering voor, maar laten het bij een wandelingetje naar links en een naar rechts. Dat is voldoende om enig inzicht in dit gebied te krijgen (waarbij de infoborden helpen 😊). Het gebied is ontstaan na de laatste ijstijd, waarbij een eindmorene is achtergebleven, omgeven door een aantal meren. Op de rotsen zijn de krassen van de gletsjers nog te zien. In de winter is het hier ernstig koud, met veel sneeuw. De Aboriginals hebben het gebied duizenden jaren afgefikt om het beter te kunnen bebouwen en zo is een kaal landschap ontstaan met enorme graspollen, het button grass. Daar tussen staan verschillende kruiden. Omdat het voorjaar is staat er veel in bloei. Door de regen en de mist is het zicht beperkt, maar, zoals de buschauffeur opmerkt, het is goed voor mooie atmosferic pictures.

Na de twee wandelingen gaan we met de bus terug naar de halte bij Rangers station. Ook hier zijn een fors aantal wandelingen uitgezet. We kiezen andermaal voor twee korte wandelingen. De eerste is de *rainforest – pencil pine falls track*. Zoals de naam al zegt gaat de wandeling door het onwaarschijnlijk mooie regenwoud. Tijdens de wandeling kan je zien wat er gebeurt als je de natuur gewoon haar gang laat gaan. Alles groeit op, over en door elkaar op een dusdanige manier dat twee biologen héél lang doen over een ommetje van iets meer dan een kilometer. En ja, dan kom je ook nog bij een waterval.

De tweede wandeling is de *enchanted walk & knyvet falls walk*. Marginaal langer, nu door een meer open gebied met button grass. Los van de ene pademelon zien we alleen vogels en een volgende waterval. Maar als je ook van planten houdt is dit een niet te missen wandeling (en een van de “60 mooiste”).

Hoewel de vier wandelingen allemaal vrij kort zijn, zitten we toch weer op een kilometer of twaalf totaal. Zo in de regen is het dan wel mooi geweest. We besluiten de dag met een maaltijd in het lokale restaurant. We waren gewaarschuwd, het is een totale rip-off. Ze serveren kleine porties die je kan delen, maar die wel ieder de prijs van een “main” hebben. Ik wens ze toe dat de currawong ook met enige regelmaat bij hen inbreekt 😊

Het enige wat verder nog te vermelden is, is dat de pademelon en de possum in de loop van de avond nog even langs komen.

CRADLE MOUNTAIN - NACHTBOOT NAAR MELBOURNE, 28 NOVEMBER (DAG 38)

Tasmanië zit er op. Het was een zeer groot genoegen, we kunnen het iedereen die van de natuur houdt enorm aanbevelen. Het enige wat ons nu nog te doen staat is terug te rijden naar de noordelijke haven van Devonport en weer inschepen op de Spirit of Tasmania II.

Dat is ongeveer een uur rijden, en dus wil Nelleke nog wat excursies doen. En zelfs dan maakt ze zich zorgen over de vraag of we niet al rond de lunch in de vertrekhal zitten.

Wat we deze reis al geleerd hebben, is dat er veel meer buideldierensoorten zijn dan we wisten.

En dat je er veel in het wild kan zien als je er oog voor hebt. Wat in ons lijstje ontbreekt is een vogelbekdier of platypus. In Strahan is het niet gelukt ze te vinden, maar Nelleke heeft nog twee plekken gevonden waar we een kans maken.

De eerste is Burnie. Een kilometer of 50 om, maar dan kan je ze bijna niet missen, als je er bij het ochtendgloren of de avondschering bent. Wij zijn er rond een uur of elf….

We maken een hele mooie wandeling langs de rivier in de Fern Glade. Het barst er van de vogels, vooral de Kookaburra laat zich horen. Alleen platypus, ho maar. Ik raak nog in gesprek met een oude Tasmaan, die het vertrouwen nog verder onderuit schoffelt. Hij komt hier dagelijks, maar ziet er bijna nooit een.

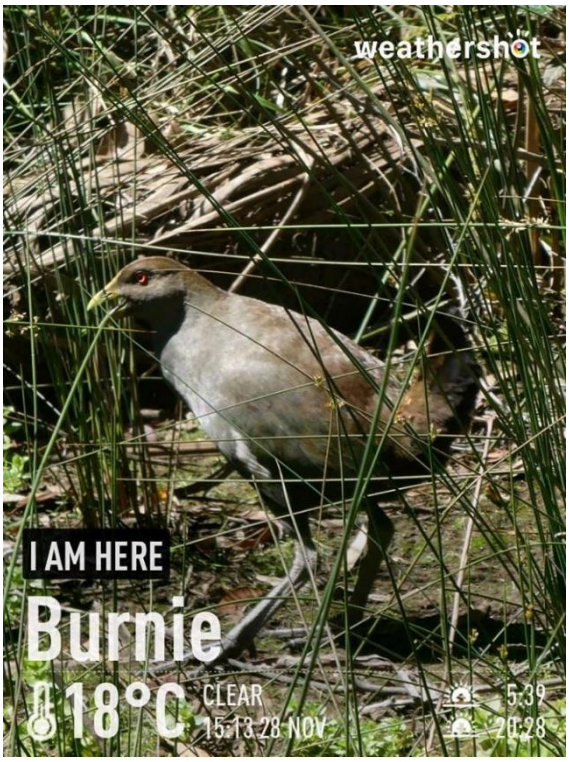

We geven het op en rijden door tot voorbij Devonport, waar bij Latrobe het Warrawee Conservation Area is. Ooit was dit de *Platypus Capital of the World*, waar zelfs David Attenborough kwam kijken. Het ligt aan de kust en is op een kwade dag zo ongeveer weggespoeld door een vloedgolf. Het hele *Platypus Capital* was een vrijwilliger initiatief, en die hadden het gehad toen de zee hun werk wegvaagde. Maar op internet staat een stevige omschrijving van een poeltje waar de dieren, als je de tekst mag geloven, nog aan line dance doen. Enfin, het vervolg laat zich raden. Poeltje met weinig water, maar wel veel vogels.

Tasmanië is een pracht eiland, en we hebben ongelofelijk veel gezien. Maar het vogelbekdier blijft een mythisch wezen.

Het laatste stuk van het pad loopt langs de rivier, en dan zijn we bij de auto. Ik zeg dat ik nog een keer bij de rivier wil kijken en een paar foto's maken. En zowaar, daar, in het midden van de stroom, op een boomstam, zit een vogelbekdier achter zijn oor te krabben. We kennen het credo: "*Pics, or it didn't happen*" dus we maken tientallen vage foto's en hebben het bewijs!

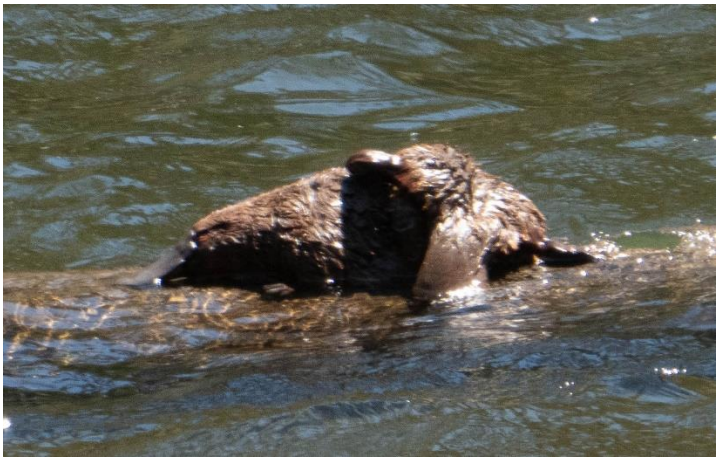

De middag is nu een goed eind om, dus we gaan naar Devonport voor een late lunch bij 15 Tables, vullen de Astra en gooien de sleutel in de dropbox in het havencomplex. Om 17:00 schepen we in, en om 19:45 vertrekken we naar "mainland". Bij de bar proberen we nog een goede koffie te scoren, maar dat lukt niet. Het koffieapparaat is bestemd voor het ontbijt, nu kunnen we alleen automatenkoffie kopen in "het winkeltje". Ons onbegrip kent geen grenzen, maar we zullen er mee moeten leven. Misschien scoren we morgen beter, maar vast geen vogelbekdier meer!

MELBOURNE - BEECHWORTH, 29 NOVEMBER (DAG 39)

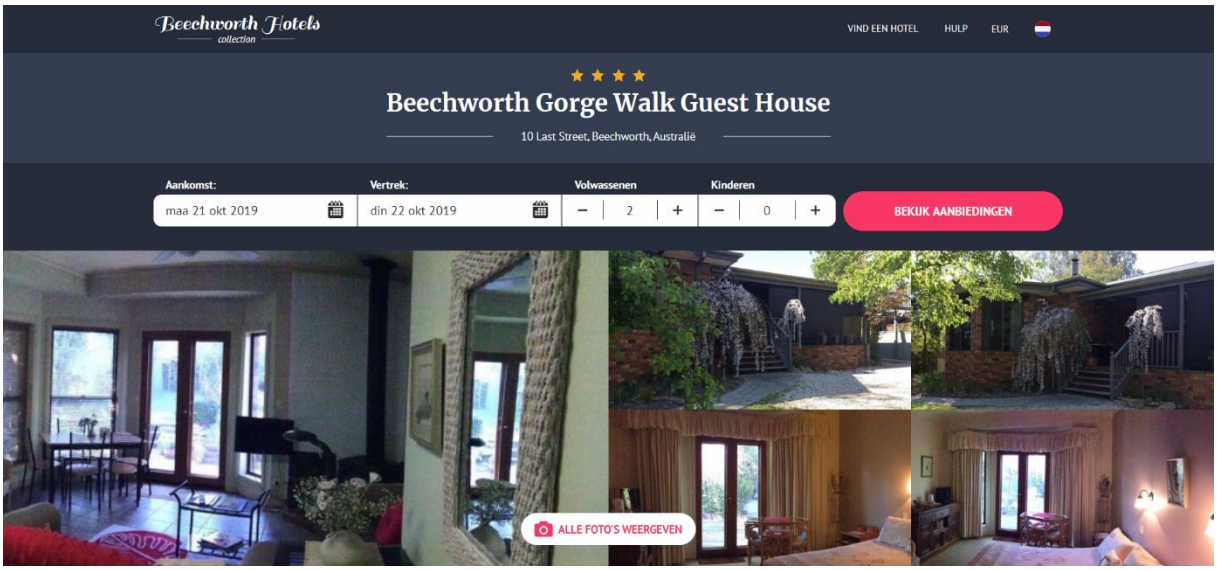

De boottocht verloopt probleemloos, ik scoor zelfs nog echte koffie voor we aan land gaan. Über zorgt er voor dat we in no time bij de Hertz garage in de ceebeedee van Melbourne staan. Het is leuk om er weer doorheen te rijden. Door de laagbouw in de buitenwijken, langs de Royal Botanical Gardens en over de Yarra. Mochten we er ooit nog komen dan heet de rivier waarschijnlijk de Birrarung, men wil de Aboriginal naam weer invoeren.

Het huren van een auto loopt aanvankelijk soepel, al doet de verhuurder zijn uiterste best een grotere te slijten onder het motto “deze bagage gaat nooit in de auto”. Als we bij de auto komen staat hij er op hem van zijn plek te halen (*these are small places*), maar vervolgens zet hij de volgende huurder klem. En of ik maar wil vertrekken. Kijk, en dan raak ik over de zeik. Eerst alles er in, dan de navigatie aan en alles instellen, en dan de ochtendspits in. Ik verrot het de auto opzij te zetten of te gaan rijden voor dit geregeld is. Uiteindelijk manoeuvreert hij de auto opzij en verdwijnt, waarna ik een andere Hertz-man vang om de eigenaardigheden van de Corolla hybrid te leren. En zowaar, daarna gaat het fantastisch. Binnen de kortste keren zijn we door de buitenwijken van de stad op de snelweg naar onze bestemming, het plaatsje Beechworth met het Gorge Walk Guest House.

De snelweg is trouwens voor alle verkeer, de fietsers mogen over de vluchtstrook. Daarbij krijgen ze wel extra borden als “pas op bij de oprit”. In ieder geval zijn we voor 12 uur op de plaats van bestemming. De B&B ligt aan de Last Street. Daarna zijn er nog twee straten gebouwd om alle 2700 inwoners te huisvesten, maar het geeft aan in wat voor uithoek we zitten.

De plaats heeft onder meer een groot aantal restaurants, waar we bij een chique Italiaan lekkere gnocchi en spaghetti eten, in wat volgens het menu kleine porties zijn.

Beechworth heeft een aantal historische plekken en prachtige wandelingen, al doet de man bij de VVV zijn uiterste best om ons te overtuigen dat we ook alles kunnen rijden. Het is heet, en de vliegen zijn er met al hun familieleden, dus ondanks de grote rotsen en de droge Eucalyptus vegetatie is het een uitputtende tocht. Onderweg passeren we de plek waar hier de goldrush is gestart en een historische brug uit 1832. Toen een experimenteel model met graniet en beton, nu nog steeds goed voor het drukke verkeer.

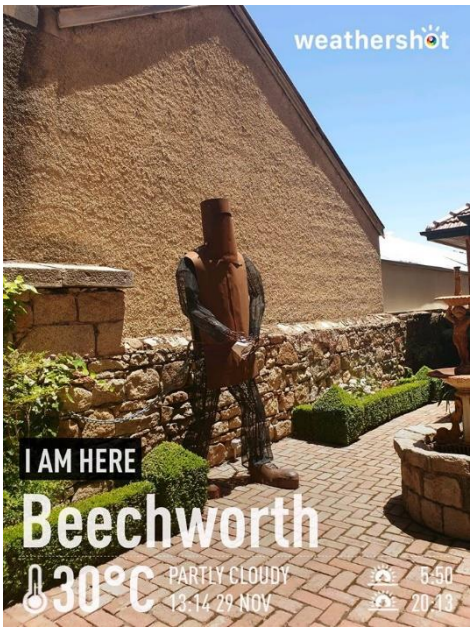

Verder is het plaatsje aardig, ze verkopen er ijs. Beechworth is vooral beroemd geworden door Ned Kelly, een jonge boef die steeds schurkachtiger werd, tot hij werd opgepakt, in Melbourne veroordeeld en uiteindelijk op zijn 26ste is opgehangen. In de laatste periode kleedde hij zich in een soort harnas om kogels tegen te houden. Zijn bende maakte zich schuldig aan paardendiefstal, moord en bankroof, maar om de een of andere reden heeft Ned een Robin Hood-achtige status, met tijdens zijn leven al veel aanhangers. Voldoende reden voor Nelleke om vandaag de klimaatfoto aan hem te wijden.

We eindigen de dag bij een helemaal niet chique pizzabakker, die tamelijk ontregeld lijkt omdat iemand het “dine-in” serieus neemt. Onze pizza’s heten ook klein, maar we maken geen schijn van kans om ze weg te krijgen. Hoewel de tent er niet uitziet, worden er met veel enthousiasme door een grote groep mensen meer dan uitstekende pizza’s gebakken. Overvol gaan we terug naar de B&B, waar we nog even praten met de broer van de gastvrouw, die volgens eigen zeggen lijdt aan climate-grief, maar verder goed geïnformeerd en een prima vent is.

Nu morgen kijken of we alles weer in de auto krijgen.

BEECHWORTH – JINDABYNE, 30 NOVEMBER (DAG 40)

De dag begint met regen, en volgens de voorspellingen wordt het alleen maar slechter. Brekkie, zoals aangekondigd, staat voor ons klaar. De gastvrouw komt langs en zegt dat haar broer nog graag even verder met ons wil praten. Slimme vent die ook in “milieu” heeft gezeten. Naast dit onderwerp raadt hij ons ook een route aan. We moeten beslist bij Yackandandah *(“We call it Jack”)* gaan kijken. Onze routeprogramma’s zijn het er over eens dat dit toch al de beste oplossing is, dus we rijden door het plaatsje “Jack” naar de bestemming van vandaag. We hebben er al eerder over geschreven, emigranten hebben de gewoonte namen van “thuis” mee te nemen. Zo reden we gisteren door Heidelberg, en passeren we vandaag Siberia. Maar vooral rijden we vandaag door de Australische Alpen, waarbij we Victoria verlaten en in New South Wales uitkomen. Dit deel, de Snowy Mountains, zijn deel van een natuurpark. Als we de gelegenheid willen hebben om uit te stappen, of zelfs maar een foto te maken, moeten we een dagpas kopen. Dat doen we maar, en Nelleke maakt veel foto’s om uit de kosten te komen 😊.

Het is een serieus berggebied, met in de winter veel sneeuw, zelfs nu nog een beetje. Verder houdt de vergelijking wel een beetje op, want waar Austria geen kangoeroes heeft, heeft Australië geen hoge bergen. Die van hun zijn maar de helft van “die van ons”. Neemt niet weg dat ze heel mooi zijn, en weer totaal anders dan wat we tot nu toe van dit continent gezien hebben. De haarspelden zijn vergelijkbaar, dus ik kan me uitleven met de auto.

Daarbij hebben we geluk. Op afstand zien we loodgrijze luchten, maar om ons heen blijft het zonnig en droog. De natuur laat zich ook van haar beste kant zien. We zien kaketoes, rode parkieten, pelikanen en veel klein gefladder.

Tijdens een rustpauze meen ik een kangoeroe te zien. We gaan eens kijken en er blijkt een weg te zijn die vol ligt met “eastern greys”. Ze bekijken ons, maar zijn verder niet onder de indruk, zodat we ze uitgebreid kunnen vastleggen.

Dat vastleggen gebeurt wel met veel herrie om ons heen. In de bomen zitten de luidruchtige familieleden van de mediterrane cicaden, en die gaan helemaal los.

De geur is ook heerlijk. Omdat het ’s nachts iets heeft geregend hangt er een milde eucalyptusgeur in het bos.

Verder schieten we goed op, tot de laatste drie kilometer. Op de parallelbaan wordt door velen “L’Etape Australia” gereden, een prestatie bergrit van 170 kilometer voor een goed doel. De tocht wordt jaarlijks georganiseerd in samenwerking met de Tour de France organisatie, compleet met een gele, witte en bolletjestrui. De finish ligt bij de oprit van ons motel, dus het is even manoeuvreren om bij het Lake Jindabyne Hotel te komen. Dat ligt aan een enorm meer. We wandelen wat rond, en eten in de Bistro van het hotel.

Nu is dat ook een belevenis op zich. Bij bistro denk je toch aan iets knus, en een goed menu.

Dit is een soort sporthalzaal, met een bar waar je je bestelling door kan geven. Ik kies voor “chicken parmesan”, wat de ADHD barkeeper eerst niet wisselt tot het doordringt en hij blij “chick-parmy” aan de keuken doorgeeft.

Als de beeper gaat kan je je bord halen, en desgewenst bestek pakken. En ook een keuze maken uit de vele plastic spuitflessen die er staan. En vergeet vooral niet een schepje jus. Twee soepcontainers vol bieden je de keuze om eens flink op te scheppen. En dan kan je nog kiezen uit gepeperd of gewoon ook!

JINDABYNE, 1 DECEMBER (DAG 41)

Het voordeel van nieuwe bestemmingen is dat het spannend en nieuw is. Het nadeel is dat je je soms vergist. Zoals nu. Het plan van Nelleke was om in de Alpen te blijven. Het meest voor de hand liggend is dan Thredbo, maar dat is duur en ik heb helemaal niets met mondaine ski oorden, dus is gekozen om een uurtje door te rijden, net buiten het Kosciuszko National Park. Daar blijken de Alpen volledig uit beeld, en zitten we in een heuvellandschap. Bovendien zitten we eigenlijk niet in Jindabyne, want dat bestaat niet meer. De plaats waar we nu zitten heeft formeel New Jindabyne, en is feitelijk alleen een groot winkelcentrum waarin de sportwinkels overheersen. Maar als gezegd, Jindabyne bestaat niet meer, dus heeft niemand het over “new”.

Enige verklaring lijkt hier op zijn plaats. Australië heeft stevig geïnvesteerd in waterkracht. Tijdens deze reis hebben we geleerd dat daarbij niet altijd even goed gekeken is naar de omgeving. Hier was het directe gevolg van de dam in de Snowy River dat “Old” Jindabyne onder water kwam te staan. Het resultaat is verder een enorm meer waar je langs kan lopen, fietsen en waarschijnlijk in de winter ijsduiken.

We zouden vandaag alsnog terug kunnen rijden naar Thredbo voor een wandeling, maar eigenlijk vinden we het best zo. Het is winderig en koud, een ommetje langs het meer vinden we voldoende.

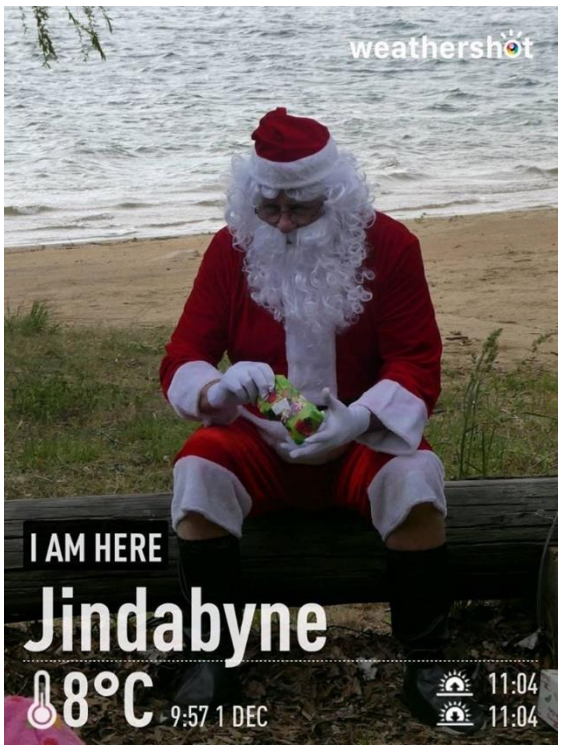

We zien de nodige vogels en bewonderen de plaatselijke beelden, terwijl om ons heen de resten van L’Etape worden opgeruimd. De achtergebleven fietsers doen nog een rondje rond de rivier of door de bergen, maar verder wacht de stad op de volgende winter, die ze niet vroeg genoeg kan komen.

Onze kamer heeft een glazen pui die uitkijkt op het meer, dus we hebben voldoende om de dag luierend door te komen. Voor we daar aan toe komen genieten we nog wel van de Kerstman, die in de zon, aan de oever van het meer cadeautjes uitdeelt.

JINDABYNE – CANBERRA, 2 DECEMBER (DAG 42)

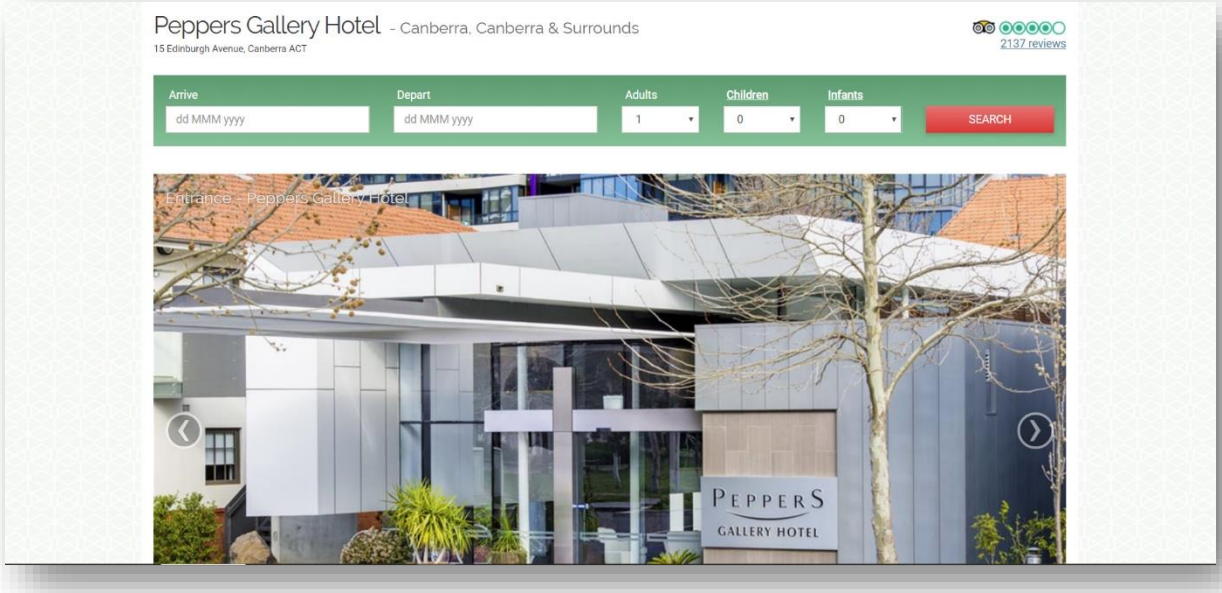

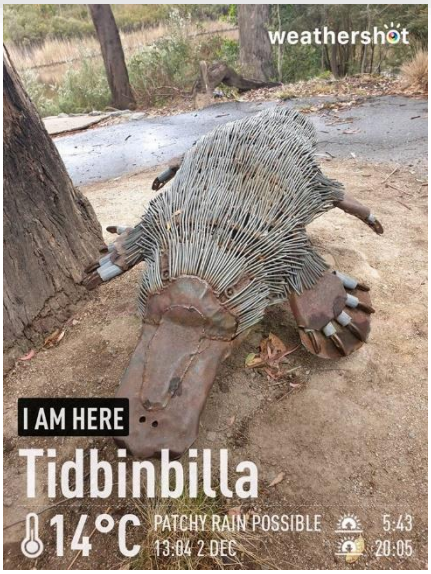

Het heeft vannacht geregend, en eigenlijk best wel hard. Nu is dat volgens de weerberichten, dus we verwachtten het al. Een aardigheidje van het Australische weerbericht is dat het vergezeld wordt door een waarschuwing voor de schapen. Er zijn er zoveel in dit land, dat het lonend is om te laten weten of ze buiten mogen blijven, of dat inzamelen toch beter is.

Wij vertrekken richting Canberra, op weg naar het Peppers Gallery Hotel. Da's maar een korte rit en eigenlijk een goed argument om onderweg nog wat te doen. Als je kijkt naar wat er van belang is in Canberra, dan is het eerste advies de stad te ontvluchten en Tidbinbilla, op zo'n 50 kilometer, te bezoeken. Dit is een groot natuurreservaat. Wat onmiddellijk opvalt is het verschil met Tasmanië. Hier is de natuur veel meer in banen geleid, met veel hekken. Men probeert stug om een aantal Europese soorten buiten de deur te houden. Er is een groot aantal wandelingen uitgezet, waarvan we er drie doen. Ondanks dat de natuur armer is dan op Tasmanië is het absoluut de moeite, we kunnen de "Australian Wildlife by Beginners" aan het eind van dit verhaal weer een stukje uitbreiden. De hoogtepunten zijn de vele kangoeroes, de brushtailed wallaby en weer vogelbekdieren, naast heel veel vogels.

De combinatie van maandag en regen zorgt er voor dat het erg rustig is in het park. Da's al mooi, maar door de regen is de eucalyptusgeur nog sterker dan gisteren, een heerlijke, licht verdunde rhinocaps geur. We brengen er in alle rust een paar uur door, voor we naar het hotel rijden.

Terwijl ik de auto de garage in werk, wat een lastig proces is met slagboom en roldeur, leest Nelleke de mail. Hierdoor kan ze me bij terugkeer vertellen dat ons volgende hotel is gecancelled. De bosbranden zijn dusdanig uit de hand gelopen dat iedereen het gebied uit moet en alle reserveringen zijn afgezegd, met, gelukkig, terugstorten van betalingen.

We hoeven niet lang na te denken over het alternatief. Een dag langer hier, en een dag langer in de bergen. We informeren bij de balie, en ja het kan, maar het is wel veel duurder. Dus leggen we uit dat we dan wel via booking.com reserveren. Dan blijkt er ineens een stuk van de prijs af te kunnen 😊. Het blijft duur, maar het probleem is opgelost. Pretty Beach Cabins kan uit de planning en dit verslag worden geschrapt.

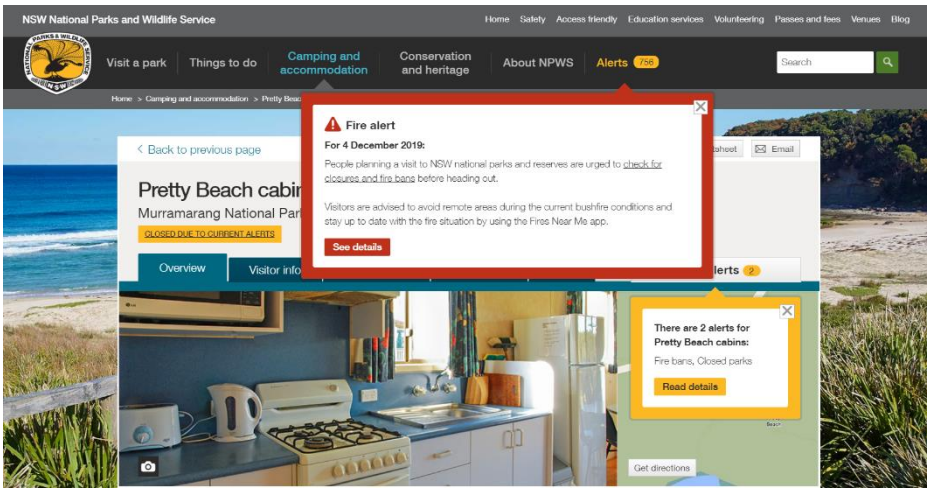

We lopen nog een klein blokje over "city hill", de ceebeedee en concluderen dat daar vast een leuk restaurant te vinden is, maar dat we het verder hebben gezien. Vandaag hebben we genoeg meters gemaakt, we eten gewoon in het Italiaanse restaurant in het hotel.

CANBERRA, 3 DECEMBER (DAG 43)

De staatsinrichting van Australië is complex. Het bestaat uit zes "zelfstandige" staten, met een eigen parlement en wetgeving en tien "territories". De staatkundige inrichting van deze tien is complex. Zo is het enorme Northern Territory in de meeste opzichten ook een staat, en er is de Australian Capital Territory (ACT). Dit is vergelijkbaar met the District of Colombia in de VS: een lap grond waar de hoofdstad in is gevestigd, en dat verder van "niemand" is.

Het heeft enige tijd gekost voor ze dit bestuurlijk gedrocht hadden uitgewerkt; pas in 1913 werd besloten “ACT” formeel te vormen als “neutraal” terrein, met als hoofdstad Canberra. Het gevolg is dat het grootste deel van de stad, met inmiddels > 500 duizend inwoners, nog geen 100 jaar oud is. Het masterplan voor het deel waar wij zitten stamt uit 1927. Wie mooie oude gebouwen en lange historie zoekt kunnen we dus alleen adviseren om weg te blijven.

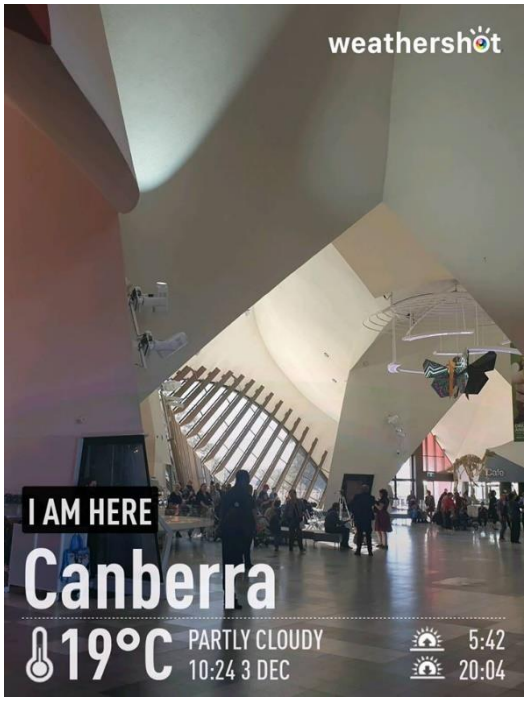

Verder lijdt Canberra een beetje aan de gebakken lucht van den Haag: een overmaat aan mannen met pak, vrouwen met naaldhakken en groepjes die bij het ontbijt al hard “shop” aan het praten zijn. Nu is dat ook jaren mijn wereld geweest, dus ik kan er wel om lachen. Zeker omdat ze zichtbaar niet op hun gemak zijn met een paar toeristen in de onmiddellijke omgeving.

De bouw van het centrum is merkwaardig. Men heeft gekozen voor een aantal cirkels, wat best koddig is, maar is daartussenin aan alle kanten aan het verbouwen, zodat je al lopend veel te veel meters maakt.

Nelleke heeft een stappenteller die heeft uitgerekend dat we sinds ons vertrek in oktober de 400 kilometer wandelen al voorbij zijn. Ze heeft daar zere voeten aan over gehouden, en ik een stijve scheen. Dat laatste komt niet van de afstand, maar van een bankje waar ik gisteren verkeerd op sprong.

Kortom, als we het met minder kilometers af kunnen zou dat mooi zijn. Nu hebben ze daar iets op gevonden wat helpt: een gratis bus ringlijn. Wel dien je natuurlijk te weten dat dit een chique stad is, dus met veel “Haagse” bluf heet het ding “*The Cultural Loop*”. Die stopt voor ons hotel, dus da’s makkelijk.

We beginnen met één halte mee te gaan. Dat lijkt niets, maar de volgende halte is op het peninsula en dat is best een stukkie. Op dit peninsula is het oudste huis van de stad gevestigd. Dat paste niet in het beeld van een moderne hoofdstad, dus het is afgebroken. Nu

weet je maar nooit wanneer Australische politici elkaar met een boomerang te lijf gaan, dus een ziekenhuis dicht bij het nabij gelegen parlementsgebouw leek een prima idee. En dat is op het peninsula gebouwd.

En nee, ondanks de pijnlijke ledematen gaan we niet naar het ziekenhuis. Waar de vorige tekst sterk lijdt onder vooroordelen, is het nu tijd voor pure speculatie.

Het nabij het peninsula gelegen parlementsgebouw was bij nader inzien wat klein, en er was geen megalomane weg naar toe. Dan zal je zeggen "*nah, und?*", maar de Amerikanen hebben wel een chique mall en dus is er in 1981 opdracht gegeven om voor 1 miljard Aus$ een nieuw parlementsgebouw neer te zetten in de vorm van twee boomerangs, met veel ruimte in marmer opdat de bevolking zich kan vergapen aan de democratie. Er loopt een grazige "Federation Mall" van het oude naar het nieuwe parlementsgebouw, dus alles lijkt in orde. Vooral omdat het terrein iets oploopt en het gebouw 107 meter hoog is, is er sprake van een serieuze Capital Hill.

Dit alles ligt verder weg van het ziekenhuis op het peninsula. Daarnaast, vooroordelen en speculatie gaan verder, moet een beetje hoofdstad van een continent niet een ziekenhuisje hebben voor beschadigde politici. Nee een heus universitair medisch centrum is het minimum. En dus ging de bulldozer in 1991 over de medische gebouwtjes in de stad en werd een prachtig nieuw universitair hospitaal in de wijk Garran gebouwd.

Nu moet je als hoofdstad natuurlijk ook wat cultuur hebben. Een buslijn die *Cultural Loop* heet is daarbij, zelfs hier, niet voldoende. Een eerste poging om de cultuur te versterken was het stichten van een museum over democratie in het oude parlementsgebouw. Maar ook dat is wat mager. Dus is in 1981 (het was een productief jaar) het "*Museum van Australië*" gesticht.

Kijk dan heb je een naam waar je mee voor de dag kan komen in een hoofdstad die wel wat culturele steun kan gebruiken. Alleen, als je dan kijkt naar de Guggenheims, Tate Modern,

het Berlijnse Joodse museum of Centre Pompidou dan moet je wel een gebouw met een beetje smoel hebben. Het alternatief, een gebouw met historie, zit er de eerste 300 jaar tenslotte niet in.

En zo komt alles toch weer bij elkaar. Het prachtige peninsula in de Molonglo River ligt heel mooi tussen de ceebeedee en Capital Hill in. Eind vorige eeuw lag het desalniettemin voor de tweede keer braak. Op deze plek is nu nieuwbouw gepleegd. De nieuwbouw voor het "*Museum of Australia*" kwam in 2001 gereed. Het is een architectonisch hoogstandje dat hoort tot de mooiste gebouwen die we kennen. Veel kleurgebruik, veel en ongewone hoeken, meerder niveaus en de mogelijkheid om zowel binnen als buiten rond te lopen. De collectie Australiana is verdeeld in vieren: "biologie/ecologie", "bijzondere ontwikkelingen van Australië" en "Aboriginals". De vierde is een wisselende expositie en de enige waarvoor betaald moet worden. Deze keer is dat "Dreamworks", een overzicht over het maken van stripfilms. De eerste uren van de dag is ook die gratis, dus we kunnen ons zonder kosten uitleven. En dat doen we ook. In de uitstekend ingerichte afdelingen is prachtig materiaal gekoppeld aan goede informatie. Twee aardige weetjes: 1. er hangt een lijst van "dingen" in de natuur waar Europeanen verbaasd over zijn. Een er van is dat een aantal bomensoorten niet hun bladeren, maar hun bast laten

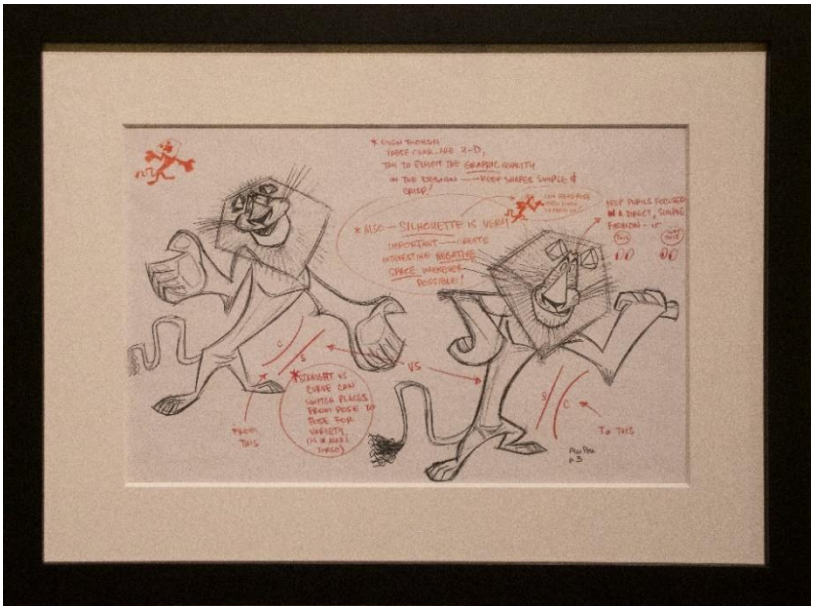

vallen. We hadden er al de nodige foto's van gemaakt, maar realiseren ons nu pas dat het een seizoenverschijnsel is.

2. Europeanen hebben veel planten en dieren ingevoerd die hier niet thuis horen en veel schade aanrichten, zoals de teek, kat, geit, vos en vooral het konijn. Het is schokkend om te zien hoe snel de laatste het continent heeft veroverd en hoeveel schade er is aangericht.

Tot besluit van ons bezoek lopen we ook nog om het hele complex heen en zien daarbij zelfs nog een waterdraak…. en een konijn.

Dus mocht je ooit in de Australische hoofdstad eindigen: ga in ieder geval daar heen.

Na het bezoek vervolgen we het busrondje door de stad, langs de bibliotheek, nationale bank en de parlementsgebouwen. Voor het parlementsgebouw hebben aboriginals ruim 40 jaar geleden een container met het opschrift "Aboriginal Ambassade" gezet. Ze eisen een eigen staat (Nothern Territory) en compensatie voor alles wat ze ontnomen is. Hoewel ze inmiddels gelijke rechten en excuus hebben gekregen vermoed ik dat voor het inwilligen van alle eisen de container er nog wel even staat.

Aboriginals zijn niet de enige die protesteren, er is ook een klimaatdemonstratie met een aparte groep vrouwen in rode jurken. Van de chauffeur begrijpen we dat protesten hier standaard zijn.

De busrit is verder absoluut leuk, maar bevestigt het beeld dat we hebben: nieuw, groot maar steriel. Met morgen nog één dag hebben we voldoende tijd om een beeld van de plaats te krijgen.

Hierna doen we het kalm aan. Koffie in het hotel en ’s avonds eten bij Outback Jack, een uitstekend steakrestaurant zonder klanten (nou ja, bijna).

Onderweg van en naar het hotel zien we een grasveld dat bewijst dat konijnen nog steeds een plaag zijn, en dat ze invoeren om iets om op te schieten te hebben een maximaal dom idee van de Engelsen is geweest. We hebben er niets van geleerd als we kijken naar het snel groeiend aantal wasberen in onze streken.

Gelukkig besluiten we de dag met een positief beeld. Naast het hotel zit bij terugkeer een grote groep kaketoes te foerageren op een “groen”strook naast de weg.

CANBERRA, 4 DECEMBER (DAG 44)

In een uiterste poging het tempo iets omlaag te krijgen nemen we een Über naar de “Australian National Botanic Garden”. Gesticht in 1970, en inmiddels uitgegroeid tot een tuin die er mag wezen. Daarbij moet wel worden gezegd dat, als je door hun parkdeel met het “Tasmaanse Regenwoud” loopt, je leuke boomvarens ziet maar wat lacherig wordt van de vergelijking met het echte regenwoud. Botanische tuinen, ik herhaal het nog maar eens, zijn vooral leuk omdat er naast de planten altijd zoveel meer te zien is. Bij de ingang wordt bijvoorbeeld direct al gewaarschuwd voor slangen en staat een duidelijk bord dat er agamen zitten. Er staat helaas geen waarschuwingsbord voor vrijwilligers. We worden dan ook

onmiddellijk gegrepen door een van hen, die een poging doet iedere afzonderlijke plant aan ons voor te stellen. Uiteindelijk weten we ons los te rukken nadat we een aantal folders hebben geaccepteerd.

Binnen een paar meter zien we de eerste waterdraken al, en veel vogels. De eerste laten zich goed fotograferen, bij vogels is het lastiger, maar uiteindelijk zijn we niet ontevreden.

Centraal in het park is de "rode zone", een nabootsing van het centrale gebied van het continent. Waarschijnlijk moet je het met evenveel zoutkorrels nemen als het regenwoud gedeelte, maar dan nog hou je een mooi stuk tuin over. Er staan wat educatieve modelletjes. Prachtig voorbeeld in die reeks is een groot beeld van de "*thorny devil*", een onmogelijk uitziende hagedissensoort.

Ondertussen blijven de aanwijzingsbordjes duidelijk aanwezig: "*Als je een slang ziet, ff wachten, stapje terug en ranger waarschuwen!*"

We nemen het "rustig aan" serieus en lunchen in het tuincafé, voor we een laatste rondje door de tuin doen. Vooral langs de plekken met waterdraken.

En jawel, dan zie ik een slang. Inmiddels ken ik de tekst van de borden uit mijn hooft: "*Stap naar voren, foto maken, nog een foto maken, stap naar achteren en een personeelslid vangen*". Die laatste krijg ik al snel in beeld. Dat hij beweert tuinman te zijn en geen ranger vind ik een organisatorisch detail waar ik als eenvoudige toerist niets mee kan.

Dus geef ik aan dat ik dat ook niet ben, maar dat die bordjes duidelijk zijn: "*stapje terug en ranger waarschuwen*".

Inmiddels is hem duidelijk dat het ons weinig uitmaakt of hij wat doet met onze waarneming of niet, en dat wij alleen het bordjesprotocol volgen.

Ook is hij niet echt onder de indruk. Hij concludeert kennelijk dat we wel toerist, maar geen paniekkonijnen zijn en wil er wel meer van weten. Dus we tonen de foto en de vindplaats. De man concludeert 1. Dat er inderdaad een slang is. 2. Dat die gerapporteerd moeten worden omdat 3. Het een common brown is.

Hij is inderdaad bruin, maar omdat het onze eerste is kunnen we het "common" noch bevestigen, noch ontkennen. De tuinman kent echter de details: 1. Dit is een serieus groot exemplaar. 2. Ze zijn razendsnel en 3. Ze staan op nummer twee in de lijst van dodelijkste slangen ter wereld, na de zeeslang (die had ik al op foto) en een soort die alleen in Noord Australië voorkomt. 0,05 mg gif/kilo slachtoffer is voldoende om het slachtoffer te doden. Het is duidelijk dat er hier gehandeld moet worden volgens een professioneel protocol. Dus ook voor hem: "*Stap naar voren, foto maken, nog een foto maken, stap naar achteren en een ranger bellen*". Dan gaat het snel. De ranger komt onmiddellijk in tweevoud, met ieder een bord. Als we weglopen staan er twee ferme extra waarschuwingsborden op het pad.

Wij bellen een Über en kiezen voor iets heel anders: we rijden naar "the old parliament building" voor een foto-shoot met Knorf en van daar een wandeling naar het nieuwe parlement, waar ze net aan het besluiten zijn om nog onaangenamer te worden voor vluchtelingen.

De conclusie van gisteren wordt bevestigd, steriel zooitje daar op Capital Hill, maar met veel marmer en ze zijn er uiterst vriendelijk. We hebben uitgebreid de kans om rond te kijken. Vanaf het terras op de eerste verdieping kan je, nadat je om een bronzen Elizabeth II bent heengelopen, prachtig uitkijken op de stad. Er is een mooie zichtlijn over het oude parlement naar de War Memorial, en ook City Hill is te zien.

Ook ligt er een kopie van de Magna Carta, die je zo kan bekijken en fotograferen, zonder dat het je een cent kost of de pleuris uitbreekt[10].

En het mooiste: om het voor iedereen begrijpelijk te houden staat er ook nog een kopie van het hele gebouw… in lego.

Na dit alles nemen we een Über (of eigenlijk twee, de eerste kan ons niet vinden) en trekken ons terug in het hotel. Tenslotte moet je je een beetje aan het "we doen het rustig aan" houden. We eten zelfs in het restaurant van het hotel. Morgen de bergen in, als de bush fires het toe laten.

CANBERRA – KATOOMBA, 5 DECEMBER (DAG 45)

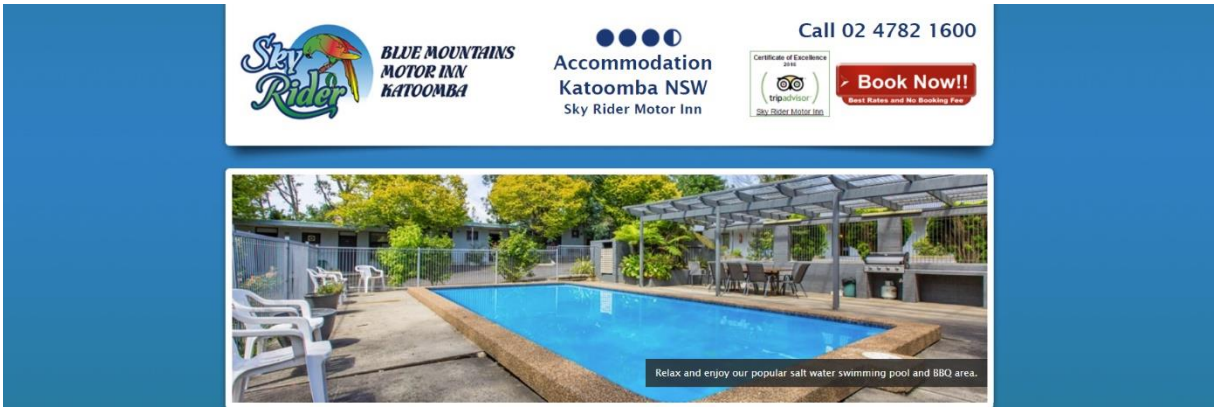

We beginnen de ochtend met de vraag hoe ons evacuatieplan is. Dat lijkt een grap, maar in dit gebied hamert iedereen er op dat je niet de straat op kan zonder evacuatieplan. Nu is dat van ons eenvoudig: zorg voor voldoende benzine in de tank, pak je paspoort, creditkaart en bij voorkeur de laptop en geef gas. Maar als je huis en haard moet achterlaten voor het oprukkende vuur is het een ander verhaal.

Wij rijden vandaag van Canberra naar Katoomba in de Blue Mountains. De eerste keer dat ik in Australië was plakten de deelnemers aan de bijeenkomt er massaal een aantal dagen aan vast. Onze overheid verbood dat, ook al was het op eigen kosten. En nu wil ik het graag alsnog zien. De kortste rit is langs de kust via Sydney, maar de kans dat de route

[10] Nelleke en Les Prenenz hebben daar in Salisbury, Brexitonia andere ervaringen mee.

daar wordt onderbroken door de brandweer is reëel. Bovendien gaan we hierna naar Sydney, dus zouden we een deel van de route twee keer moeten rijden. Da's niet echt erg,

maar als het anders kan rijden we graag een stukkie om. De eerste honderd kilometer is ouderwets snelweg rijden, dus dat schiet op. Daarna wordt de weg moeilijker en slechter, maar er is ook bijna niemand meer, zodat je nog steeds stevig opschiet. Wel blijven we ons verbazen over de grote hoeveelheid roadkill die er op en langs de wegen ligt. Je zou bijna verbaasd zijn dat er nog een levend buideldier rondloopt of hopt.

Hoewel de zomer eigenlijk nu net begint, is het opmerkelijk droog overal, en we zijn dan ook niet verbaasd over het grote aantal bosbranden. Wat ons wel bezig houdt is hoe het rond onze volgende bestemming is, zeker nu Pretty Beach niet alleen is uitgevallen, maar, als we de berichten mogen geloven ook afgebrand. Althans, het natuurgebied.

Op zo'n 125 kilometer voor Katoomba zien we de eerste rookwolken. Aan de hand van de app kunnen we duidelijk bepalen wat er waar aan de hand is. Er is overal een totaal verbod op open vuur. En per brand is de status aangegeven. Die loopt van *blauw*: er is een enigszins gecontroleerde brand, via *geel*: de brand is niet onder controle, maar de totale situatie wel naar *rood*: we hebben het niet meer in de hand, start running!

In Katoomba zijn wat straten en de omringende natuurreservaten afgesloten, maar het is nadrukkelijk nog code blauw. Ze vinden de brand ook niet zo groot. Omgerekend in onze begrippen staat maar twee tiende van ons Nationaal Park de Hoge Veluwe in lichterlaaie. Nu zal je zeggen da's fors, maar elders in de Blue Mountains zijn er nog een paar branden van respectievelijk 3 en 6 keer de hele Hoge Veluwe.

Dat zorgt niet alleen voor rook, maar ook voor veel wind. In het stadje van negenduizend inwoners maakt men zich zorgen, maar het leven gaat gewoon door. De brandweer maakt

reclame voor evacuatieplannen en de kinderen zingen rond de kerstboom. Met de sterke wind is dat wel een probleem. Voor je het weet waait je boom weg. De oplossing is simpel. Van de kunstboom worden de twee delen niet op, maar naast elkaar gezet.

Wij eten bij een chinees (met een koffie die om lijfstraffen vraagt) , en gaan dan terug naar het motel Sky Rider Motor Inn waar een aantal firefighters zijn ondergebracht. Mocht het fout gaan, dan zijn wij gegarandeerd bij de eersten die het horen.

KATOOMBA, 6 DECEMBER (DAG 46)

Naast ons motel verwijst een bord naar het Bush Fighters Control Centre, dat vrijwel naast ons ligt. Het lijkt er uitgestorven, want iedereen is in actie.

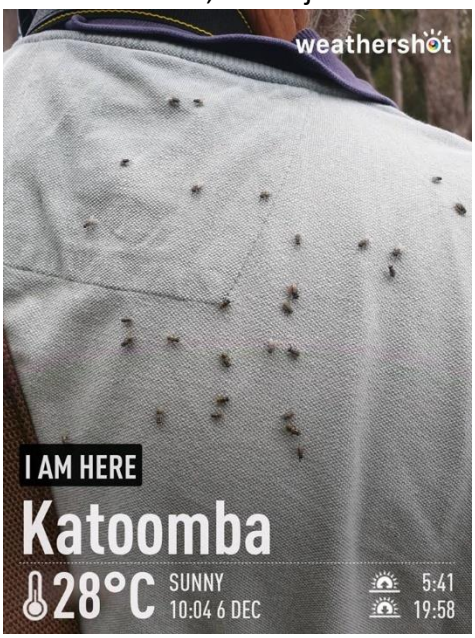

Wij kiezen vanochtend voor een rondje “dorp”, en zien permanent blushelikopters af en aan vliegen. We lopen eerst naar *Scenic World* waarvan we al weten dat het afgesloten is. De kaketoes doen hun uiterste best om harder te schreeuwen dan de helikopters, maar zijn niet heel succesvol. *Scenic World* is een plek waar ze nogal wat kabelbaantjes hebben. Het plan is dat ze morgen zelfs weer open gaan. Vanaf hier kunnen we doorlopen naar Echo Point en The Three Sisters. Ook Echo Point is omgeven door rood-wit “ga weg lint”, maar we krijgen een eerste blik op de Blue Mountains. Het is een prachtig middelgebergte met veel bos en rotsen. En ja, de rook slaat er af. Samen met al onze vliegen lopen we door naar “The Three Sisters”. Daar kan je nog wel beperkt wandelen, en dat zullen we weten ook. Nelleke telt bij de eerste oogopslag al 9 bussen, vol met Koreanen en Chinezen. Als het al niet op het programma stond, is er nu door iedere touroperator voor gekozen om hier te stoppen. Met

wat moeite zien we achter de selfiesmassa iets van het landschap en behoorlijk wat rook. Vanaf het “neem hier uw selfie platform”, wat hier zelfs twee etages kent, gaat een korte wandeling naar het uitkijkplatform bij “The Three Sisters”. Het zijn drie rotspunten die als vingers naar boven steken. Via een trap kan je zelfs naar de vingers toe. Meer dan 400 treden enkele reis vinden we iets te stug voor een rots die we ook van boven prima kunnen zien. Maar we begrijpen nu waar dit gebergte zijn faam vandaan heeft. In het infocentrum krijgen we een tip voor morgen. Daarbij worden geen garanties gegeven, al vermoedt men dat die plek gewoon bereikbaar is.

We nemen afscheid van het toeristisch natuurgeweld, de blushelikopters en de voorbijrijdende spuitgasten en lopen terug het dorp in. Daar blijkt een straat opengesteld voor graffiti, met mooi werk.

En er is een coffeeshop met de naam “*Frankly, my dear*”. Op het toilet hebben ze papier van het merk “*I don’t give a crap*”.

In eerdere vakantieverslagen hebben we al uitgebreid stilgestaan bij leven en welzijn van de gepassioneerde koffiedrinker. Op dat punt “*we do give a damn*”. Australië heeft behoorlijke koffie, al hebben ze een reflexmatige neiging om cacao op cappuccino te gooien. “Frankly, my dear” is een coffeeshop die we bijschrijven in dat kleine lijstje van absolute top barista ’s.

Ik raak er nog aan de praat met een van hun mensen. Het blijkt dat Katoomba iedere twee a drie jaar last heeft van bosbranden, dus men ligt er niet echt wakker van. Door de droogte wordt het er wel steeds heftiger. De laatste echt grote was hier in 2013 en ja, nu zijn ze weer de klos.

Met die laconieke wetenschap gaan we terug naar het motel. Met > 10 kilometer wandelen is het dagdoel weer ruim gehaald.

’s Middags stap ik nog even in het zwembad. Op de site van het motel staat het al levensgroot afgebeeld. Met een lengte van ca. 12,5 meter en een diepte van 1.50 niet het meest uitdagend, maar het is verfrissend. Komisch detail: bij de ingang staat een bord: “No smoking area, Pool & BBQ”.

’s Avonds eten we uitstekend bij “the Bootlegger”, waar onder meer de *“F*ck me that’s hot sauce”* op tafel staat.

KATOOMBA, 7 DECEMBER (DAG 47)

In de ontbijtzaal gaat het gesprek direct al over “de branden”. *Scenic World*, waar we gisteren langs gewandeld zijn, gaat vandaag voor een deel weer open. Het is een van de belangrijkste toeristische trekpleisters, dus die willen ze zo gauw mogelijk weer op gang hebben. Daarbij gaat het al gauw over hoe de branden worden bestreden. Bluswagens zijn in het beboste gebied maar beperkt inzetbaar, en dus moet men het hebben van de helikopters die water of blusmiddel (carpet bombing) over het gebied gooien. Een van de aanwezigen vraagt waar het water vandaan komt. Het antwoord is: overal waar ze het kunnen vinden. Zo nodig pompen ze zwembaden leeg. De gedachte aan een helikopter boven het teiltje dat ze hier zwembad noemen werkt in ieder geval bij mij op de lachspieren.

Na het stevige ontbijt wordt het tijd de tip op te volgen, die we gisteren in het informatiecentrum van de Three Sisters hebben gekregen. Dat is het bezoeken van het even verderop gelegen Blackheath. Ik kom maar matig op gang en denk dat het bord “Parkeerplaats” aan het begin van de straat voor het National Park is. Dat blijkt niet het geval, het bezoekerscentrum ligt niet aan het begin, maar aan het eind van de straat…. en die is 2,5 kilometer lang. Tegen de tijd dat dat tot me door dringt zijn we al halverwege ☹ Volgens de kaart kunnen we wel parallel aan deze weg door het bos, maar Nelleke keurt dat af omdat er te veel hoogtelijnen in lopen. Enfin, misschien iets voor de terugweg.

Het bezoekerscentrum, aan het eind van de straat, is ook direct het begin van het plaatselijke deel van het Blue Mountains National Park. Ze hebben er koffie en informatie, dus dat is zomaar een goede start. Wat de informatie betreft: we kunnen in principe zo door het bos, langs het dorp naar de auto teruglopen. Wel een detail: als er veel branden in de omgeving zijn wordt de weg afgesloten, zoals nu.

Voor morgen adviseren ze een bezoek aan de botanische tuin. Om er te komen moet je een prachtige rit maken langs de mooiste uitzichtpunten van de Blue Mountains. Tenminste, als het niet is afgezet in verband met de branden, maar vandaag is het open. En als we morgen willen? Wel, dan moeten we eerst goed op de app kijken of de wegen open zijn.

Ze bevelen nu de Fairfax Heritage track aan. Een wandeling van een half uurtje als je doorloopt, een kwartier als je draaft of, als je zoals wij ook de natuur bekijkt en fotografeert net zo lang als je leuk vindt. We doen er meer dan een uur over. Het laatste deel loop je dan langs de rand van het ravijn. Dat klinkt veel erger dan het is: alles is veilig en goed afgerasterd.

Bovendien is goed te zien dat de Blue Mountains niet bestaan, al moet je iets aan geologie gedaan hebben om dat te snappen. Normaal ontstaan bergen door het omhoog komen van de aardkost, vaak in combinatie met stevige vulkanische activiteit.

Die opheffing gaat door tot de aardlaagactiviteit stopt, waarna de bergen langzaam beginnen te slijten, en je Ardennen- of Vogezenachtige gebergten overhoudt. Hier is er wel een hoogvlakte ontstaan, maar niet op een dramatische manier zoals bij Alpen of Rocky Mountains, en met beperkte vulkanische activiteit. Het is gewoon een vlakte van net iets meer dan 1000 meter. Vervolgens hebben rivieren in de loop van miljoenen jaren dalen uitgeslepen in deze pannenkoek. Wie houdt van bergen met dramatische pieken is in dit gebied aan het verkeerde adres. De inmiddels heel brede dalen met enorme Eucalyptus bossen zijn wel weer prachtig en meer dan de moeite om te bezoeken. Zeker bij goed zicht. Nu valt dat een beetje tegen, vanaf hier is goed te zien dat het in de verte nog steeds stevig brandt. Niet ver van elkaar zitten twee uitkijkpunten, die uiteraard om toeristische redenen twee namen hebben gekregen. Dus we lopen van *Fairfax* naar *Govetts Leap Outlook* en zien vanuit verschillende hoeken de valleien.

Daarna lopen we terug naar het dorp waar we moe en dorstig eindigen in het oude theater van het plaatsje, dat nu tot restaurant en “antiekshop” is omgebouwd.

Na de lunch kom ik met een van mijn standaard uitspraken van dezer dagen: “*Vanavond wil ik nog wel een flensje*”. Een serieus maal kan er na het “full breakfast” van vanochtend en deze Turkse boterham met ham “en enige toevoegingen” niet meer in.

Op dit moment kunnen we al geen andere conclusie trekken dan dat het “we lopen vandaag niet/weinig” volledig is mislukt.

Aan de andere kant van *Blackheath* is een tweede deel van het reservaat. Eigenlijk kan je daar vanaf *Govetts* gewoon heen lopen, maar dat is dan wel drie uur op en neer en dan staan we nog steeds niet naast de auto. Dus besluiten we dat we *Evans Lookout* graag willen zien, maar alleen als we er met de auto direct heen kunnen.

Dat blijkt goed te doen, en zo zien we de Blue Mountains ook vanuit een iets andere hoek. Vanaf dit punt is de brand goed te zien.

Met de boodschappen die we in Blackheat hebben ingeslagen gaan we terug naar het motel in Katoomba, waar het zwembad al op me wacht. Klein detail: als ik er in stap zijn de buren hun fles jus d'orange in het bad aan het koelen….

KATOOMBA, 8 DECEMBER (DAG 48)

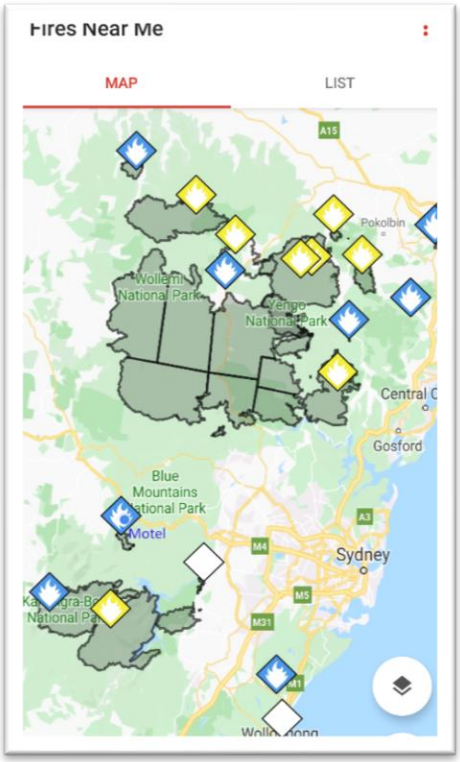

Op het moment dat we vanochtend ons hoofd buiten de deur steken hebben we het gevoel dat we in een uitgedoofde BBQ stappen. Het is grijs en het stinkt. Hoewel de branden op dit moment onder controle lijken, zijn het er nog al wat. Het is daarbij windstil. Het gevolg is dat alles onder een dikke rookwolk hangt.

We besluiten om het plan van gisteren gewoon uit te voeren. We rijden langs de keten rond de vallei, tot we op Mount Tomah bij de botanische tuin van de Blue Mountains komen. De eindeloze vergezichten kunnen we vandaag vergeten. We moeten het doen met een bord dat uitlegt wat we zouden zien als er enig zicht was geweest. Maar ook zonder dat is het hier prima vermaak. De stelling van de ranger bij het infopunt gisteren, dat een natuurliefhebber makkelijk een dag stukslaat in deze tuin, klopt. Er is een prachtige rotstuin, en een *Fairfax wandeling* door het regenwoud.

Nu denken we bij *Fairfax* altijd aan de serie *'Allo 'Allo*, maar dit blijkt genoemd te zijn naar "Lady Nancy" en niet naar een Engelse piloot. Ook geeft men aan wat bepaalt of iets een regenwoud is of niet. Als < 10% van het licht de bodem raakt door de dichte begroeiing is sprake van een regenwoud.

Met die wetenschap lunchen we in het park, waarbij direct het besluit valt 's avonds weer een flensje te scoren. In het zelfde restaurant hadden we bij aankomst ook al koffie gedronken, en dus vind ik ons moedig. Na hun koffie had ik vooral behoefte aan pyromane activiteiten, maar zie er van af omdat die spuitgasten toch al zo hard moeten werken. Terugkeren voor de lunch is dus gewoon heldhaftig, waarbij moet worden aangetekend dat het onze enige kans op voedsel is.

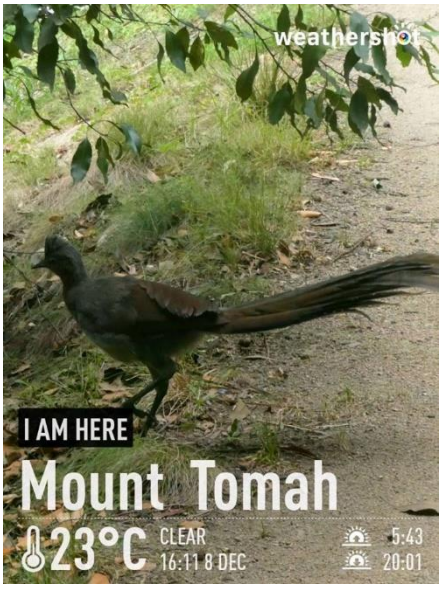

Na de lunch doen we nog een stuk van het park, waarbij het zoeken naar vogels net zo leuk blijkt als het kijken naar de meest bizarre planten. De liervogel is vandaag wel de meest bijzondere.

In de tweede helft van de middag rijden we terug naar Katoomba, waar we binnen stappen bij de plaatselijke fruitmarkt voor voedsel dat we als avondeten kunnen gebruiken. Het worden onder andere verse kersen…. In december…. bizar!

(Daarom nog een een statieportret van vandaag, want: pics, or it didn't happen)

KATOOMBA – SYDNEY, 9 DECEMBER (DAG 49)

Tijdens ons verblijf is het gebied dat brandt hier in Katoomba in omvang verdubbeld. De smog blijft dan ook dik. Tijd om te kijken of we de laatste stop kunnen bereiken. Dat is een afstand van niets: 102 kilometer van deur tot garage, want vandaag lever ik de laatste auto met verkeerd geplaatst stuur in. De smog in de Blue Mountains is sterk toegenomen, maar de voorspelling voor Sydney is vandaag (en alleen vandaag) goed.

Naarmate we dichter bij de stad komen trekt de lucht op (tot we door de “eastern distributor” gaan, een tunnel van 6 km). Een benzinestation vinden we niet meer, maar de garage vrij snel, dus om 10:30 wordt de auto in de stad afgezet. Nelleke heeft, als eerder vermeld, altijd de kaart bij de hand om te zien hoe we van A naar B komen. Of in dit geval van garage naar hotel. Dat is maar een paar honderd meter, minder dan we eerder hebben gedaan met volle bepakking. Wat deze kaarten nog niet (altijd) geven is de hellingshoek. We kunnen stellen dat deze behoorlijk en constant is. En dus komen we hijgend in Best Western Plus Stellar aan. Daar bergen we onze spullen op en krijgen we info over waar we een Opal kaart kunnen kopen, de OV kaart van Sydney.

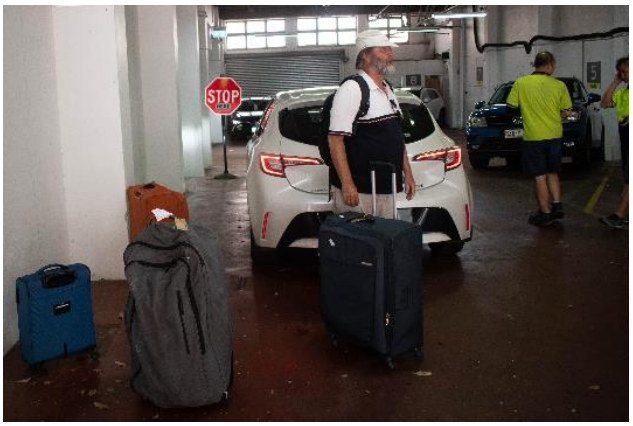

Toch wandelen we eerst via Hyde Park (ja, daar ook), langs de nodige memorials (onder andere weer een WOI kanon) naar Martin Place.

Op deze plek staat jaarlijks de grootste kerstboom van de stad. Het is een aardige ervaring een kerstboom te zien waar iedereen in korte broeken en nog kortere jurkjes langs loopt.

De wind is hard, maar verder is het een perfecte dag. Op Martin Place zit ook een aantal foodcourts. Rond het middaguur een tafeltje vinden is daar lastiger dan het vinden van een parkeerplek, maar we slagen er in vis, chips én een tafeltje te veroveren.

Daar de vooruitzichten slecht zijn pakken we hierna een bus naar het Harbourfront, zodat we de belangrijkste uitzichten direct hebben gehad. Dat zijn, naast de haven met de veer- en andere boten, “de brug” en “het” Operahouse.

Om met de haven te beginnen, hier ligt altijd wel een cruiseschip. Het blijkt zomaar dezelfde Carnival Spirit te zijn die we ook in Hobart hebben gezien. Met 4,7 miljoen inwoners is men hier niet heel erg onder de indruk van zo’n boot.

We lopen door tot de voet van de Sydney Harbour Bridge en bedenken dat we “helaas” geen tijd hebben om tegen de boog van de brug op te lopen. Het lijkt ons sowieso al helemaal drie keer niets, maar met de harde wind van vandaag moet je echt een death wish hebben om dit te doen. Er is hier later in de week ook een kerstmarkt, en met temperaturen van tot 30 graden lijkt dat wel een bijzondere ervaring. Daarna lopen we de haven rond naar het Operahouse. Het valt Nelleke een beetje tegen, nadat ik er helemaal van uit mijn dak ben gegaan in 2012. Ik blijf er bij dat dit gebouw, dat is gebouwd in de vorm van een groep vlinders, tot de mooiste hoort die ik ken. Ook deze tweede keer krijg ik er niet genoeg van.

Zij wordt weer blij van de wandeling er heen. De Circular Quay verwijst naar een ronde haven/kade. Dat is het niet, men heeft de haven zo aangepast dat

het praktisch is voor de drukke scheepvaart. Met lijnen en bronzen platen is in het trottoir aangegeven hoe de situatie op verschillende momenten in het verleden is geweest. Historische verhalen doen het altijd goed bij haar.

In ieder geval geeft de wandeling een goed zicht op de stad, en de manier waarop die rond het water is gebouwd. Ook hier zie je de oprukkende hoogbouw. Maar hoewel de stad groter is dan Melbourne is het relaxter, weidser en vriendelijker. Wel valt “enige” rivaliteit tussen beide steden op. Aan de kade liggen en staan een groot aantal borden met verwijzingen naar van alles en nog wat. Van een is de tekst:

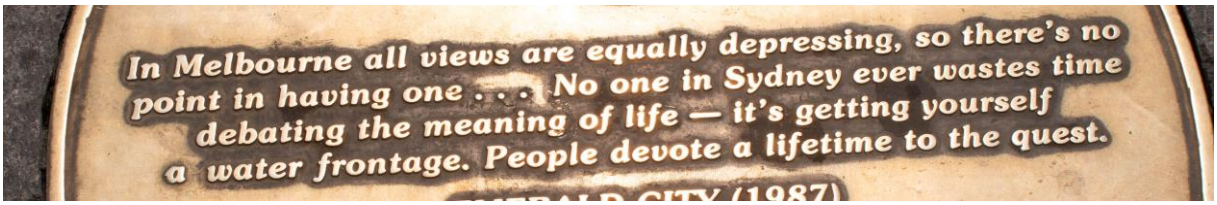

Na deze 010-020 wijsheid vinden we dat we voldoende meters hebben gemaakt. ’s Avonds eten we nog bij een slechte Italiaan en doen wat boodschappen.

SYDNEY, 10 DECEMBER (DAG 50)

We zitten op de 6e en hoogste etage van het hotel. Daarbij kunnen we over Hyde Park richting kathedraal kijken. Althans gisteren. Vandaag komen we niet verder dan het begin van het park. De smog is erg, vele malen erger dan in Katoomba. Nelleke heeft een app die info geeft over de luchtkwaliteit. Vraag me niet hoe de schaal in elkaar zit, ik weet alleen dat het gebaseerd is op het aantal deeltjes in de lucht. Normaal, bij gezonde omstandigheden, is de waarde 40. Via een aantal stappen loopt het op naar 200: het is nu erg ongezond, hou je kalm! Op het dieptepunt vandaag is het 2100 (nee, er staat geen nul teveel). We zitten in New South Wales. Alleen al in deze staat brandt, verspreid over een aantal plaatsen, een gebied van 2/3 Nederland, en de branden breiden zich nog gestaag uit.

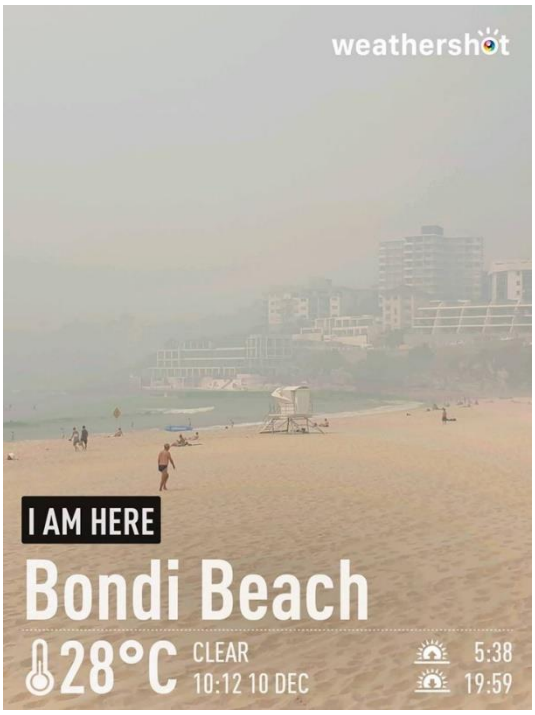

Op de 50e dag van de vakantie onder de dekens kruipen en wachten tot de lucht weer schoon wordt is ook een beetje zonde van de reis, en dus trekken we er toch op uit. We nemen de bus richting Bondi Beach North. Het plaatsje Bondi is beroemd geworden door het enorme surfstrand. Het dorp is uiteindelijk opgegaan in de stad en nu een wijk van Sydney.

“North” is de uiterste hoek van het kilometer lange strand. De andere kant kunnen we door de smog nauwelijks zien, maar de zee wel. Het strand kent twee smalle zwemstroken en een zwembad, verder is dit het terrein van de surferdudes (m/v). Nu schijnt het dat de golven in de Bondi baai minder mooi geworden te zijn, maar nog steeds mooi genoeg om beginners te leren surfen. Zelfs op deze doordeweekse ochtend is er legioen instructeurs en cursisten actief met het slepen met, en dobberen op surfplanken.

Een vergelijking met Brice de Nice kan niet uitblijven. Nelleke heeft de film niet gezien, maar een foto van de situatie is voldoende om de rest van de familie aan het lachen te krijgen.

Als je niet surft kan je hier altijd nog wandelen, of selfies maken. Dit strand is zo beroemd, dat je zonder een foto van jezelf met golven en dudes op de achtergrond niet thuis kan komen. Als je wel wandelt, let dan ook op de kademuur die mooi vol staat met graffiti.

En dan is er nog het zwembad van de *Bondi Iceberg Swimclub*. Dit is een infinitypool van 50 bij 25 meter, met zout water. Eens per week laten ze het bad leeglopen, waarna er nieuw zeewater in gaat. Hoewel het zicht alleen maar slechter wordt, en de golven hoger (maar niet zo hoog dat ze over de rand slaan) is zwemmen in dit bad een toeristisch hoogtepunt. Nelleke vindt tribune-zitten vandaag voldoende, maar ik zwem een stevig aantal banen, daarbij me, naast het zwemmen, amuserend met de omgeving. Er zijn “echte” zwemmers, schoolzwemmers en selfiespecialisten. Want ook hier is met jezelf en je eigen op de foto gaan iets waar je mee thuis kan komen. Deze groep vindt water van 19 graden stervenskoud, en dat maakt het vinden van de juiste poses voor de toeschouwer alleen maar leuker.

Na het zwemmen gaan we met de bus terug naar de stad, “lunchen” bij Starbucks en lassen we een pauze in. De lucht is zo ongezond, dat je het advies om het kalm aan te doen niet volledig kan negeren.

Voor het middag programma lopen we, via de kathedraal, naar de Royal Botanic Gardens van de stad. Deze zijn gesticht in 1816 en daarmee het oudste instituut van Australië. Het is een grote aaneengesloten verzameling van tuinen, waar je, naast vogels en planten kijken, kan joggen en wandelen. Daarbij ligt het ideaal tussen de ceebeedee en Sydney Operahouse.

Hoewel het vooral aanvoelt als een groot park, is het een van de belangrijkste botanische centra ter wereld en speelt het een belangrijke rol bij soortbehoud.

Tegen de tijd dat we er door zijn en aan de Circular Quay staan is het inmiddels gaan waaien, en wordt de lucht weer iets helderder. En het is dan ook al haptijd.

In het verleden heb ik al eens gegeten in George Street, de vraag is alleen of ik het nog terug kan vinden. Dat lukt zomaar.

Phillips Foote is een bijzonder restaurant. Je koop er wat te drinken en een stuk vlees, en verder zoek je het maar uit.

Er staat een grote BBQ en een enorme tafel met groente, pasta, sauzen en brood en het is aan jou om daar een maaltijd van te fabriceren. Wel, dat kunnen we.

George Street ligt in “the Rocks”, het oudste deel van de stad. We lopen wat rond en halen nog een koffie bij Starbucks.

Vijftig dagen is niet alleen lang, maar ook een enorme verzameling aan indrukken. Nelleke wil daarom even rustig op een bankje even Sydney in zich opnemen terwijl we de koffie opdrinken. Daarbij krijgt ze iets meer indrukken dan dat ze had gevraagd. Er komt een man langslopen die brult dat alle Arabieren van alles kunnen krijgen, maar dat hij als Amerikaan daar schijt aan heeft. Sterker nog, ze kunnen ze kont kussen! Om zijn verhaal kracht bij te zetten laat hij zijn broek zakken in de richting van de steiger van alweer het volgende cruiseschip. We zijn te verbouwereerd om het fototoestel te pakken, BUT IT DID HAPPEN!

Met veel wind en een overmaat aan indrukken pakken we de trein terug naar ons hotel.

SYDNEY, 11 DECEMBER (DAG 51)

Het ziet er vanochtend behoorlijk uit, en de luchtkwaliteit is verbeterd van “gevaarlijk” naar “gewoon ongezond”. Voor vandaag hebben we alle opties om naar de dierentuin te gaan op een rijtje gezet en besloten dat het meest comfortabele is om aan de Quay een combiticket te kopen voor ferry en dierentuin. Dat betekent dat je de ouderenkorting inlevert, maar dat moet dan maar.

We pakken eerst de trein naar de Quay, en bekijken een beeldengroep aan de stadskant van het station. Die heb ik in 2012 ook al gezien. Het is een reeks beelden met water, waarbij de Australische natuur wordt uitgebeeld. Toen wist ik dat er kangoeroes bestonden, maar los van een incidentele kaketoe was het hele beeld van Australië vooral iets van horen zeggen. Nu herkennen we er samen heel veel van, tot aan de paperbark van de bomen toe. Daarna wordt het tijd tickets te kopen om echte beesten te zien.

We starten bij een stalletje, waarbij de verkoopster niet kan typen. Het gaat in een tempo waarmee je het ook in steen uit zou kunnen beitelen. Als ik mijn creditkaart pak, komt ze met de mededeling dat ik dan nog 1,5% meer moet betalen. “*Dan gaat het niet door*” stel ik vast, en we lopen naar een volgend stalletje.

Razend snel wordt alles ingevoerd en zonder extra kosten kunnen we binnen 7 minuten op weg naar Taronga Zoo. Daarvoor zit je eerst een kwartiertje op de boot, om de haven van de

stad over te steken. Eenmaal aan land ga je in een kabelbaan naar de kassa, bovenop de heuvel waar de dierentuin tegenaan gebouwd is. En dan kan je langzaam de heuvel weer af naar de boot.

De dierentuin in Adelaide is eerder in dit verhaal afgekraakt. Over deze dierentuin hebben we een heel andere mening. Ze zijn zich zeer bewust van het belang van fokprogramma's om soorten te behouden en van het feit dat dieren voldoende ruimte moeten hebben om natuurlijk gedrag te kunnen vertonen. Dat leidt tot veel grotere hokken, veel minder tralies en grote ruimtes waar je als bezoeker door kan lopen. Daaronder meerdere volières en een terrein met verschillende kangoeroesoorten. We storten ons vooral op het nog één keer bekijken van de Australische flora en fauna. Voor de rest van de soorten kunnen we ook naar een Nederlandse dierentuin. We dachten al veel vogelsoorten gezien te hebben, maar hier wordt weer een hele nieuwe reeks aan de Australische lijst toegevoegd.

Rond de lunch wordt het nog even spannend met mijn suiker: restaurants die ineens alleen snoep verkopen en een foodcourt die belachelijk in elkaar zit. Uiteindelijk scoor ik de smerigste pulled-pork wrap die ik ooit heb gegeten: baggervlees in een overmaat aan rijst en vage groenten. We kijken sinds een paar jaar het programma "Masterchef Australia". Leuk nietszeggend entertainment met prachtige beelden van Australië en huilende deelnemers omdat "het flensje" is mislukt. De broddelaar die deze wrap heeft verziekt zou ik graag beschrijven aan de hand van de beoordelingen van de juryleden. Helaas ben ik er van overtuigd dat het in de voorronden al drie keer "*It's a no from me*" zou hebben opgeleverd, waarna de would be koekenbakker snikkend door familieleden wordt afgevoerd naar een verder ook al triest bestaan. Dus mocht je ooit naar Taronga gaan: ons advies is lunch mee.

Naast alle moois op de vierkante meter (de tuin heeft ook prachtige bomen en kruiden) is er ook veel kunst te zien, en heb je regelmatig zicht op de baai, waarbij je aan de overkant “de” skyline van Sydney kan zien liggen.

Voor in de middag nemen we de ferry terug, en blijven we zelfs nog even zitten. Na de Quay vaart de boot door naar Darling Harbour. Dit ligt een aan dezelfde kant als de Quay, maar dan meer landinwaarts voorbij de Sydney Harbour Bridge. De vele oude pieren in dit havendeel zijn omgebouwd tot restaurants, bedrijfjes en woningen met plek voor je eigen drijfding voor de deur. Bij de uiteindelijke kade is men bezig met het neerzetten van een hoop hoogbouw, waarbij veel historisch materiaal, zoals een Chinese tuin, de voetgangersbrug en het maritiem museum zijn behouden.

Ook is er tijdelijke en meer permanente kunst. Tijdelijk is de *Starwars fighter* waar Nelleke mee op de foto gaat, en een aardig kunstwerk van water dat in een spiraal naar beneden loopt, maar waar je, als je het juiste pad kiest, wel doorheen kan lopen.

Na hier een uurtje rond gekeken te hebben, lopen we terug naar het hotel. Uiteindelijk hebben we tussen de middag te veel gegeten, Nelleke had een goede keuze gemaakt, en ik had de overmaat aan patat, die eigenlijk de garnering voor het varkensvoer was, naar binnen gewerkt.

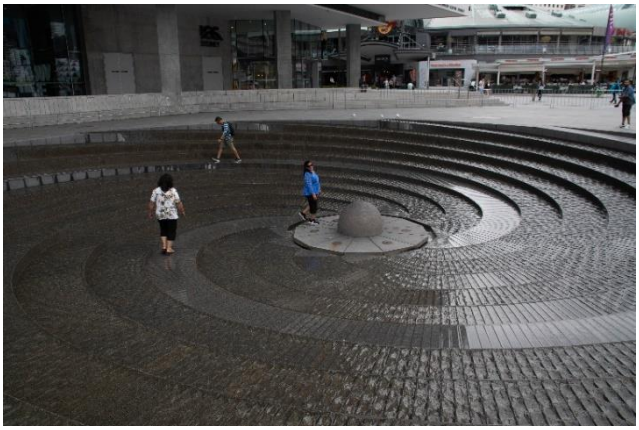

Bij de IGA, naast Coles de grootste supermarkt in deze hoek van de wereld, slaan we wat yoghurt en snacks in en eten op de kamer. Morgen in de herkansing voor echt voedsel.

SYDNEY, 12 DECEMBER (DAG 52)

Over een week zijn we thuis, maar vandaag hebben we nog een volle dag. We splitsen hem in tweeën. Als eerste wandelen we door de Chinese wijk naar Darling Harbour. Daarbij lopen we langs Paddy's Market. Het is een verschijnsel wat je bijna overal tegen komt. Of het nu een Turkse of Egyptische bazar is, een oude havenloods in Vancouver of een enorme hal in Boedapest, ze kennen allemaal de "meuk" markt. Verse groenten en fruit, verse vruchten, goedkope T-shirts en allerlei zooi die je niet nodig hebt, uitgestald in marktkramen. Paddy's market is er een goed voorbeeld van. Hoogtepunt vindt ik de "Monty Python" hoeden met kurken, 3 voor $10.

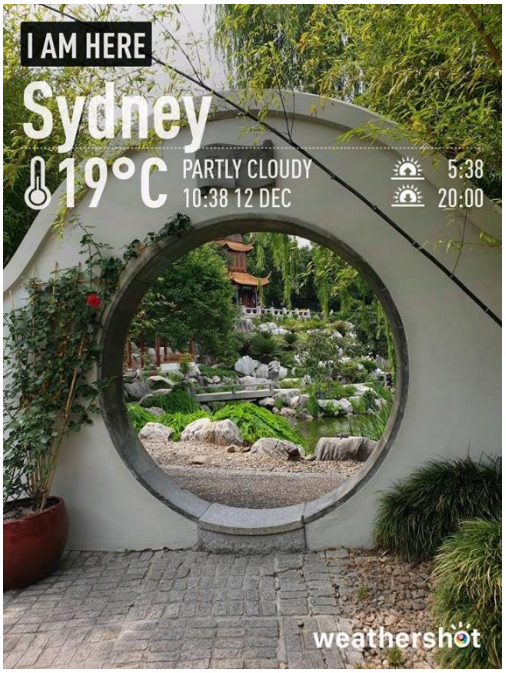

Ik begin er ook met het fotograferen van "kerst", op verzoek van Karin. Na de markt lopen we door naar de Chinese tuin. Dit is de grootse tuin naar Chinees ontwerp buiten China. Ook hier wordt gediscrimineerd: ouderen krijgen alleen korting als ze Bruce of Sheila heten! Nu kost een kaartje maar $6, dus we gaan gewoon naar binnen. Samenvattend: het is de moeite. Prachtige stenen, leuke gebouwen met vensters met typische vormen zijn samen met een meer (met waterval) het decor voor prachtige planten en heel veel hagedissen.

In China hebben we de nodige tuinen gezien en er het een en ander van geleerd. We kunnen dus niet anders dan constateren dat dit een toptuin is waar je perfect een tijd kan wandelen en rondkijken.

Tegen de tijd dat we het hebben gezien is het middaguur en gaan we via Starbucks naar het hotel.

In de tweede helft van de middag pakken we de trein naar Circular Quay om bij The Rocks de kerstmarkt te bekijken. Discussie over deze kerstmarkt is niet mogelijk. Het is de aller-allerzieligste die we ooit hebben bezichtigd. Er is een kerststeeg, waar houten Engelse guards "op wacht" staan, waarna je langs een trieste strook watten met groen-witte kunstbomen kan lopen. Er staan in de omringende straten wat stalletjes met rode zeildoeken en zaken die nog minder met kerst te maken hebben dan in Nederland en Duitsland (helemaal niets dus).

Een restaurant doet een gooi naar het feest door het personeel in dirndls en lederhosen rond te laten lopen. Een deel van het publiek heeft zich aangepast door met Octoberfest mutsjes te komen. Wel loopt een deel van de aanwezigen met kerstmutsen, geweien of een paardenkophoed maar verder is verdwaalde kerstversiering en “Santa’s” in etalages van winkels het enige dat een vage relatie heeft met kerstviering in Europa.

Bij de haven komen we een grote groep (in feite een boot vol) mensen tegen die er uit zien alsof besloten is kerst te skippen en direct over te gaan op carnaval. Met zeer vrolijke verbazing zien we het gebeuren aan. Uiteindelijk hou ik het niet meer en stap ik naar een agent en een verpleegkundige toe met de vraag "*help deze onwetende Europeaan even, wat zijn jullie aan het doen?*" "*It's a Christmas party man, a Christmas party*".

Met die wetenschap gaan we terug naar de kerstmarkt, waar we in een breicafé eindigen, voor we opnieuw naar het Phillips Foote restaurant trekken, waarna we nog een klein blokje door de Rocks wandelen. Onze laatste volle dag in Australië zit er op.

SYDNEY – MELBOURNE – TOKYO 13 – 14 DECEMBER (DAG 53)

Vandaag, na 49 dagen nemen we afscheid van Australië. Van de 4 Oes (de platyp voegen we ook toe), van de "armen-wijd kerstbomen" en van de broccolibomen. En, no worries, ook van de Australiërs.

Maar omdat we vertrekken om 20:30 hebben we nog een groot deel van de dag stuk te slaan. De baai van Sydney kent een groot aantal stranden, en de stad bestaat uit een aantal gemeenten die aan elkaar zijn gegroeid. Eén van die voormalige dorpen is Manly, met Manly Beach als beroemd strand. Het plaatsje ligt aan de monding van de baai en sluit voor een deel aan op de Tasmaanse zee. Er komen is, als je met vakantie bent, een plezierige onderneming: je kan er met de ferry heen. Dat kan snel, of met de stadsferry en dan doe je er een half uur over. De prijs is een gecompliceerd verhaal, maar we doen het voor Aus$5 p.p/enkele reis. Je kan dan een half uur op je gemak om je heen kijken en genieten van de kliffen, de bossen en de scheepvaart.

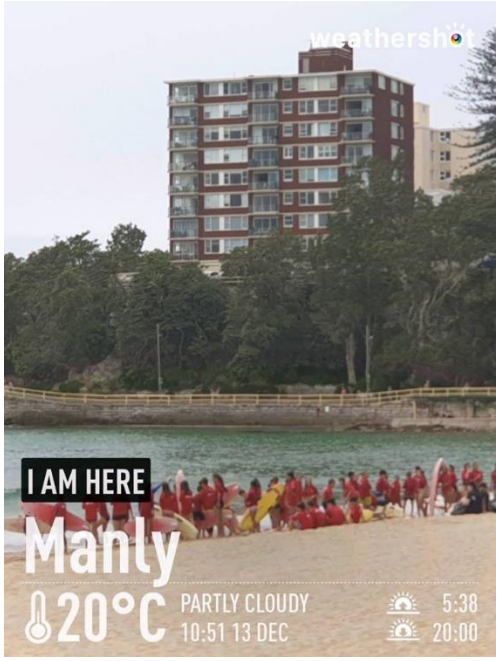

Dankzij een groot aantal schoolklassen is er wat geluidoverlast, maar verder hebben we een prima overtocht. We bekijken het strand, waar een school net sportdag heeft met onder meer het onderdeel surfboard zwemmen, en een deel van het plaatsje.

Langs het strand loopt een pad de heuvels in, waarbij je in een klein natuurreservaat komt.

Het is niet heel indrukwekkend, maar het is aardig om te zien, dat er nog niet zo lang geleden een brand is geweest. Terwijl het gebied nog vol ligt met geblakerde stammen, is de natuur zich al weer volop aan het herstellen.

Rond een uur of een zijn we het park weer uit en hebben we onze laatste lunch bij een tent die *The Roast Office* heet (en inderdaad prima koffie levert).

Op de terugweg zit de ferry vol met dezelfde klassen als op de heenweg. “De gezonde zeelucht” is ze niet in de koude kleren gaan zitten, ze zijn opmerkelijk stil.

Eerlijkheid gebiedt om te zeggen dat wij ook af zijn. Eenmaal terug bij Circular Quay nemen we eerst nog wat te drinken bij “The Rocks” en lopen dan de haven rond om te crashen op een bankje in de Botanic Garden. Ook daar kijken we nog een uurtje mensen, met op de achtergrond the Opera House en “de Klerenhanger”, zoals de Aussies de Sydney Harbour Bridge noemen.

Dan wordt het echt tijd om afscheid te nemen van dit werelddeel. We halen onze verzameling koffers op in het hotel en bellen een Über. “*Naar het vliegveld, alstublieft*”. Na wat verwarring en checks laten we ons bij Sydney Internationaal afzetten. Dat blijkt fout, we vliegen over Melbourne en dus is het Domestic. Nelleke werpt nog even in de strijd dat het de code van internationaal is. Men geeft dat grif toe, maar ja, dat gebruiken ze nu eenmaal voor beide vliegvelden.

We kunnen echter de bagage wel afgeven, en dan met de gratis vliegveldbus naar Domestic. De bagage is direct doorgelabeld, dus die zien we in Tokyo pas weer terug.

No worries, met deze hulp zitten we in no-time op het juiste vliegveld en kunnen we op ons gemak nog wat eten. Misschien is een porties taco’s niet het meest passende afscheidsmaal, want het vlekt en druipt aan alle kanten, maar het is smakelijk, dus goed gevuld kunnen we op reis…. Ten minste als er een vliegtuig is. Door stormen bij Brisbane is dat vertraagd en zo stijgen we drie kwartier te laat alsnog op.

De overstap in Melbourne is ruim, dus we hebben tijd zat. En inmiddels weten we van “Domestic” en “International”. Het is wat jammer dat er bij aankomst twee pijlen naar internationaal staan. Die staan helaas ieder een andere kant op, en verwijzen ze naar verschillende etages. En zo eindigen we met een groep passagiers op een volstrekt afgesloten deel van het vliegveld. Hier en daar probeert een medereiziger aandacht te trekken, maar er is gewoon helemaal niemand.

Nelleke en ik vinden het tijd worden om de andere richting te onderzoeken. Die stuurt ons direct naar de parkeerplaats van het vliegveld, wat ook niet de bedoeling kan zijn. Dan bedenk ik dat er bij de bagageband altijd iemand is. Dat klopt en ik vraag naar een oplossing van het probleem, inclusief de nog dolende medereizigers. De man zegt dat hij nog nooit zoiets belachelijks heeft gehoord, en min of meer dat ik gek ben, maar dat we “naar het andere gebouw” moeten. En zo vinden we het dan toch…., uiteraard nadat we door de souvenirshop zijn geweest.

Wat kan je zeggen van een vlucht naar Tokyo?

Wel, als je naar het totale schema kijkt alleen maar dat het lang duurt: QF491 en JL774, vertrek Sydney 20.30, aankomst Melbourne 22.05, vertrek Melbourne 00.45, aankomst Tokyo 09.40 uur plaatselijke tijd (+2uur)

En dat de reis door Australië er nu echt op zit.

JAPAN

TOKYO, 14 DECEMBER (DAG 54)

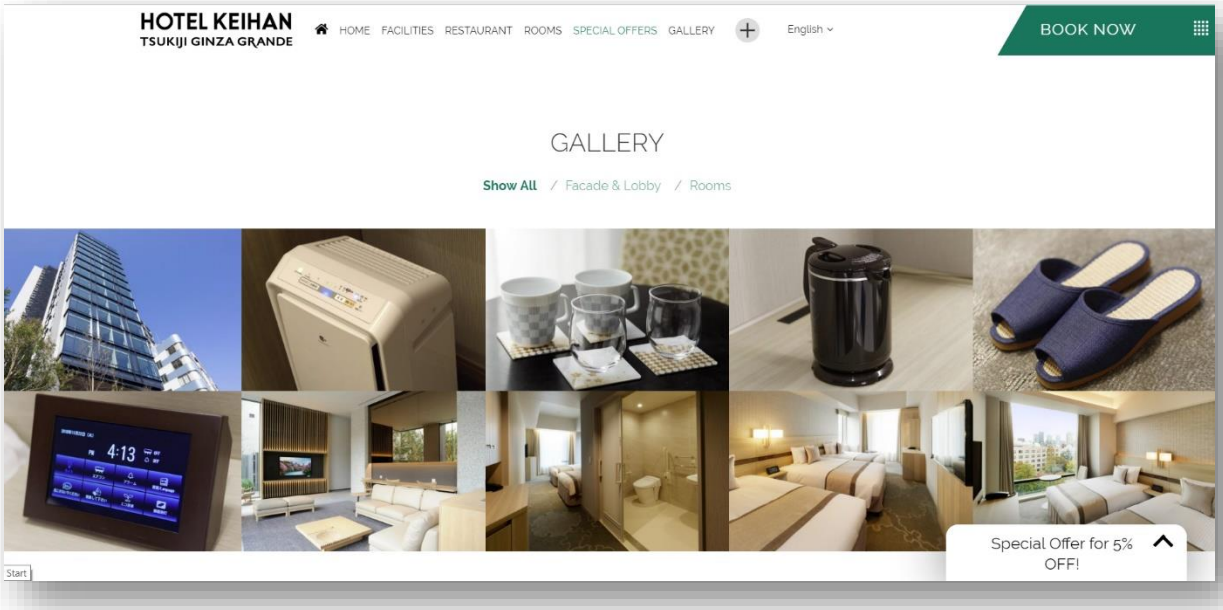

Na een red eye landen we voor in de ochtend. We hebben dan een zak plastic en een matige verpakking “ontbijt” leeggegeten, die JAL ons heeft voorgeschoteld. Maar vlak voor de landing hebben we wel mooi Mount Fuji zien liggen.

Narita Airport ligt 65 km en een godsvermogen van Tokyo Centraal. Ten minste, als je met een taxi naar het hotel gaat. Wij kiezen er voor om de luxe sneltrein naar het centraal station te nemen. Dat heeft even voeten in de aarde omdat er een lijn of vier naar de stad gaan, ieder met hun eigen maatschappij en eigen verkooppunt. Maar we weten kaartjes te scoren, en en passant ook twee metropassen. Vanaf Tokyo Centraal is het een korte, betaalbare taxirit naar Keihan Tsukiji Ginza Grande. Zoals te verwachten als je om elf uur binnenstapt, is onze kamer nog niet klaar, tenzij we bijbetalen.

We moeten ze teleurstellen: we zijn geestelijk voorbereid op een eerste sightseeing, dus ze kunnen fluiten naar de extra revenuen.

Wel krijgen we een kaart met de metrolijnen en de onmiddellijke omgeving van het hotel. Direct om de hoek is een coffeeshop, dus de sightseeing komt traag op gang, al kunnen we direct al de eerste merkwaardigheden constateren. De coffeeshop heeft, naar later blijkt

zoals de meesten, een stapel mandjes bij de ingang. Daar kan je handschoenen, mondkapjes, shawls etc. in kwijt, zodat het niet zo'n zooitje is op je tafel.

En we zien de eerste typisch Japanse auto's: een soort mopshonden op wielen: gedrongen, met veel te korte neus. De metro is ook snel gevonden. Hier zien we de tweede eigenaardigheid. Alles is hier geregeld, en dat is ook overal aangeplakt. Gelukkig voornamelijk in het Japans, zodat we het actief kunnen negeren, maar met pijlen en een soort van Engelse tekst proberen ze ons toch in het gareel te houden. Zo staan er op trappen pijlen met "up" en "down" zodat je weet aan welke kant je moet lopen, en overal borden met afstanden in meters die richting aangeven.

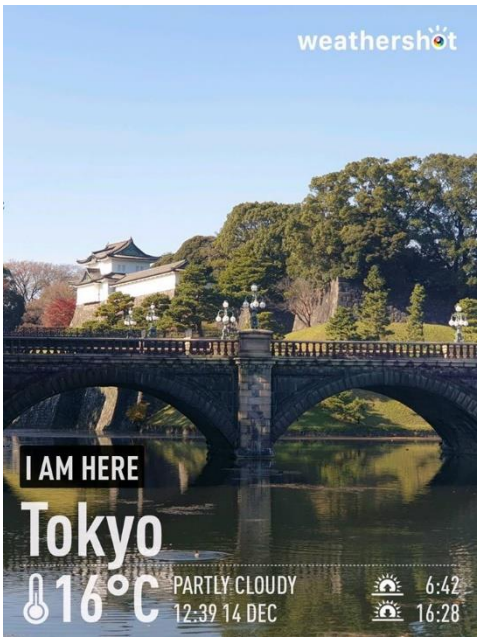

Wij kiezen voor een rit naar het keizerlijk paleis, een plek die je niet kan overslaan als je hier bent. We lopen er een stuk omheen in het prachtige winterweer. Vooral opvallend zijn de Ginkgo bomen die op het moment knalgeel zijn. Daarna zwerven we wat rond tot we op Tokyo station komen, waar we de metro naar het hotel nemen. We zitten in de wijk Tsukiji, vooral beroemd om zijn oude vismarkt, en de *Honganji Temple*. Deze Boeddhistische tempel is gebouwd in 1617, maar nogal ver- en herbouwd. In 1937 kreeg het zijn huidige vorm. Als we er aankomen is er net een huwelijksvoltrekking achter de rug, zodat we direct wat mensen in traditionele kleding op de foto kunnen zetten. Ook worden we uitgenodigd om binnen alles te fotograferen, waarbij het even jammer is dat de altaarluiken dicht zitten.

Dus terug naar het hotel, waar we nu wel op de kamer kunnen. Naar Japanse begrippen hebben we een grote kamer, wat inhoudt dat er maar twee kanten van het bed tegen de muur staan.

Dat beperkt je niet in het slapen, of naar het toilet gaan. Dat laatste is een ervaring: de pot geeft licht en heeft een bedieningspaneel voor wassen, spoelen (en watergolven).

Als we een beetje van de vlucht-moeheid hebben weggeslapen en ons hebben afgespoeld gaan we nog een keer op pad, nu naar de Senso-Ji tempel. Gebouwd in 645 is het de oudste Boeddhistische tempel van het land. Er is een levendige handel in toeristische meuk, maar die markt is grotendeels dicht. De tempel en de pagode staan prachtig in het licht, dus het rondje is bijzonder de moeite waard. Om het geheel staan veel beelden van Boeddha's en vergelijkbare typen. Het is winter, dus ze hebben een slabbetje om, of zelfs een muts op tegen de kou[11]. Alles is rijkelijk voorzien van tekst, maar, zoals Nelleke opmerkt: we zijn analfabeten hier, dus we kunnen het allemaal maar een heel klein beetje volgen.

Na een rondje, en een selfie met een Japans joch dat met een smoes met me op de foto wil, gaan we terug naar Tsukiji, om wat eten te scoren. Het hotel heeft hun restaurant aanbevolen. Er hangt echter een aankondiging dat die dicht is. Pas nadat ik er een foto van maak en die laat zien dringt dat ook tot hun door. Daarna geven ze aan dat er op 5 minuten afstand ook goede restaurants zitten 😊.

Tokyo heeft de grootste vismarkt ter wereld. Tot vorig jaar was die in deze wijk, die vroeger aan zee lag (Nederland is niet het enige land dat aan landwinning doet). Hoewel de markt is verplaatst naar gloednieuwe hallen zitten er nog steeds veel viswinkels en restaurants in de wijk.

Na een zorgvuldige selectie stappen we binnen bij de eerste de beste sushitent die we tegen komen. Achteraf blijkt het een van de duurdere, maar met een geweldige kwaliteit, veel beter dan we ooit hebben gehad.

[11] Met onze excuses voor onze religieuze onkunde op dit punt.

Tevreden met onze eerste ervaring gaan we terug naar het hotel om nog een stuk vliegvermoeidheid weg te slapen.

TOKYO, 15 DECEMBER (DAG 55)

Na een Japans ontbijt nemen we de metro naar *Ueno* park. Lang was dit gebied onderdeel van de *Kaneiji Tempel*, tijdens het regime van de Tokugawa clan, die heerste tijdens de Edo periode.

Japan heeft nogal wat (burger)oorlogen meegemaakt, en in 1868 werd een eind aan dit regime en het shogunaat gemaakt. Evenals de Shogun werden grote delen van dit gebied een kopje kleiner gemaakt, zodat er ruimte ontstond voor een “westers” park. Dit Ueno park werd in 1873 geopend. Wel zijn nog er verschillende tempels en beelden die naar het verleden verwijzen, zoals een beeld voor de eerste Shogun, de gouden *Toshogu shrine* en een beeld van Saigo Takamori, een generaal uit de slag van 1868.

Maar het is niet alleen geschiedenis, het park heeft een paar meren, waarbij een deel is dichtgegroeid met lotusbloemen, musea, een dierentuin en veel wandelpaden.

De musea en dierentuin slaan we over, er is voor ons nog te veel te zien zonder dat we ergens binnenstappen. Hoewel de tuin op zijn mooist schijnt te zijn als de kersenbomen bloeien, is het in deze periode ook fraai, met de gele ginkgo’s, de groene naaldbomen en de vuurrode Tokyo takken[12].

[12] Eigenlijk: de Japanse Esdoorn, waarvan we er twee in de tuin hebben. Niet de grootste planten in Nederland, daarom noem ik ze standaard “Tokyo tak”.

Vandaag is er een food market op het plein, waarbij de tegels keurig zijn afgedekt met plastic, zodat het niet vies wordt. En er is een optreden van een zangeres, zodat je niet te lang blijft zitten. Opvallend veel Japanners lopen met mondkapjes voor. Meestal van het type waarvan is aangetoond dat ze niet werken, maar die wel voor weinig bij de plaatselijke doe-het-zelver liggen. Volgens Nelleke ziet het er uit alsof ze allemaal met een muilkorf voor lopen.

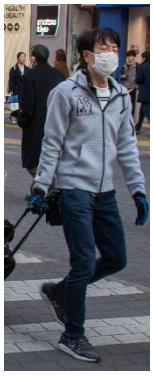

Wij zien een Starbucks, en geven daar de voorkeur aan boven de foodmarket. We zitten buiten in de zon als een joch door een perk komt aanhollen om duiven te schoppen. Ik eindig onder de dorre bladeren en zeg "*hé pleurisjong, donder eens een eindje op*". Nu zijn grijze bebaarde mannen een zeldzaamheid in Japan, laat staan dat ze "buitenlanders" praten. Het joch kijkt me ontzet aan een verdwijnt jankend, terwijl ik niet eens schreeuwde!

We zetten onze wandeling voort richting Nippori Textile Town. Daarvoor lopen we eerst nog een stuk door het park, en nemen dan een bocht langs de huidige Kaneiji Tempel. Vandaar lopen we de enorme Yanaka begraafplaats op, een plek van 100.000 m^2 met duizenden graven. Soms met een boeddha, vaak met houten planken met spreuken. Belangrijke punten op de begraafplaats zijn de pagode van 5 etages die is afgebrand en de aparte plek waar de Tokugawa shoguns zijn begraven en waar een zwaar getralied hek omheen staat.

Waarom men zich nog druk maakt over een pagode die in 1957 is afgebrand, en waar alleen nog een stukje fundering van over is snappen we niet. Dat de graven van de familie die van 1603 tot 1867 heerste in Japan niet openbaar zijn is begrijpelijk. Dat je het hek dan per ongelijk open laat staan absoluut niet. Dat wij er dus nu toch een foto van hebben dan weer wel 😊

Hoewel het shintoïsme het oorspronkelijke Japanse geloof is, zijn er vooral veel boeddhistische tempels in Tokyo, waaronder een grote op deze begraafplaats.

Het laatste stuk van de wandeling gaat door de textielstraat, waar op zondag bijna alles dicht is. Dus pakken we de metro terug naar Tsukiji. Als eerste kijken we opnieuw in de Boeddhistische tempel, om te zien of de luiken nu wel open zijn. Niet alleen zijn ze dat, maar we zijn nog niet binnen of er begint een gebedsdienst. Veel herrie op traditionele instrumenten en heel veel wierook zijn hier onderdeel van. Hoewel indrukwekkend, is het zo wereldvreemd voor ons dat we, ondanks dat we hartelijk welkom zijn, toch maar verder gaan.

Wat verderop is de al genoemde oude vismarkt. Daar moet toch meer zijn dan die ene sushi tent. Wel, dat is er. In een paar straten is de halve zeebodem te koop. Daarbij kan je kiezen uit gedroogd, gebakken, levend, of zorgvuldig klaargemaakt. Daarbij zijn eindeloze hoeveelheden kruiden en zeewieren beschikbaar. Het is een geweldige wandeling in een gebied dat razend druk is met veel gemuilkorfde Japanners.

Na dit uitje zit de dag er op en rest ons eten in het hotel.

Dat is een tegenvaller. De Ceasarsalade van Nelleke wordt op een gloeiende gietijzeren plaat geserveerd, met on top een rauw ei. Daarna krijgt ze, na wat aandringen, de gevraagde kip. Van dat gerecht is de bijgeleverde aardappelpuree het absolute hoogtepunt van de maaltijd. Ik heb een smakelijke knolselderij soep en verder een zeer, zeer trieste tapas. Dit restaurant schrijven we af!

Please hold on to the handrail
Down
のぼり
Up
路上販売禁止
No street-selling allow
荒川区　東京都第六建設事務所
JR 東日本　日暮里駅
荒川警察署
きたばこは、やめよう
Please do not smoke while walking
ここでは右側通行
Keep to the right here
とまれ
都営新宿線
Toei Shinjuku Line
90m 小川町駅 Ogawamachi Sta.
丸ノ内線
Marunouchi
220m
新宿
京王線方面
For Jinbocho, Shinjuku, Keio Line
Pass
中はエレベーターが使用できません
For Hashimoto
14:44
10両
B6
出口 Exit B7
About
JR-EAST FREE Wi-Fi
Car number 7 ～ 12
Narita Express
成田エクスプレス 7号車～12号車
Line 45m
みんなのルール
Rules of National Garden
環境省皇居外苑管理事務所
上野動物園
UENO ZOO
550m
浄土真宗本願寺派（お西）の焼香のしかた
—Proper method of offering incense—
ご本尊に一礼
香をつまむ
香炉に入れる
（1回のみ）
合掌
一礼して退出
※香をつまんだら、額に押し頂かないで、そのまま香炉に入れます。
入れる回数は1回です。（本願寺派の場合）
HACHIKO SQUARE
110m
自転車を除く
日曜・休日を除く
7.30－8.30
16－18
日曜・休日は
8－18
止まれ

TOKYO, 16 DECEMBER (DAG 56)

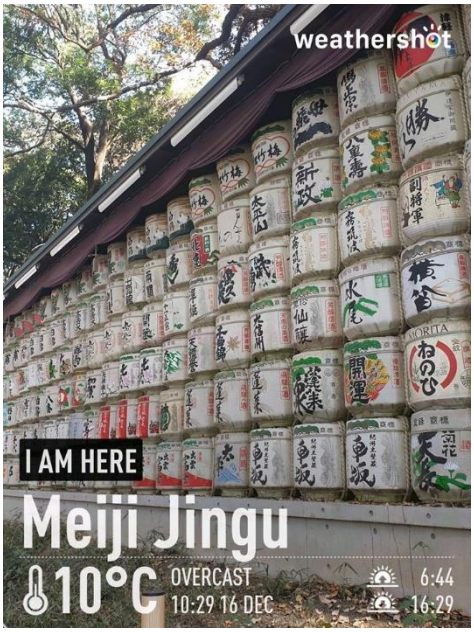

We beginnen de dag met een stevig ontbijt om de schade van gisteren in te halen. Nelleke houdt nog steeds de branden in Australië bij. Daar loopt het steeds verder uit de hand. Voor de botanische tuin, waar we een week terug waren, geldt nu code rood: breng je in veiligheid.

Wij hebben het hier een stuk frisser, zowel qua temperatuur als qua luchtzuiverheid. We starten vandaag bij de *Meiji Jingū shrine*, een tempelcomplex gewijd aan de geesten van keizer Meiji en keizerin Shoken. Meiji is van belang geweest, omdat hij Japan opende voor buitenlanders. Hoewel ze elders in het land zijn begraven, worden hun geesten hier in een tempel in een groot park bij *Shibuya* vereerd. Dit gebeurt onder meer door jaarlijks een muur met vaten met saké voor de keizer neer te zetten.

Vooral de Fransen vinden dit wel een mooi reclamesysteem en hebben er met veel enthousiasme een muurtje wijnvaten tegenover gebouwd. Het park rond de tempel is groot en leuk om rond te wandelen.

Tokyo is ook/vooral beroemd om zijn shopping malls, dus daarvan staan er vandaag ook een paar op de planning. De eerste is *Shibuya*, maar een metrostop verwijderd van de shrine. Je moet wat, dus we kiezen voor BIC, een elektronica warenhuis waar “alles” te koop is. Zo heeft het een aparte etage voor camera’s.

We zien er ook Nintendos en zakjapanners, waarbij we ons realiseren dat die laatste kreet al bijna is uitgestorven in onze taal.

Er is al gemeld dat Japanners dol zijn op ge- en verbodsborden. Dat geldt ook voor reclame en aanprijzingen. Zo zitten er achter de wand met stickers op de foto veel airco’s. Je moet het maar net weten 😊

Nadat we ons een tijdje hebben vergaapt aan deze manier van winkelinrichting (waarbij we per ongeluk ook nog bij een spelautomatenhal binnen lopen), wordt het tijd om te kijken of er meer is. Wel, dat is er. Met de metro kunnen we in rechte lijn naar *Ikebukuro*. Dit is mogelijk nog groter en biedt onder meer veel Anime en Mangashops, en dan beginnen we nog niet eens over de Pokémonhemel.

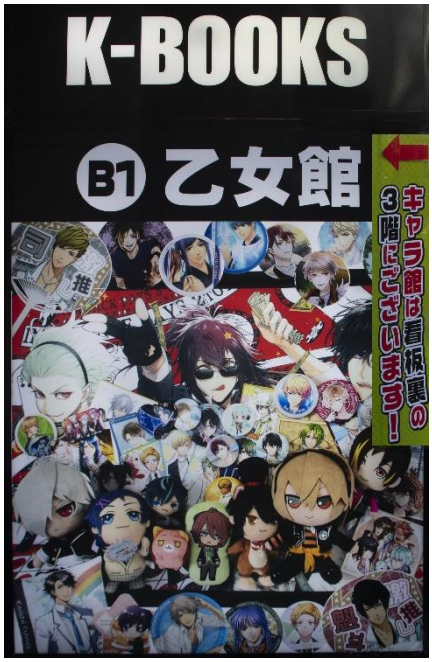

Dichtbij het shoppingscentrum is een klein parkje (na zo'n mega voetgangers-oversteekplaats), waar, zo wordt gezegd, bewoners zwerfkatten verzorgen (en steriliseren). Het valt tegen, er zitten twee katten een beetje vadsig te wezen, maar niemand bemoeit zich met ze. Nu hebben we daar wel een, verder ongefundeerde, theorie over. Japanners zijn gek & gefrustreerd. Niet allemaal, maar carrière en standing zijn zo belangrijk dat er grote groepen doordraaien. Daarnaast zijn ze uitstekend in het vinden van business opportunity's. Eén ervan is het "kattencafé". Hier kan je onder het genot van een kop koffie of thee een kat aaien. Mooie therapie voor weinig. Het zou zomaar kunnen dat het parkje is leeggehaald door ondernemers die de dieren een nog mooiere toekomst willen bieden (en daar tegelijk op binnenlopen). Er zijn trouwens ook hondencafés, maar die zijn duidelijk in de minderheid.

Het parkje staat trouwens ook bekend om zijn cosplayers, maar los van wat morsige zwartgeklede, rokende Japanners vallen maar twee dingen op. Het eerste is inderdaad een paar waarvan de vrouw denkt dat ze een mangameisje is, compleet met witte kousen en roze haar. Het tweede is een paar vrouwen die hun goed geklede poedels aan het uitlaten zijn… in kinderwagens.

Terug bij het station staan er geweldige reclames voor “Christmas City” in “Sunshine City”. Dezelfde reclames hadden we eerder al in de metro gezien. En als je er dan toch bent dan neem je de 2e kerstmarkt dit jaar toch ook even mee. Nu sluit ik niet uit dat er ergens een extra etage is die we hebben gemist, maar “info” verwijst ons vrij resoluut naar een kerstboom waarop aan twee kanten een groot “Merry Christmas” in neonletters schijnt, en dat is het. Dat valt dus tegen. De opblaaskerstboom met kerstman in een eerdere winkel was leuker.

Nelleke houdt nauwkeurig de gelopen afstanden bij. Vandaag zitten we definitief boven de gemiddeld 10 km per dag, waarbij vlieg- en vaardagen zijn inbegrepen. Het is dus mooi geweest.

De ervaring met het hotel maakt dat we never niet, nooit niet teruggaan naar hun excuus voor een restaurant. In plaats daarvan eten we een eenvoudige doch voedzame maaltijd bij “Denny’s”. Het voedsel geeft zelfs weer nieuwe energie. Met de metrokaart nemen we twee stations naar Ginza Street. In tegenstelling tot de shoppingcentra die we eerder hebben bezocht is dit een straat voor mensen met echt geld, de Louis Vuittons en de Cartiers staan hier schouder aan schouder. De belangrijkste reden dat we hier kijken is niet de koopwaar, maar de reclameverlichting. Alleen van Time Square kan ik me herinneren dat er meer licht was. We blijven er niet lang, maar het is iets wat bij de Tokyo ervaring hoort.

Nog een dag vakantie te gaan….

TOKYO, 17 DECEMBER (DAG 57)

Nelleke gaat ons na het ontbijt inchecken voor de thuisvlucht. En loopt tegen een aanbieding op om business te vliegen. We besluiten het te doen.

Wel is er één probleem. Om op tijd te zijn moeten we strak om 7 uur eten. Ik informeer bij de balie naar de mogelijkheid om te reserveren om exact die tijd. Dat kan niet. Of ik dan de ontbijtbonnen terug kan geven, omdat ze te laat open zijn? Dat kan ook niet. Een ontbijtbox bieden ze niet eens aan.

Hebben jullie dan wel een rapid check-out? Veel verbijstering aan de andere kan van de balie, ik herhaal het maar eens. Er wordt een Apple translater bij gehaald. "*Do you have rapid check-out*?" "*Language not recognized*", brengt Apple in beeld. "*Have you got rapid-check out*" probeer ik, met gelijk blijvend resultaat. Bij een vijfde poging is Apple het zat en meldt "*So what*" en vertaalt dit in het Japans. Inmiddels is er een 2e collega bijgehaald, die noch mij, noch zijn collega, noch Apple snapt.

"*Have you got Google Translate?*", probeer ik. Dat is een optie. Ik schrijf de tekst op, die ze overtypen op de tablet. Ze duiken op de bedrijfscomputer en zeggen dat ik alles heb betaald, dus er is rapid check-out. En bij die mededeling blijft het. Als laatste vraag ik om een taxi voor morgen vroeg. Er verschijnt een schriftje, waarin kamernummer en tijd keurig worden genoteerd. En niemand zet het in de computer. Dit kan zomaar goed gaan. Verder schrijf ik na het restaurant ook deze balie af: Keihan Grande? Maak er maar Keihan Jokel van.

We laten de pret door dit alles niet bederven en doen een laatste tocht door Tokyo. Na Guangzhou is Groot Tokyo de tweede metropool ter wereld, met 39 miljoen inwoners in een gebied dat net zo groot is als onze vier noordelijke provincies.

Nelleke wil graag een gebied ten noordwesten van Ueno park bekijken. Dat schijnt wat traditioneler te zijn, met veel tempels. Het regent, maar dat remt niet heel erg af. Het ideaal in dit gebied lijkt het hebben van een huis met een carport, een tempel en een begraafplaats.

Zeker in de regen houdt niemand je tegen. De tempels zijn allemaal dicht, maar alleen aan de buitenkant al de moeite om te bekijken, en je kan er zo omheen en over de begraafplaatsen wandelen. Er staan veel Boeddhabeelden, vaak met een rode sjaal en/of muts en in plaats van een tuintje is er dus een begraafplaats. Bij de graven staan vaak, zoals Nelleke vaststelt, een aantal ski's. Een internet search levert op dat het blank houten latten zijn die *o-toba* worden genoemd, met inscripties gewijd aan de Boeddha en met de naam van de overledene. Het hele begrafenisritueel is een verhaal op zich, waarbij de bone-picking ceremonie heel bizar is (o.a.: met chopsticks worden de botten van de gecremeerde door de familie uit de as gepuzzeld), maar hier geldt: zie Wikipedia.

Een enkele keer staat er ook een beeld van een historisch figuur, zoals dat van Chiyonfuji, een begin deze eeuw overleden sumo worstelaar.

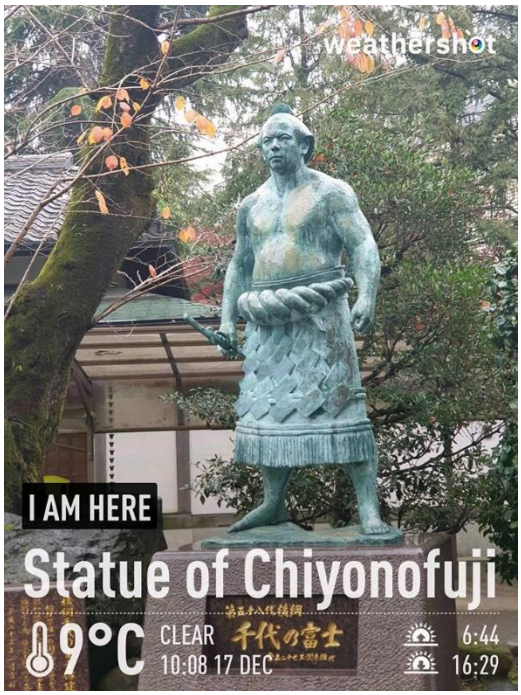

Na heel veel tempels en graven uit allerlei cultuurperioden zijn we toe aan koffie. We doen dit in een kattenwinkel. Maar wel in een type waar je niet verplicht zo'n beest op je tafel of schoot krijgt. Hier kan je kleine gipsen kattenpoppetjes beschilderen. Een groep vrouwen is daar ook "ernstig" mee bezig. Alles in het piepkleine cafeetje is in kattenstijl, tot een staartklok, in de vorm van een kat waarvan de staart kwispelt.

Alleen het toilet is een robuust Japans gevaarte met een mooi groot elektronisch bedieningspaneel en veel functies. Het lijkt hier echt de standaard.

Hiernaar zetten we de wandeling voort richting de textielstraat. Onderweg komen we, los van de obligate kerkhoven, ook wat wegwerkzaamheden tegen. Daarbij wordt steevast een mannetje met een lightsaber ingezet die buigend voor auto's springt om ze tot stoppen te

brengen. Buigen is nog steeds groot hier, dus men is zo vriendelijk deze mini-me's uit Starwars niet plat te rijden.

De textielstraat is een groot succes, er is veel textiel en Nelleke koopt een lap met Japanse motieven. Voor kenners van Utrecht: Er is een zaak, Tomato, met vier panden, waarvan een met 5 etages. De hele lapjesmarkt van de Zadelstraat kan hierin koppeltje duiken.

Als afsluiting van de dag doen we nog een rondje door de botanische tuin. We zijn te gaar om nog naar specifieke soorten te kijken, maar genieten van de prachtige herfstkleuren.

Na een laatste diner bij het sushi restaurant zit de vakantie er op. Terug op de kamer staat de wandel-dagteller op 18 kilometer, en onze voeten in de proteststand.

TOKYO – AMSTERDAM, 18 DECEMBER (DAG 58)

We staan vroeg op. Nelleke kijkt nog eens op de bushfire app. De branden zijn nu een aaneengesloten gebied, en de biologische tuin die we hebben bezocht in de Blue Mountains ligt voor een deel in de as.

Wij frommelen alles in de koffers, en gaan naar beneden. Hoewel het nog voor zevenen is staat er een hypernerveus mannetje in de lobby. Hij is de taxichauffeur. Ik vertel de baliekluifster dat wij van 922 én weg zijn. Ze buigt met een blik vol onbegrip, maar dit is de rapid check-out, ze wennen er maar aan. De chauffeur wordt bij het zien van onze berg bagage nog nerveuzer. Hij probeert tegelijk iets te doen met papieren, zijn autosleutels terug te vinden, zijn hemd in zijn broek te stoppen en onze bagageberg naar en in de taxi te krijgen. Wij nemen de macht over en brengen de koffers naar buiten. Hij begint daar nog harder van te stuiteren. Ik zeg “zen” tegen hem. Dat is voldoende om de sleutels te vinden en de taxi “transport klaar” te maken. Enig ruimtelijk inzicht ontbreekt, maar met mijn hulp en aanwijzingen lukt het. Alleen zet hij zijn eigen tas op de versnellingspook, wat weer tot nieuwe paniek leidt. Uiteindelijk lukt het hem om ons in een bevredigend tempo op Tokyo Centraal te brengen. We hadden berekend dat de prijs van de taxirit ruim gedekt wordt door onze verzameling losse munten. Voor het teveel krijgen we een groot aantal buigingen en arrigato’s en tilt hij zich een breuk om onze bagage niet in een hoeveelheid kots die op straat ligt te zetten. Als we de stationshal inlopen zien we nog een zwaaiende chauffeur achter ons.

We zeulen de berg bagage over wat roltrappen en via een lift naar de Narita Express. Die brengt ons langs buitenwijken met tempels, begraafplaatsjes en bamboebossen in een uur naar het vliegveld. We zijn op tijd voor vlucht KL0862, vertrek 11.25 plaatselijke tijd, aankomst 15.30 uur, ook plaatselijke tijd. En dat is dan wel een vlucht van iets meer dan 12 uur.

Voor we opstijgen moeten we eerst nog ontbijten, wat na de ochtendgymnastiek met koffers toch wel dringend wordt. De businesslounge voldoet prima op dat punt.

Ook is duidelijk waarom ze deze tickets in de “aanbieding” hadden. De vlucht van gisteren is vervallen, en nu hebben ze een grote Boeing 777 ingevlogen om iedereen weg te krijgen.

Het stormt in midden Europa? Azië? In ieder geval vliegen we “een stukkie” om. Wat een volledige dagvlucht had moeten zijn wordt, na schitterend uitzicht op de witte bergen van Siberië, een kennismaking met de lange poolnacht, waarbij we met een noordelijke boog Nova Zembla passeren.

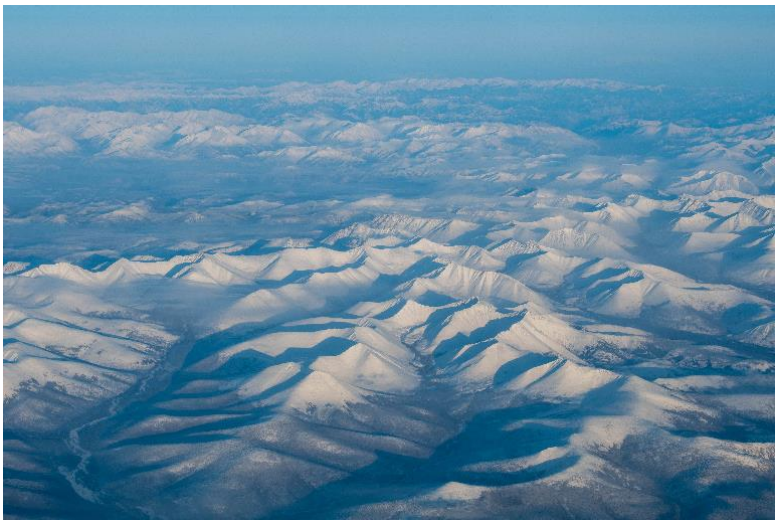

De vertrekdrukte leidt uiteindelijk tot een vertraging van een kwartier. Bij sommige passagiers is dat voldoende om de stoppen door te doen slaan, en ik kan daar dan weer niet tegen, maar los van dit alles is het een prima terugreis. We nemen een taxi naar huis, we zijn klaar met het slepen met zooi. En zo rond etenstijd stappen we weer thuis binnen, waar Nelleke direct haar laatste klimaatfoto maakt:

AUSTRALIAN WILDLIFE BY BEGINNERS, DE FOTOBLADEN

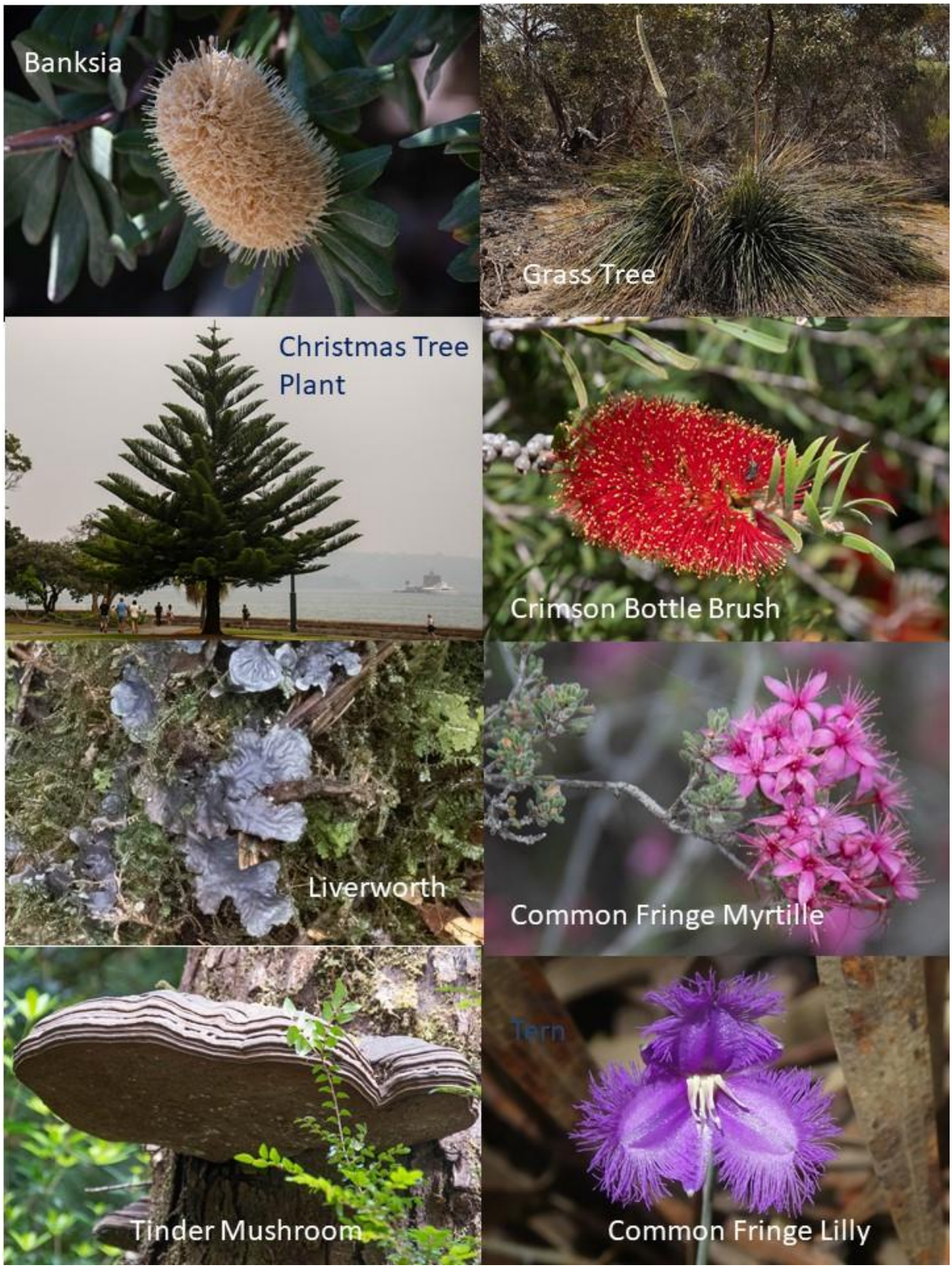

Cellery Pine
Button grass
Red Gum Tree
Smooth Parrot Pie
Wattle
Waratah Flower & Lichen
Pandani
Lichens

Tree Fern

Hard Water Fern

Sassafras

Australian white Ibis

Rainbow Lorkeet

Magpie Lark

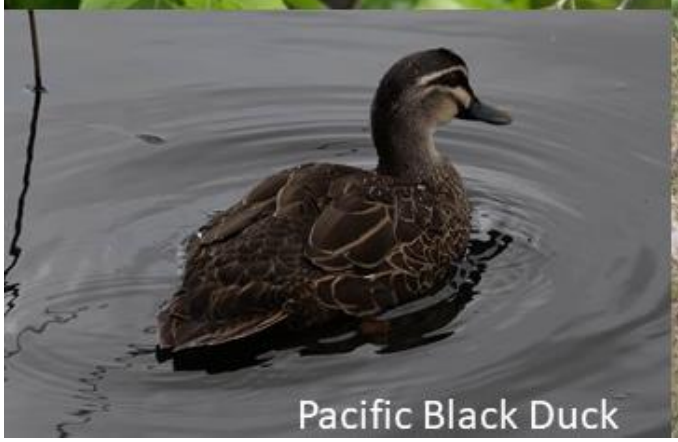
Pacific Black Duck

Duskie Moorhen

Laughing Kookaburra
Yellow Throated Miner
Common Bronzewing
Australian Raven
Little Egret
Silver Gull
New Holland Honeyeater
Superb Fairy Wren

Woodduck
Sulphur crested cockatoo
Metallic Starling
Emu
Galah
Apostlebird
Australian ring neck
Red Wattlebird

Black commorant
Masked Lapwing
Yellowtailed Black Cockatoo
Weebill
Greay fantail
Pied Currawong
Thornbill
Sea-eagle

Little Wattlebird
Welcome swallow
Goldfinch
Black-tailed native hen
Willy wagtail
Black swan
White faced heron
Crimson Rosella

Corella
Australian King-Parrot
Crimson Rosella juv.
Buffed-banded Rail
Common Myna
Australasian swamp hen
Pelican
Tern

Pacific Gull (juv.)

Tasmaninan Thornbill

Black Currawong

Tasmaninan native hen

Crimson Chat

Rufous Fantail

Little Pied

Black faced
Commorant

Magpie Goose
Peregrine Falcon
White troated treekreeper
Lewin's Honeyeater
Bassian Thrush
Satin Bowerbird (v)
Superb Lyrebird
Dusky Woodswallow?
Green Catbird

Kuifduif (Crested Pigeon)
Australian magpie
White-browed Scrubwren
Noisy Miner
Sparrow
Common Brown
Eastern Waterdragon

Common
Wallaroo of
Euro
Goat
Red Kangaroe
Pinecone Lizzard
Spiny anteater
Koala
Redneck Wallaby
Blue tongue lizzard

Brushtail Possum
Wombat
Pademelon
Bennett's Wallaby
Vogelbekdier
Eastern Grey Kangaroe
Western Grey Kangaroe
Common garden skink

Western Quoll
Spotted-tail or Tiger Quoll
Tasmanian Devil
Brushtailed Wallaby
Zoetwaterschildpad
Waterdragon
Rabbit

JOURNAL
Kuala Lumpur
Adelaide
Wilpena Pound
FLINDERS MOTEL
Port Pirie

Holiday Inn Express
Adelaide
Naracoorte
Halls Gap
Warncoort

Melbourne
Devonport
Bicheno
Eaglehawk Neck

OF TASMANIA
Hobart
Strahan
Cradle Mountain
Spirit of Tasmania II

Beechworth
Jindabyne
Canberra
Katoomba

Sydney
HOTEL KEIHAN
Tokyo

ZUIVERE WETENSCHAP

Als gewoonlijk voeren wij aan de hand van een uiterst subjectieve lijst een discussie over de kwaliteit van onze onderkomens. Het resultaat is dan ook (bijna) exact wat we vinden. Welke criteria dat zijn, en hoe we ze toepassen is al omschreven in 2014. Doen we niet opnieuw, want laten we welwezen, dit verhaal is al lang zat. Meer weten? Kijken bij 2014 of op tripadvisor onder R.P. Dit jaar zijn de verliezers Melbourne (te krap) en Devonport. Duur, maar toch winnaar is absoluut Warncourt.

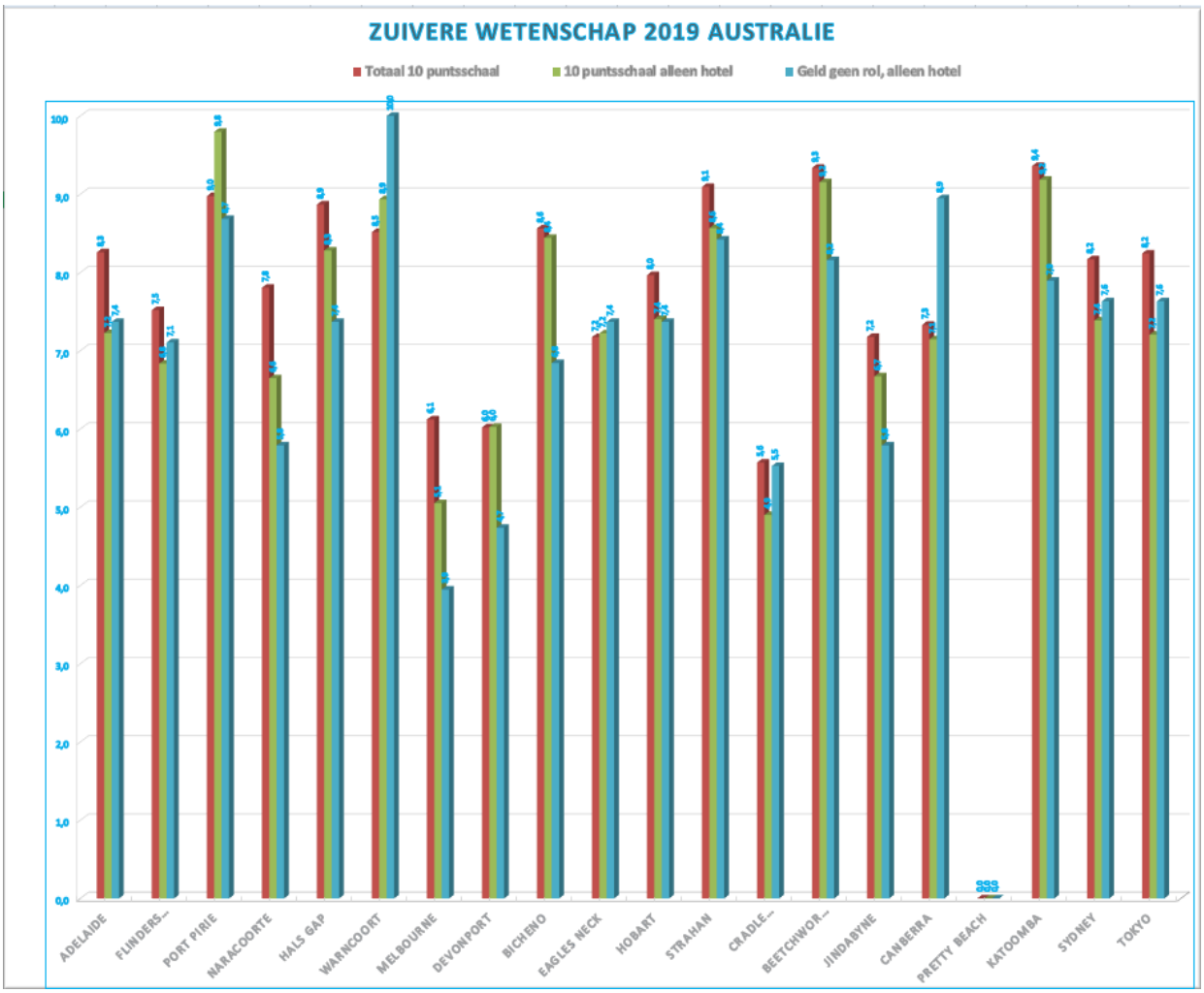

Hier vind je de kaarten van de plekken waar we geweest zijn en per dag hoeveel kilometer we hebben gelopen.

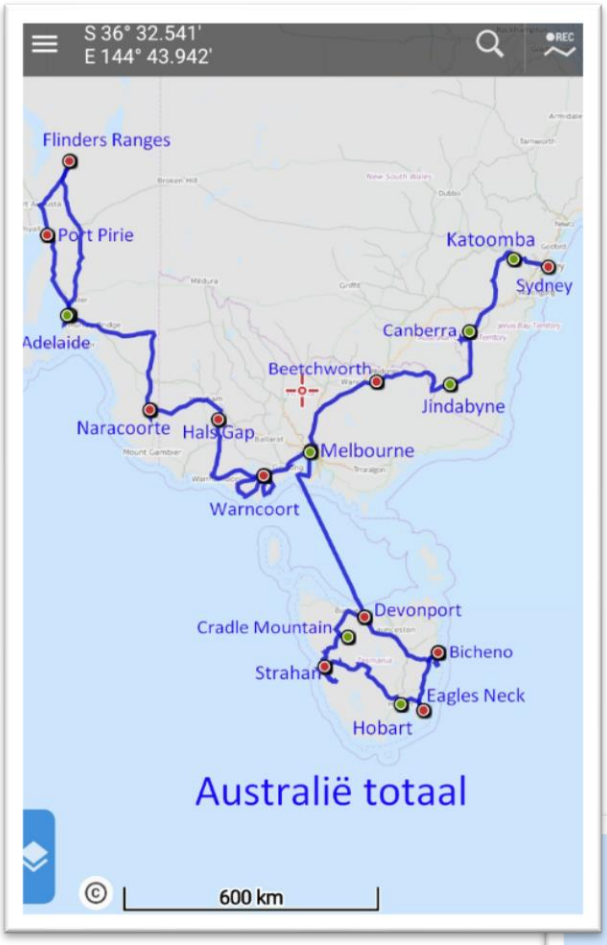

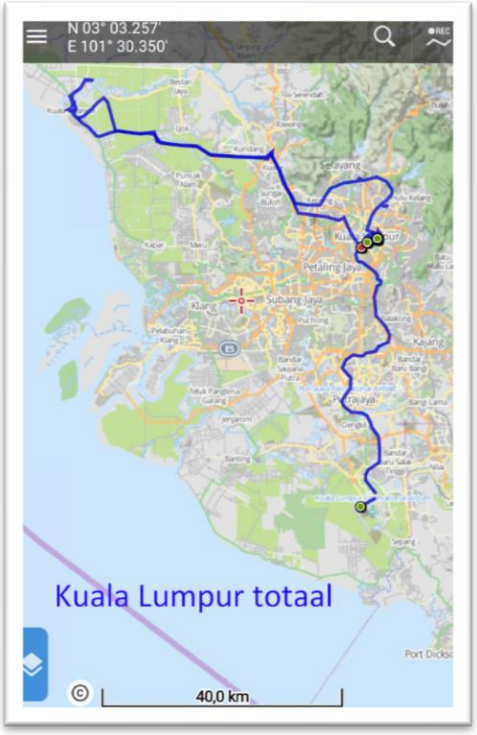

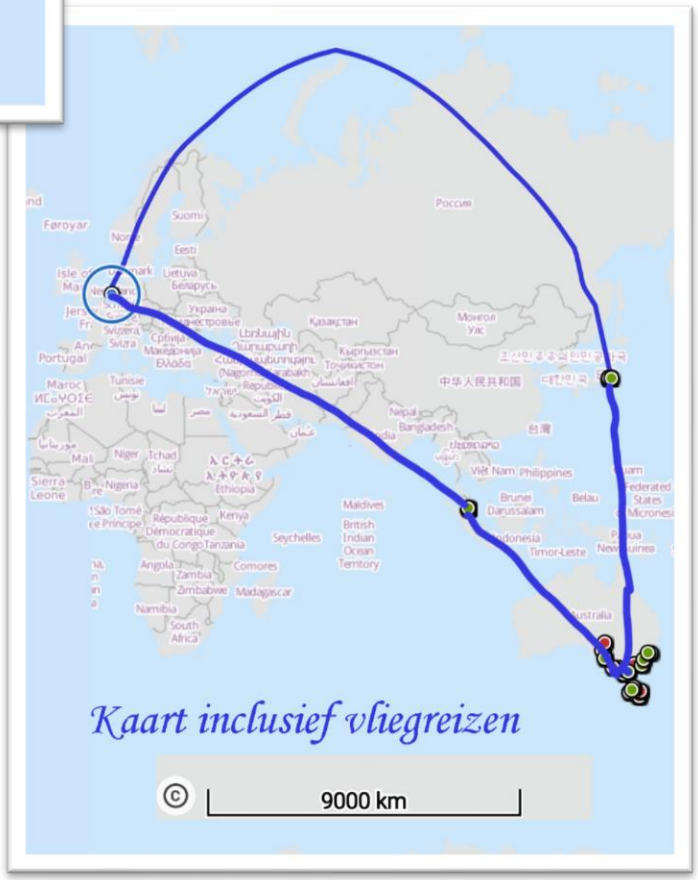

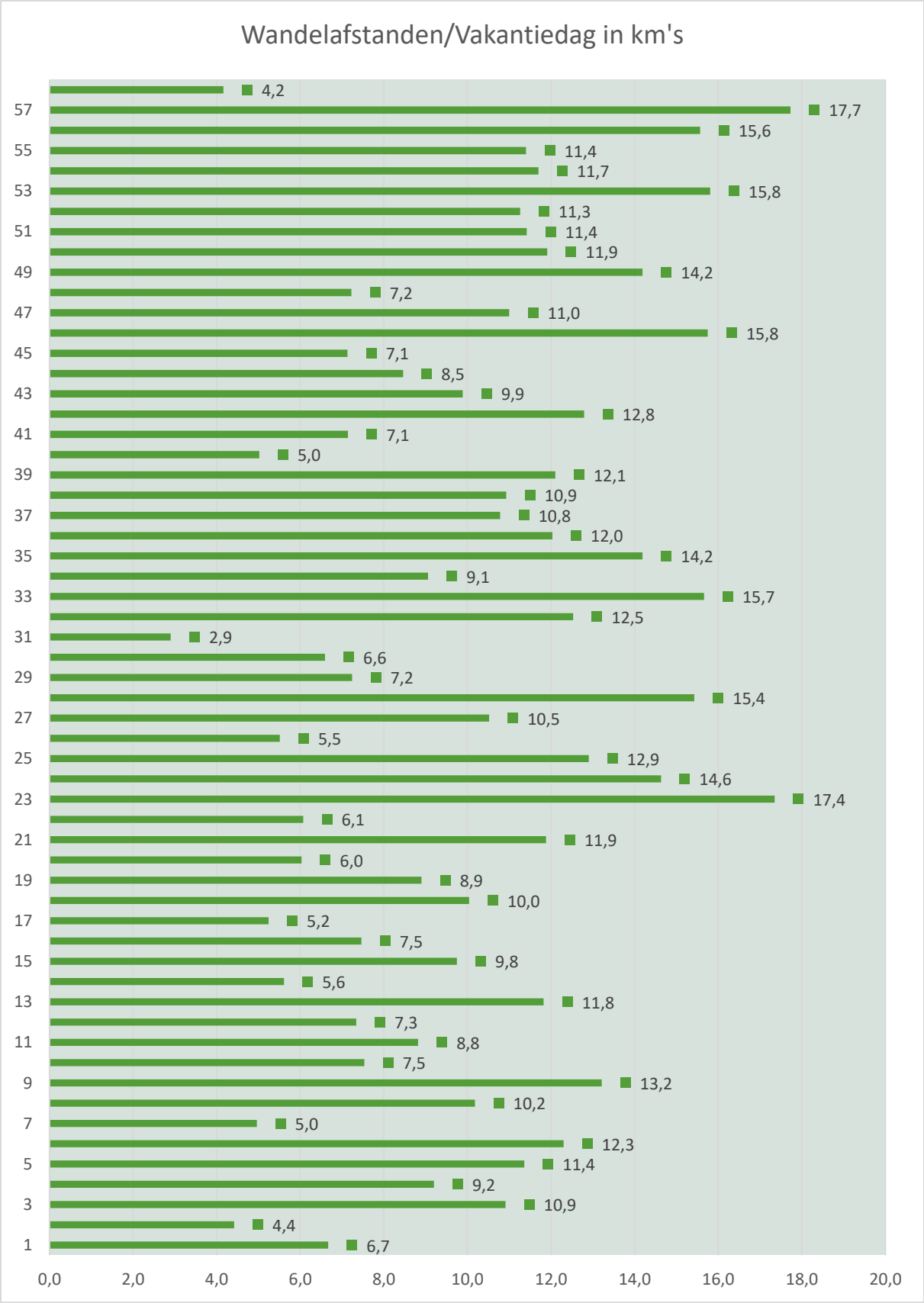
Wandelafstanden/Vakantiedag in km's
4,2
57
17,7
15,6
55
11,4
11,7
53
15,8
11,3
51
11,4
11,9
49
14,2
7,2
47
11,0
15,8
45
7,1
8,5
43
9,9
12,8
41
7,1
5,0
39
12,1
10,9
37
10,8
12,0
35
14,2
9,1
33
15,7
12,5
31
2,9
6,6
29
7,2
15,4
27
10,5
5,5
25
12,9
14,6
23
17,4
6,1
21
11,9
6,0
19
8,9
10,0
17
5,2
7,5
15
9,8
5,6
13
11,8
7,3
11
8,8
7,5
9
13,2
10,2
7
5,0
12,3
5
11,4
9,2
3
10,9
4,4
1
6,7
0,0
2,0
4,0
6,0
8,0
10,0
12,0
14,0
16,0
18,0
20,0